

Kárpáti Béla

V Á L T Ó L Á Z 2
dráma 2 felvonásban
2001
I. felvonás

Személyek

Bordulák András

Kardosné, Nusi mama

Talján Mihály

András, a fia

Bordulák Gábor

Géza

Jutka

Ági

Mica

I. kép

A szín egy népliget valamely idillikus részlete. Padokon nyugdíjasok napoznak, némelyek éppen sakkoznak is., Egy kismama babakocsiban ringatja gyermekét, távolról, egy láthatatlan játszótérről gyermekkacajokat hallani. Általában kellemes , napsütötte vénasszonyok nyara üli ,a tájat, a fák lombjai már vöröslenek,a sétányokon sárga faleveleket söpröget a szél.

Jutka

(kerek kocsin betolja a vak és két lábára béna Bordulákot. A hangulatuk jó,a tolókocsival megáll egy pad előtt) Na,,itt leülünk, Kepa.

Bordulák

Itt vagyunk? /Körültapogatja a padot./ Ez a mi padunk. Jól van. Ül le, és olvass!

Jutka

(A kocsiból elővesz néhány újságot,válogat a lapok között/ Mit olvassak,Kepa? A Népszabadságot vagy a...Népszavát!.

Bordulák

.A Népszabadság nekem már nem elég harcos. Már azt is megvette valami kapitalista. A hangja olyan opportunus. Centrista!. Mindenki jobbra húz már, ott egye meg a fene!..Meg tele van hirdetéssel. Üzlet már itt az Atyaisten is. Minden eladó, mindennek ára van. már az emlékeket is adják-veszik! (ingerülten) Megaztánis:te még mindig Kepázol engem.Mért

szólítsz te engem Kepának? Kepa meg Kema! Mi az az anyádnak vagyunk a keresztszülei, nem neked. Akkor már keresztnagyapád volnék

Jutka.

Valamikor még szeretted, hogy így hívlak

Bordulák

Kicsi korodban!.. A mama meg papa mellett az volt az édes, amikor azt gügyögted nekem, hogy kepa.Meg anyád keresztyjának, hogy Kema.

Jutka

Mert rövid volt. És Anyu tanított rá, hogy úgy mondjam. Keresztapa, még meg hogy kersztnagyapa! Igen hosszú!

Bordulák

Az igaz, ma a fiatalok mindent letudnak! Szervusz helyett „szia” meg cső. Légy szíves helyett „légy szí!”..

Jutka

Minden generációnak megvan a maga stílusa. Ti lassabban, mi gyorsabban beszélünk.Mert nincs idő a hosszú szövegre.

Bordulák

Hadartok! A tévében is minden riporter hadar.A politikusok is úgy hadarnak, hogy érteni se, követni se lehet őket.

Jutka

Mert percre szabott az idejük, és le akarják tudni, amit kiszabtak rájuk.No, de ti se voltatok különbek! Bácsi helyett úgy mondtátok, hogy "bá", a"te" helyett meg „he"! Szóvaltolom,

Bordulák

Nagyon kinyílt a csipátok. Anyádnak is meg Apádnak is.A tisztelet meg a hála! Ezek kivesztek a mai erkölcsből.

Jutka

Na, itt a vesszőparipa! Mikor bontod már le a hálafalat, amit a két porta közé húzattál fel? Tíz éve áll ott! Nem untad még meg?

Bordulák

Jó az, maradjon csak ott, ahol van, A háláról sose szabad megfeledkezni! A te generációd, amivel szüleidnek, nekik meg amit nekünk tartoztok..

Jutka

Már csak neked, mert Kema szegény...

Bordulák

Szegény, az is! Mit szenvedett az..

Jutka

Melletted, tőled is Kepa!

Bordulák

Jó no, ne hányd fel mindig!. Ha más tenné, most megkaphatná tőlem..

Jutka

Hogyan Kepa? Kézzel vagy lábbal? /Kiengesztelőn nevet/ Hisz nem is látnád!

Bordulák

No, azért! Csak mondom.. Mert neked elnézem még ezt is. Kis bolondom. /Megsimogatja Jutkát./ Eh! Voltam, aki voltam, és olyan, amilyen. Nekem is megvan, megvolt a hibám... De vezekeltem magam is, kárpótoltam őt is, szegényt.. Egész temetőt nyitottam neki a saját domboldalán. Amit kárpótlásul kapott ettől az új rendszertől. Az apja után. Mert hogy kulák volt szegény öreg, börtönben is ült, ott lett halálos beteg. Oszkó úgy ment el, szegény ő is.

Jutka

Mint osztályellenség. Hogyhogy te mégis főkáder lehettél! A börtönviselt kulák apósod ellenére! A káderlapodon ezt nem vallottad be,ugye!

Bordulák

(köszködve) Hát... Ami igaz, hogy nem dicsekedtem vele... Mint a partizán apámmal. Azzal lehetett.

Jutka

És akik ismertek? Azok nem..?

Bordulák

Azok nem mertek... Beszari népség!..Féltek a Pölöskeitől. Mert az nagy hatalmasság volt már akkor is.. Én meg neki tartozom hálával...Hogy kiállt mellettem, érettem (az apám miatt, ugye), és felemelt...Hogy utána lehettem tanácselnök, mikor ő meg a központba került nacsalnyiknak. Azért vállaltam én meg a szeretőjét, meg a lányát is. Én bolond!

Jutka

A Nusi nénit meg Micát.

Bordulák

Az!..De mit kutakodsz te az én múltamban. Volt ahogy volt, fakeszt! Eltemettem, mint a kemádat, szegényt!.. Hány éve már?

Jutka

Nyolc. Én érettségiztem akkor.

Bordulák

Ne keseríts,én nem szeretek érzelegni, Elment,hát elment. Szegény! Én is elmegyek nemsokára...Öreg vagyok, nyomorék vagyok, egyszer mindennek vége lesz.Ez a világ rendje,slussz passz! Na!.. Most akkor gyerünk az ujságokkal!

Jutka

No! /Előszedi az ujságokat, közben várakozóan körülkémlel, keres valakit./ „A Fidesz cáfolja az MSZP vádjait..”

Bordulák

Az mindent cáfol,és mindig hazudik...

Jutka

/mint fent/A Fidesz meg az MSZP 368 millióból kampányolhat.."-

Bordulák

Meg amit elloptak a költségvetésből..

Jutka

"Bármikor megismétlődhet a tiszai ciánkatasztrófa. ".."A külföldi üzletembereket zavarja a kormányzati beavatkozás.."

Bordulák

No,persze,félnek a kapitalisták!

Jutka

" Szedik a kopogtató cédulákat." Már mi is, András is felfogadott diákokat. Diákokat, akik kis mellékesért végig rohanják a várost. De veszélyes ám, mert a riválisok utonállói elfogják őket, és elszedik a kopogtatókat,

Bordulák

A mi Időnkben ez nem volt. Rohadt,erkölcstelen világ!

Jutka

No,negyvenhétben azért voltak kék cédulák..Csak hát az fölülről jött,és nem látszott alul.../Meglátja Nusi mamát,hevesen integet neki,hogy erre jöjjön./

Bordulák

A kék cédula is hazugságl A reakció találta ki!

Jutka

Ez már megdönthetetlen tény,Kepa...

Bordulák

Bűdös reakciós banda!

Nusi mama

/jól öltözött,idős úriasszony,jön,és leül melléjük a padra/

Jutka

/ gesztusokkal köszönti, és titkon szótlanságra inti./

Bordulák

/meghallja a neszezést/ Ki az? Ki jött ide?Valaki leült a.. Kérem,ez a mi padunk!.Már évek óta!.,IMért nem mondod neki?

Jutka

/Nusi mamához/ Kérem,ez a mi padunk!...Már elnézést...

Nusi mama

/titokzatos játékossággal/ Ha nem tévedek,uram, ez köztér...Itt nincsenek személyi jogok. kérem!

Jutka

/a markába kuncog./

Bordulák

Micsoda hang ez?..És kicsoda..?

Jutka

Én nem is tudom...Nem ismerem a hölgyet.

Bordulák

De ez a csöknyösség!? Mintha nem lenne itt más pad!.Miért éppen ez kell önnek,asszonyom?

Jutka

/megbotránkozva/ De Kepa! Csöknyösség!

Nusi mama

Hagyja csak, kisasszony! Megszoktam már – az ilyen emberektől.,.

Bordulák

Mi az,hogy...Hát milyen?.. • • Hogy jön ön ahhoz,hogy.. ?

Nusi mama

Abbahagyná végre,kérem?..Leültem, itt ülök,és punktum!....

Bordulák

De én,..Ez a hang!...Ez az elcigaretázott...hang!...

Nusi mama

De kérem!... Hagyjon békén!

Bordulák

Valakire...Akit én...Aki engem...

Jutka

/jót mulat a jeleneten/ Ma már a nők is dohányoznak, Kepa!

Bordulák

De ezt a hangot én...Míg élek, nem felejttem el.

Nusi mama

De uram! ..Csak nem hoz össze magával?! Mit erőszakoskodik itt velem?, Kénytelen lesznek átülni....Kisasszony,nem igazítaná helyre az urat?j Látom,szegényt, hogy...

Bordulák

Vak és nyomorék! Mondja csak ki bátran, az vagyok! De úgy nézzen rám asszonyság,hogy én a hűség áldozata vagyok!

Nusi mama

Nocsak-nocsak! Nem is tudtam, hogy az öngyilkosok is hősök! */Titkon a szájára üt össze nevet Jutkával/*

Bordulák

/dühhel/ Öngyilkosok!... Mit tudja maga...Mit tud maga - erről?..Kicsoda?., -Micsoda maga tulajdonképpen?

Nusi mama

Talán a Jóisten..Vagy egy angyal, akit a maga védelmére küldött...

Bordulák

/Már észleli a helyzetet.de még játssza magát./ Énrám már küldtek egyszer felügyelőt, de nem lett belőle hasznom. Az ellenségemnek se kívánpm,

Nusi mama

Kettőn áll a vásár, uram

Jutka

Na,ki ez,Kepa?

Bordulák

/hirtelen közönyösre vált/ Ki?.Hát honnan tudjam? Nem látom, a hangját is alig hallom... Meg aztán...Még be se mutatkozott. De majd én, ha megengedi.. Bordulák János tanácselnök.

Nusi mama

Nyugdíjas Rokkant nyugdíjas!..

Bordulák

Kikérem...De ez a hang!..Engem emlékeztet valakire* • Valakire,aki. . .De hagyjuk!. Minek a rosszat felidézni?.,Elment, oszt elment..Ott egye meg a fene!

Jutka

De Kepa!

Nusi mama

Hagyd csak,kislányom!....Mintha nem ismerne már!... És mintha én nem ismerném!..Majd ötven évig tűrtem a modorát..*/Bordulákhoz/* Pedig most öregem,éppen itt esz a fene melletted...~

Bordulák

/leszállt a hangja/ Te vagy az, te dezertőr?..Te fészekhagyó,te hűtlen gyilkos,te áruló!..Hű,de finom lettél a kapitalizmusban! Még szagod is van!

Nusi mama

Kikérem...! Én mindig használtam parfümöt!. */Jutkához/* Na látod?!..Megmondtam,hogy engem fog okolni a marhaságaiért! Mintha miattam robbantotta volna fel magát! A hülye!

Jutka

Meg a házat,Igaz-e,Kepa?

Bordulák

/felhördül/ Még csak az kéne!..Micsoda beképzeltség!.Miatta!..Hallod.ezt, kislányom?

Nusi mama

Nem a kislányod.Csak keresztlányod lánya.!Két generáció különbség.

Jutka

De hagyjuk a vitát, Kepa!..Nem azért találkoztunk. . •

Bordulák

Nem azért?!..Hát valami célja van e véletlen találkozásnak? Tán ti összepaktáltatok..

Ellenem?..A hátam mögött...(*Nusi mamához*) Tán azt képzeled,hogy temiattad tettem?..Szerelemből?..Na, ne röhögtes!

Nusi mama

Azt nem képzeltem,hogy szerelemből,csak mocskos tulajdonféltésből• Mert te nem tudod elképzelni,hogy valaki,akit te tulajdonolsz. .Mert te annak tekintetted minden beosztottadat..Hogy egyszer csak önálló akarata is lehet...

Bordulák

Ahhoz neked már semmi közöd!..Már!

Nusi mama

No, lám,mégis csak hatott rád a rendszerváltás! Még bűnbánatod is van.

Bordulák

Mindig is volt. Csak mi önkritikának hívtuk ,ha nem emlékeznél rá.

Nusi

Csak sose fogadtad meg. Elmondtad,ha elmondtad, de tőle nem változott semmi.To-
vább hordtad a - vaskalapodat,

Bordulák

Nem vagyok én szélkakas,hogy arra forduljak, amerről a szél fúj.Nanézdcsak!

Nusi

De ha jó szelek fujnak? Akkor a szélkakas fordul, hogy szeleljen a kémény...Különben megfulladnak vagy megfagynak odalent.

Bordulák

A temető tényleg jó üzlet, - családi vállalkozásban meg jól megy a csacsi, hálistennek I

Nusi mama

;No,lám,már te is építed a kapitalizmust..Ahogy én is.Te az álló-,én a forgótőkét adtam hozzá.

Bordulák

A fene bele! Minden eladó már.:még az én önérzetem is! Mindennek, mindenkinek ára van.Még az Atyaisten is pénzért támogat.Azt adtam oda,ami nem is az enyém,az asszonyé volt. Ahogy jött,úgy menjen is.Tartoztam vele, hát nekik adtam. A gyerekeknek. Áginak meg Gabinak. No! Eredeti tőke.Ha meg tőke,hát legyen tőke..Fialjon! Majd felemészti magát, ahogy azt Lenin is megírta.

Nusi mama

Ez így volt helyes. Polgári humanizmus.

Bordulák

Nehogy már emberbaráttá fessd nekem a kapitalizmust!..Hiszen félezer éve.. .Moliéré-
től vagy kitől?...Mást se hallok tanítani, csak hogy a kapitalizmus elemberteleníti az

embert, meg mi a fene...

Nusi mama

Haladj a korral, öreg farkas!..Látod, kizsákmányoló lett a fiad is .Igaz, csak a feleségét, az én lányomat zsákmányolja ki...

Jutka

A Gábor a Micát.

Bordulák

Meg a sírásókat, a gyászvitézeket, a kardalosokat,.. De még a sírkövesekkel is spekulálnak. .Meg a gyászolókkal!. Azokkal pláne! A papokkal együtt.

Nusi mama

A lényeg, hogy tőke lett az alap. Te a domboldallal, én meg az alapító tőkével járultam hozzá.., Szegény nővérem hagyatékából.

Bordulák

Igaz is. Hogy éltél te ott Stuttgartban? A kapitalista Nyugaton?

Nusi mama

Hát - jobban, mint itt, azt gondolhatod. Pár évig gondoztam szegény Bözsikémet, aztán hogy meghalt, rám hagyott mindent; két házat -palotát!- meg a bankbetétjét. Ebből telt aztán a gyerekekre is. Ott eladtam mindent, hazajöttem, vettem egy kis házat, azt felpofoztatom, és itt telepedek le, mert hát ötven év az mégis ötven év, még ha melletted - mellettetek! - kellett is azt leélnem..Azért az nem semmi!

Bordulák

Höhö! Mert jó a rosszal, de rosszabb a rossz nélkül, ugye, te disszidens!

Nusi mama

No, ezt jobb, ha hagyjuk!

Jutka

És most, hogy a két fiú, Gábor meg András megbolondultak, és képviselőségre hajtanak.. Egymás ellen!.. Ez borzasztó! Tönkreteszik a céget!

Nusi mama

Hát épp ezért vagyok itt. Össze kell ülnünk végre!. Még csődbe viszi ez a két bolond a céget! Nekünk se mindegy, hogy mivé lesz az alapítványunk. Beszélni kell a fejükkal. Hogy térjenek észre!

Bordulák

Tudok a dolgról. Az én hóvirágom elhordja nekem a híreket. Ő az én gyámolom, egy csinos kis aszonyka mellett. Mert az jár hozzám takarítani, főzni. De ha unod magad, és nem bírod már ki nélkülem, akkor meglátogathatsz a Kosauth utca hatban. Elvagyok ott a portámon.

Jutka

Én már kértem, de nem..

Nusi mama

Mentsen Isten! De azért, köszönöm. Nem akarok hozzád költözni. Nehogy engem is megszólj.
.Szép kis házam van, el-eljárom Micáékhoz, rondberakni a lakást. Rájuk fér a segítség
mostanában .mindketten a Temetkezésnél, most meg a választási cirkusz, hát így...

Bordulák

/elmenőben/ Nem is tudtam,hogy itthon vagy, Titkolózik ez a kis бүdös.

Jutka

Ezt is csak titokban, nehogy te, Kepa cirkuszolj..

Bordulák

No,persze, a vén nyomorék mért is tudjon mindenről?Kiverték már az oroszlánfogait..,

/Mindhárman beszélgetve kimennk.Közben a függöny legördül utánuk./

2. kép

*Szín:a Piéta Kft irodája. Balra Géza szobája "Igazgató",balra a Gáboré "Igazgatóhelyettes"
felirattal.Az irodában most Mica plakátot tűzdel a falra.A plakáton Gábor képe.alatta "Bordulák
Gábor,a Balolda Párt képviselőjelöltje" címmel.Alatta nagy vörös betűkkel írva"Szavazz a
Baloldali Pártraf".*

Idő:másnap,kinn napsugaras október.

I.Diáklány

/berobog,mögötte II.Diáklány/ Na, ez is megvan!..Kétszázat megint kiosztottunk.

De ez olyan ciki,Micuska!Kinyitják az ajtót...

II.Diáklány

Ha kinyitják!

I.Diáklány

S ha látják,hogy „Baloldal”, ,már csukják is az orrunk előtt az ajtót.

II.Diáklány

Már ahol. De vannak azért szívesebbek is.Be is tessékelnek,és kérdezősködnek.

I.Diáklány

Jaj,egy pasi különösen kedvesen csalogatott befelé.. Szinte nyáladzott a kedvességétől!

Brr !. .Ugy szaladtunk kifelé,nehogy már bemószeroljon.

II.Diáklány

Ugy gúvudt a szeme,mintha pumpálnák belülről.

I. Diáklány

Mint egy lufilabda!

Mica

*/csomagot szed elő a azekrényből/ Jól van lányok,itt a következő kétszáz.Ezt is
feljegyzem,aztán majd elszámolunk./Jegyez./_*

II. Diáklány

Az már négyszáz.Darabonként egy százas...

I. Diáklány

Az már negyvenezer..Froncsi! /Kiindundulnak./

Mica

Bruttól /A lányok el, s miután magára maradt,bekapcsolja a videót,abban -kazettáról- András interjúja látszik-hallatszik./

Riporter

/a tévében/ És,Talján úr..Egy kényelmetlen kérdést.. Mégis csak fel kell tennem.

András

'Tessék,nekem semmi sem kényelmetlen.

Riporter

Mondja,kérem,hogyan számolja fel balos kapcsolatát a Bordulák családdal?..Hiszen köztudott,hogy a..Hogy is mondjam?..A fele.. Vagy pontosabban az élettársa,vagy...

András

Az élettársam..De csak úgy..Alkalmilag!

Mica

Az anyád istenit!•.Alkalmilag!

András

/a tévében/ Hogy hogyan?Egyszerűen...Véget vetek a balos kapcsolataimnak.Elvégre, hogy nézne az ki,hogy egy jobboldali képviselő baloldali kapcsolatban él egy...

Mica

Na,kimondod?

Riporter

/kapva a szón/ Egy?Igen?...

Egy kommunista sarjadékkal.Az én apám,szegény,sokat szenvedett a kommunista érában. • • .

Mica

/kikapcsolja/ De milyen sokat! Talpat nyalt és árulkodott! Nappal szolgált,éjjel meg árulkodott.. Besúgott, fúrt, spicliskedett a nyavalyás! Ezt a pofátlanságot! Gábor a tenyeréből etette,, kenyeret, diplomát adott a kezébe, bevette ebbe a vállalkozásba,erre ő mivel szolgálja meg a támogatást?Tüzet okád, kígyót-békát összehord a jötevője ellen.. Csak azért,hogy ő ugródeszkához jusson.A rohadt életbe!

Kalocsai

/ugrabugra,pattogós kis ember,felpaprikázott indulattal beállít/ Na,kérem,hát ez az a híres Piéta Temetkezési Vállalat?

Mica

Miért? Nem látta kint a táblán?

Kalocsai

Nem táblát olvasni jöttem ide, kérem, hanem...

/Cseng a telefon./

Mica

Elnézést! */Felveszi a kagylót./* Igen?! Na, Pista, ide figyeljen! A plakátokra holnapra szükségünk van.. Gábor holnap megy nagygyűlést tartani, és magával akarja vinni az egészet, érti?. Engem nem érdekel, Pista, a plakátok reggelre itt legyenek... Rendben van, délre... De délre itt legyen ám, mert Gábor nagyon dühös lesz!.. Kettőkor indul, és ha nem lesznek itt a plakátok, akkor...

/Közben int Kalocsainak, hogy üljön le./ Hja, hát kampány van, tudja, hogy megy az ilyenkor.. Igen. Hát, az lehet.. Aztán a számlát tudja, hogy kell?.. Nélkül!.. Persze, hogy a kecske is jóllakjon. Tudja, hogy van?! Na, viszhall!.. Aztán délre, ahogy megbeszéltük. .. Jól van, én is... Helló!

/Kalocsal felé, miután letette a kagylót./ Tessék, mivel szolgálhatok?

Kalocsai

/láthatóan nagy feszültséget gyűr magába/ Maga a vezetője ennek a...

Mica

Nem szeretem, ha lemagáznak. Szíveskedjék inkább önözni. Ha lehet.

Kalocsai

/mintha szelepet nyitna a dühének/ Hát kérem.. Elmondhatom éppen önözve is..

/Mely lélegzetet vesz, de aztán meggondolja magát./ Nem.. egy nő előtt mégsem... Nem szeretnék káromkodni. Jobb lesz, ha a vezetővel tárgyalok.

Mica

/az igazgatói szobára mutat/ Az igazgató úr most tárgyal. De én mindenben.. Tulajdonos és titkárnő vagyok. Miben segíthetek?

Kalocsai

Inkább várok... Addig talán lehűtöm magam.

Mica

Ahogy tetszik.. */Dolgozni kezd./*

Gábor

/berohan/ Szia, kisöreg !.. Na, minden rendben?

Mica

Jaj, Gabikám!.. Kész bolondokháza ez!

Gábor

Mi van a filmesekkel?... Jönnek a tévések?

Mica

Beszéltem velük.

Gábor

Nekem ne beszélj velük, nekem holnapra ott legyenek

Ml ca

/Kalocsai felé int/ És várnak is.Az úr...

Gábor

/csak úgy kutyafuttában veti oda,mert a mobilján tárcsáz/ Igen?..Milyen ügyben?

Kalocsai

/feláll,épp szólna/

Gábor

/becseng a mobilja, Kalocsai felé/ Bocsánat!

Kalocsai

/dühösen leül/

Gábor

/a telefonba/ Igen,én..Na,mi van? Megszerveztétek?..És hogyan?..Hol és mikor,azt mondd!..Az iskolában? No, nehogy már gyerekekkel töltsék meg nekem a termet! Nem osztályfőnöki órát akarok tartani..És tömeget, pajtikám,tömeget,mert jönnek a filmesek,a tévések,a rádiósok, minden. .Nem akarok leégni, ennek reprezentatívnak kell lennie,érted? ..Nem mondom,jobban örültem volna a kultúrháznak,de ha már bérbe adta az önkormmányzat,hát...

Kalocsai

/ingerülten közbeszólna/

Gábor

leinti,s elfordul tőle/ Ugy,ahogy mondod! Szubkultúra! Ezt még meg is lovagolhatjuk.Kocsmát a kultúrházból..Hát ez így megy most.A kocsmát a legkifizetőbb. Csak egy pult kell,.Bor van rogyásig, elkeseredett ember is tömegével,aztán hadd menjen!Ami belefér..Na,kispajtás,ahogy megbeszéltük. Nagy terem,frankó dekoráció,és tömeget, pajtikám, tömeget, mert ez a lényeg! Ez az, demonstrációt! .Plakátot?..Micához/ Micus,a plakátok?./Vissza/. Meglesznek,ne félj! Én viszem magammal..Csó!,Csőszők!

/Telefon cseng/

Mica

,felveszi/ Tessék,Piéta Temetkezés..Igen./Jegyezz,a továbbiakban telefonál,illetve adminisztrál./

Kalocsai

/fújtatva/ Most már végre szabad?

Gábor

/bekapcsolja a tévét,nullára veszi a hangot, és szórakozottan Kalocsai felé/ Igen?...

Kalocsai

Ön ennek a kócerájnak a vezetője,uram?

Gábor

/felhorkan/ Kóceráj?..De micsoda hang ez?

Kalocsai

A hang kérem,olyan,amilyet megérdemel a munkájuk,uram! Itt egyelőre csak nekem van jogom felemelni a hangom,mert én fizettem magukat, de önök nem elégtettek ki engem,.

Gábor

/cinikusan felnevet/ Nem vagyunk homoszekszuálisok, igen?..

Kalocsai.

/meg se hallja/ Maguk engem megcsúfoltak, kifosztottak, megcsaltak, tönkretettek, a kutyaistenit neki!

Gábor

/már megfogná,hogy kitoloncolja/

Kalocsai

Hé,hé,hél Ne nyúljon hozzám, mert kicsontolom, amilyen..!...

Gábor

Hé,hé,hél

Kalocsai

Ne nyúljon hozzám, mert kicsontolom, amilyen dühös vagyok! Vagy akarja,hogy rendőrt hívjak?Mert tudja,mit csinált a maga vállalata velem?Kicserélték az anyám holttestét! Tudja,mi volt nekem az anyám?/Már sír/ Egy szentíEgy istennő!..Ott várunk a ravatalozóban a család,a rokonság,a gyásznép...Nyitjuk fel a koporsót,hogy utolsó búcsút vegyünk a drága halottól,hát egy vén bajszos, csontos vénembert látunk benne..Az anyám helyett!..Tudja,mi az?Van magának anyája?

Gábor

/felületesen,mint akit nem érint/ Mica!Ez hogy lehet?

Mica

/félrehívja/Ezt te csináltad..tegnapelőtt.nem emlékszel?Mobilon kellett intézkedned.Ráhagytad arra a habókos Hornyákra,és most itt van.Kész botrány!Még csak ez kellett nekünk!

Gábor

Te mért hagytad,hogy...?

Mica

Engem hagyj ki j dologból! Nekem már tele van a hócipőm a kampányoddal..Rámegy a vállalatunk erre a cirkuszra!

Kalocsai

*/meghallja/ A kampány bizony! Azzal őrjítenek meg mindenkit.Az fontosabb,mint a tisztességes munka!..De én kárpótlást...Mit, kárpótlást!...Én elégtételt követelek! Bosszút fogok állni ezért!..Az nem vigasztal, hogy egy óra múlva hozták az anyámat! A népek megbotránkozva elszéledtek,a pap is sajnálkozva elment a következő temetéshez, úgy kaptunk el egy másikat, aki már befejezett egy temetést,..Félre kellett az anyámat rakni,mint egy szemetes kukát,mert a ravatalozó kellett a következő temetéshez..A kutya úristenit a választásukba! */Letépi a plakátot,törni-zúzni kezd az**

irodában. Majd adok én neked képviselőséget! Tönkreteszlek, eltiporlak a föld színéről, te, te, te!...

/Kívülről más ügyfelek, más diákok jönnek be, /

Mica

/ a látványt takarva, visszatartja őket, / Nincs itt semmi, kérem! Csittítja a dühöngőt/ Kérem Uram, uram!.. Kedves uram!

Kalocsai

És az úr nem ér rá velem tárgyalni!..Nincs ideje az úrnak!..A képviselő úrnak! Hát majd én teszek róla, hogy..Orrod tőle fokhagymás, elvtárs-uram! Ismerem én a családod, tudom, honnan eresztettek, képviselő úr! Elmegyek az ellenfeledhez, ne félj! Előadom mind a bűnödöt, mert hallottam, hogy volt már ez máskor is, ne félj! */Tovább tobzódik, székeket forgat fel, szőnyegekbe rugdal. Az ajtóban valami fotóriporter vakuja villan./*

Mica

/miközben nagy nehezen kituszolja az embereket, az ajtót becsuka Gábor elé áll./ Gabi. hát tegyél valamit!

Gábor

/bizonyítalanul, / Önvédelmet kell produkálnom, különben engem Ítélnék el. */Hátulról lefogja Kalocsait, közben az ablakból sűrűn villan a fotóriporter vakuja./* Jóember, hagyja már abba!

Kalocsai

/vergődik a Gábor karjai között/ Az istenedet! Ezt megfizeted, ne félj!..Ez sokba fog neked kerülni!

Gábor

/elengedi/ Mennyit akar? Na?..Végül is...Eltemettük az édesanyját, nem? A többit meg majd egymásközt...

Kalocsai

Ahá, most már egymásközt!..Leszállt a lóról a nagyságos úr!...

Géza

/kilép a baloldali ajtón/ Mi ez itt, kérem?

Gábor

Mi lenne? Semmi! */Háttal fordul./*

Kalocsai

Mi? Hogy micsoda?..És maga?..Az úr kicsoda?

Mica

Ő az igazgató.. */Géza felé/* Elcserélték az anyját.

Gábor

De meglett. Kis késéssel, de eltemettük..

Kalocsai

Be fogom perelni ezt a kuplerájt!...Kártérítést fogok kérni!

Géza

Megkérhetném,hogy bejönne?...Szépen megbeszéljük a dolgot.../Betessékeli Kalocsait a szobájába./

Gábor

/hogy magukra maradtak Micával, gúnyolódva/ Tessék,parancsoljon!, .Nyald már ki a fenekét is!

Mica

Gabi!... Légy szíves, jó?

Gábor

Ugy utálok,mikor ilyen fölényesen kenetteljes! Most majd figyeld meg,..Megdumája a pasit,az meg elolvad a kenetes gesztusától.Mert azt aztán érti! Csakhogy ezt én is el tudtam volna.. Pénzzel betömni a száját.

Mica

Csakhogy veled már nem állna szóba a pasi.Ugy elrontottad az alaphangot.

Gábor.

/mintha nem is hallotta volna a közbeszólást, folytatja/ Ez még meg is győzi!

/miközben behallgat az ajtón,/ hogy a Centrumra szavazzon!..Szavamra!

Micsoda egy rokon! Az unokatestvérem férje! A bukott tanácselnök elvtárs!

Mica

Nem bukott. Ne légy igazságtalan. Csak más lett a rendszer körülötte.

És ő nem kellett a rendszernek. Na és? Te se kellettél,pedig elárultad az apádat.

Gábor

Hé! Csak most figyelek oda! Te kivel tartasz? A férjed volnék,ha nem vetted volna észre!...És hozzám tartozol...Talán! És a kedves rokonunk az ellenfeletem futtatja Ellenem!

Mica

A te ellenfeled a Talján András. És őt nem .futtatja.

Gábor

Csak a Pogány Péterkéjét.Meg a pártonkívüli pártját! A Centrumot! Mintha lehetne ilyen! Marhaság! Egy civil szervezet, ha akar valamit, akkor politikai hatalomra tör, kormánypárt akar lenni, így kezd: szervezőiroda,, mely aztán pártiroda lesz, jön a kampány, plakátok meg a kopogtatócédulák, aztán népszavazás, aztán mandátum, parlament és már kész a „politikai osztály” amelyben a képviselő egyúttal menedzser valamely alapítvány vagy mamut cégnél, így a fináncsőke kezébe veszi az államot, és kész a jóléti állam, és az osztály nélküli társadalom, az osztálybéke, a szociálkapitalizmus, a Kánaán, és hurrá! (Hátulról becézgeti) És te, kedves feleségem, te kit támogatsz?

Mica

Amint látod, neked dolgozom. Munkaidő alatt! A cég minden embere neked kampányol. Titokban Már Géza is tudja. Csoda, hogy eddig nem szólt érte. Pedig füstölög...

Gábor

Na és? Tehet nekem egy szívességet! Tulajdonos vagyok, ötven százalék az enyém, sőt!

Nyolcvan! Az övé meg csak húsz!

Mica

Nono! Az ötven az enyém. Anyámtól,

Gábor

A kedves Nusi mamádtól.

Mica

Az apádé, András bácsié csak harminc. Ingatlanban. Az is szegény anyád kárpótlásából.

Ha ugyan rendelkezhetsz még azzal is - apád után,

Gábor

A fia vagyok. Nem?

Mica

A fia. De nem a gyámola. Ugyan, mikor voltál nála? A Jutka meg.../Géza szobája felé int/

Az ő lánya meg mindig vele van. Ő tényleg a gyámola neki!

Gábor

Na! .kibírja! A levelező egyetem mellett, ha akad ideje!

Mica

.Helyetted is csak én látogatom.

Gábor

Na és? Az anyyi, mintha én mennék. Ki se látzom a munkából. Ez a cég, meg most a választás!.. Nektek lesz jó, ha képviselő leszek. Meg a cégnek.

Mica

Na, nem egészen..

Gábor

Hogyhogy nem egészen?

Mica

Ugy, hogy nem vagyunk ikerbabák. Ma még neked kampányólok, de holnap már, a szavazófülkében esetleg másra szavazok.. Szavazhatok. Nem? Vagy nem szabad?

Gábor

Azt adja neked az a magasságos Atyaúrsten!

Mica

Miért? Fülkeforradalom! Azt mondom, hogy rád szavaztam. Hogy tudod meg, hogy nem? A szavazati jog alanyi jog, nem képviseleti, kispám.

Gábor

/csalódottan/ No, ez szép! Erre nem is mertem gondolni.

Mica

Pedig a pixisben ez is benne van. Benne lehet. Persze, ezt csak úgy mondom.

Játszásiból, ahogy gyerekkorunkban mondtuk. Hiszen mint féltestvérek együtt gyerekeskedtünk. Az én anyám nem a te anyád. Csak titkárnöje az apádnak, nem is felesége.

Volt.

Gábor

Élettársa. Úgyszólván.

Mica

Ne félj no! Csak mondtam. Hogy attól függ..

Gábor

Mitől, Atyaisten!

Mica

Attól, hogy hogy leszünk mi. Jól vagy rosszul. Minden relativ.

Gábor

Hm. Jó lesz vigyázni! .És ez a Jutka is..

Mica

Az Andrással... Na látod!.. Kötözött sonkák vagyunk, keresztbe-kasba.. Azért mondom..

Gábor

No hallo! Egy szakadékot ütöttél bennem.. Mint egy meteorit.

Géza

/a megbékélt Kalocsaival kilép s szobájából. Mica gyorsan leül az íróasztalához, Gábor a falnak fordul./

Hát akkor.. Azt hiszem, rendben vagyunk..

Kalocsai

/megjuhászodva/ Igen. és elnézést kérek az előbbiekért.. */Gáborhoz/* És maguktól is, "képvoselő úr".

Gábor

/viszonozza a gúnyos mosolyt/ Ugyan kérem! Még én kérek bocsánatot.

Géza

Köszönjük a megértését, Kalocsai úr.

Kalocsai

/Géza felé/ És természetesen, ahogy megállapodtunk.. Minden jót kívánok. */Elmegy./*

Géza

/miután Kalocsai elment/ Gábor...

Gábor

A lelkifröccs.. Tudom, és bocsánat.

Géza

Az nem olyan egyszerű.

Mica

Hogy sikerült leszerelned?

Fél millióval.és a te számládra,Gábor.Majd levonom a jutalékból.

Gábor

Hát,azt adja neked az Isten!

Mica

Gábor! Hagyd,igaza van.

Géza

És elegendem van a kampányodból. Vagy menj szabadságra vagy lépj ki a vállaltból, de nem hagyom,hogy tönkretedd és csődbe juttasd a céget.A gyászkatonák röplopokat kézbesítenek,a telefonszámla már háromszorosa a réginek,a munkád hanyagul végzed,az emberekkel minősíthetetlen modorban beszelsz..Ez így nem megy tovább. Összehívtam a családi tanácsot. A cég a tönk szélén áll.Vagy te vagy én,de egyikünknek mennie kell!

Gábor

/közbevág/ Igen?És az Andráska számlái?..A drágalátos vejed költségei?..És a te pártod..A te képviselőd költségei?..Azok nem viszik csődbe a céget?

Géza

Mint tudod, „András nem a vejem..Még! Hálistennék! De ő alkalmazott, el fogjuk bocsátani.De elsősorban téged rúgnálak ki,ám a tulajdonrészed tanácskozássra kényszerít, én pedig nem a cég pénzén támogatom a pártom képviselőjét.Ezt be tudom bizonyítani..Ott a kampánypénzed,fizesd abból a kampányodat, de a felét,látom.már elviszi a Kalocsai hallgatása,ha ugyan nem akarjuk a renoménkat lezülloszteni..

Gábor

Micsoda?..Hogy te engem?..A húsz százalékkal?

Mica

Gábor,ezt ne!

Gábor

/ráförmed/ Ne szólj közbe,az istenedet! A feleség tegye a kötelességét,és álljon az ura mellé,a fene egye megl Még hogy engem! Ő,a bukott káder! Egy komcsi! Egy kádárhuszár! Egy pufajkás gólem!

Mica

/nekiront/ Te örült!

Gábor

Menj a francba,te szuka!/ Lerázza magáról,majd pofon üti.Mica aléltan rogy a földre.,

Géza

Egy nőt megütni?!*Ököllet kétszer rásújt./*Te vad barom!

Gábor

Itántorogva kiszédeleg/ Na, megállj! Ezt megemlegeted!

3. kép

Szín: András lakása. Három azobás bérházi típuslakás. A szobák egyikét az apa. Tajján Mihály lakja. A modern típusbútorok közt az öregek egy-egy örökségből maradt/őrzött hagyaték néhány darabja: egy álló óra /mely még harangoz/, egy neobarokk díszítésű vitrin/, néhány porcelán váza, stb.

Amikor a függöny felmegy, a szoba félsötét. Jutka a díványon alszik, előtte./a nézővel szemközt/ a tévé világít, benne se kép, se hang. Műsorzárta után vagyunk. Az óra éjfél harangoz./

András

Itáskával bebotorkál, nagyokat nyög, felgyújtja a villanyt. Meglátja az alvó Jutkát, negédesen ráimádkozik/ Istenem, milyen édes! /Odamegy, megcsókolja. Hogy Jutka ébred, becézgeti./ Kis butuskám!..Hát nem... Mért nem feküdtél le? Kikapcsolja a tévét./ Tudod, hogy nem tudok korábban szabadulni...A tévét is úgy hagytad..Mi volt benne? Jaj, micsoda nap volt! Ez a kampány engem kikészít.

Jutka

/Álmosan dűnnyög/ Nem is hallottam, hogy bejöttél..Te betörő!...Olyan unalmasak ezek az akciófilmek!

András

Akkor miért nézed?

Jutka

Mert nem adnak mást. Mindenütt csak ez megy. Akció meg a pornó..Egy emberi téma sose. Mintha a mai értelmiségnek nem is lennének problémái.

András

/A bárszekrényből italt, poharat vesz, tölt magának/ Kérsz?

Jutka

Egy kicsit..Hogy felébredjek./Isznak./ Na, mi volt Újvárosban? Mesélj!

András

A szokásos. Tömeg, csinadratta, beszéltem, nem kérdeztek, megint beszéltem és vége.

Utána vendéglátás, helyi protokoll, meg minden... Ami ilyenkor szokásos. De unom. Bumli az egész!

Jutka

Mintha elment volna a kedved...

András

Már csak az izgat az egészben, hogy Gabit legyőzzem. A hiúságom játéka csupán. Pókerjátzsma.

Jutka

Akkor minek? Akár már vissza is léphetnél..

András

Én? Visszalépni? Megfutamodni? No, annyira azért nem utálom. Akkor, amikor az ellenfelem így feladja nekem a labdát? *(Ujságot dob Jutka felé/ Olvastad?*

Jutka

/szétnyitja az ujságot/ Mit írnak? /Olvassa/ „Botrány a Pietában” Nofene! /magában tovább olvas./

András

Ettől veszít, s én nyerek vagy 2-3 százalékot! A kispajtság! Elcserélték a halottat! Ezt a marhaságot!

Jutka

De hát ezt !... Egy cégnél dolgoztok!...S te erről nem tudtál?

András

Egy cég, de nem egy telephely. temető és a szeméttelp az kettő. Jét világ. Elhallgatta a kedves! De mért is mondta volna? Hisz ellenfelek vagyunk. Egy partiban. Választás ba, kisanyám; vag yő, vagy én! Mese nincs! A fejem rá.hogy Géza, apád is csak most tudta meg, különben rég kiveri már a balhét.

Jutka

Juj, de kellemetlen! A cégnek is!.. És te ennek örülsz?

András

No,hallod ?!Ettől szép a politika! Mint a ringben: legyőzni,aztán felemelni az ellenfelet.,És élvezni a győzelem népszerűségét. Az meg olyan, mint az üdítő. Amíg iszod, felüdütsz, utána még jobban kívánod..Vagy a kártya! Vérre megy, nem babra! Vagy ő, vagy én!

Jutka

De hát elnézlek. Egy vályúból vagytok. Társulajdonosok, minden nap egymás közelében, , Micával együtt disszidáltatok Frankfurtba. Gábornál!, Nála laktál,úgyszólván! A tenyeréből ettél!

Anrdás

Nana! A Nusi mama!..Illetve az ő nővére vagyonából

Jutka

Na, mert Gabi akkor már végzett volt, mikor ti disszidáltatok! És ő állt jól értetek az öreglánynál.. Mint a testvéretek..És te most örülsz, hogy ő bajban van?Testii-lelki jó barátod, s nekem unokatestvérem. Nem sajnálsz? Segítenéd, ha visszalépnél..

András

Neked elment a józan eszed!.. Én lépjek vissza? Az ő javára?.. Mindig mondtam neki, hogy ilyen komcsi háttérrel ő se boldogul!. Az apja Bordulák, az apósa meg Pölöskei, a főkader...Egy polgári demokratikus társadalomban? Nektek bedöglött a történelmi meteorológiátok!

Jutka

Te ennek a rokonságnak köszönheted ez egzisztenciádat.

András

Nono! A Nusi mama stuttgarti nővére tartott ki mindhármunkat, Gabit, Micát, meg engem is! Egy nyugati kapitalista! És az én apám, a te nagyapádnak vagy micsodádnak a sírásója..

Jutka

Árulója! Volt!

András

No, az ma már hősnek számít! A mult rendszer árulója a mainak hőse, nem?

Jutka

Hát a hálát, azt nem ismered!

András

A hála! Most megint a hála! Az egész családod a hálával, magyarul: a protekcióval van behálózva! Ezze disszidált Micá is annakidején Stuttgartba.

Jutka

Veled!

András

Velem! Na és? Most legyek hálás, és lépjek vissza? A hála! Azt mondom én, kispajtás, hogy a hála nemes érzés, de nem kötelez semmire!

Jutka

Csak viszonzásra. Mert az kölcsönkapcsolat, ha nem tudnád!

András

Csak érzelem. Se politikai, se jogi vonatkozása nincs.

Jutka

Jaj annak a jognak, amelynek nics erkölcsi alapja! „Minden nemzet támasza és talpköve..”

András

„...a tiszta erkölcs, Mely ha elvész, Róma ledől, s rabigába görbed..” De a hála etikai, s nem politikai kategória! És ne gyere nekem a jó százéves Vörösmartyval! A, háúla, kispajtás, az népbetegség. Az szüli a protekciót, az meg a korrupciót. De hát egy trónörökösök is, megöli az apját hogy a trónra jusson!. És ezt a történelem se vetette meg, látod!

Jutka

Egyszóval, nem lépsz vissza Gábor javára?!

András

Eszembe sincs! Most, a botránya után? Ő már leírta magát!

Jutka

Hát akkor *!pakolni készül!*

András!

De hát édesem,tudod nagyon jól...Megbeszeltük,mikor elindultam... Te támogattál..

Jutka

Mert nem gondoltom,hogy ellenségek leszek. Az én családom, látom,már nem a te családod

András

Azt hittük,a két képviselő egy családban,nem is olyan rossz ómen. A jó fizetés mellé pár szinekúra-állás kuratóriumokban, igazgatótanácsokban.még jól fialhat.Ebből megalapozhatjuk az életünket.Még ha csak egy ciklusban leszek is képviselő, akkor is! Sokszor elnéztük a parlamenti közvetítéseket.Akik a bársonyszékekben egymásnak esnek. a folyosókon derűsen cigarettáznak, eltrafikálnak egymással. Mi is lehetünk így Gáborral,nem?

Jutka

De látom, a karrierhez vezető út már áldozatokkal lesz kikövezve...Áldozatok koponyáival? Az öregek koponyáival.

András

Valamelyik nap beszéltem a pártigazgatómmal.Jobban mondva, ő beszélt velem..Mit, beszélt! Rendelkezett! Felülről!.Lóhátról!..Én úgy húzódtam össze,.mint egy pukkasztott luftballon.

Jutka

Te?Hogyhogy?

András

Ugy drága bogaram,hogy az igazgató úr kifejtette, hogy egy jobboldali káder nem kötődhet baloldali háttérhez.Fel kell számolnom a szocialista...ő úgy mondta,hogy komcsi kötelékeimet.

Jutka

És te most ezt a hálót..Amit magad szóttél magad köré!..Most ezt akarod elszakítani, hogy érvényesülhess...

András

Hogy érvényesül-hessünk! Ketten! Együtt! Mert most már elmondom neked,kispajtás, hogy én eztán nem akarok visszatérni a Piétához. A mi kis komcsi családi vállalkozásunkhoz.

Jutka

No, ezt meg most hallom először!

András

Azt meghiszem, mert te vagy az első, akinek elmondom...Tudod.mi a programom lényege?A szemétfeldolgozó!, Ezt kívánom én!

Jutka

A szemét!

András

Ezt hogy érted?

Jutka

Mert te vagy az a szemét.

András

Na,ne viccelj! Hát nem érted? Leválunk a Piétáról,..

Jutka

Tehát a Temetkezésről.Acsaládi vállalkozásról. Na és?

András

Nem! Csak kibővítjük a temetkezést a szemétfeldolgozóval!Megláútod, mamutvállalkozás lesz! Halottak és szemét az mindig van és lesz egy városban! Az sose fog csődbe menni! Mi felvállaljuk a szemétfeldolgozót.Te meg én! Győzünk, és felépítjük,! Én, a közgazdász leszek a kft igazgatója, te meg a jogász, a társam. Megpályázzuk a, a párt majd megtámogat a bank ad induló tőkét, és...

Jutka

Ha ugyan győztök!...Ha te győzől!

András

Én ne?Egy komcsival szemben? Egy Bumburnyákkal?

Jutkabank

Az a Bumburnyák még én vagyok.Neked Bumburnyák - nekem Bordulák. Az én rokonságom.

András

Amit nagyapád állított közéték? A hálafal! Kész röhej!, A hála kifejezetten reakciós kategória, Hány,de hány reformot, forradalmi szándékot fogott vissza,hány fiút az apa,hány tanítványt a mester iránt érzett hála! Azt mondom én,drágóságom,a hála nemes érzés, de nem kötelez semmire./*Babusgatja Jutkát*/. -Értsd már meg, hogy a gyermekek kinövik a szüleiket.Ez természetes folyamat.A szülő is azt akarja,hogy a gyermeke túllépjen – nem átlépjen! - rajta.Ha mind meg akarnánk hálálni, amit a szülőktől kaptunk,akkor nem lenne időnk és erőnk a fejlődésre.A levél kinövi a rügyet,a borjú a tehenet,a fiú az apját.és így tovább. Emlékszem,Stuttgartban Micával kedvenc mottónk volt Whitman egy sora. Hogy is van csak?.."Sokat állj ellent, keveset engedelmessédj! Mert ha egyszer teljes az engedelmesség,teljes lesz a rabszolgaság is."

Jutka

/elmélyülve/ Nem...Én nem tudok veled haladni...Nekem más az erkölcsi alapállásom.nálem ez a képviselőség nem alternatíva. Nem!!

András

*/megdöbbenve/*Nem?...Ez azt jelenti,hogy nem támogatsz engem?

Jutka

Azt.

Hanem Gábort?

Jutka

Azt hiszem,őt sem.

Csak nem az apád jelölte Kristóf Attilát? A Centrum pártit?

Jutka

Még nem tudom. Majd a szavazófülkében meglátom.

András

De hát...A feleségem...Az élettársam Nemsokára a gyermekem anyja leszel!

Jutka

Az a gyerek...Ahogy érzem...Csak ez én gyerekem lesz,

András

Hogyhogy? Hohó! Azt nem!

Jutka

Ha neked feladták a leckét,hogy a hátttered vagy a képviselőség, akkor én is feladom az enyémet; én vagy a képviselőség. Én nem szolgálok menedzser-képviselőket! Most hallom, hogy azért kell a képviselőség, hogy a szemétfeldolgozód igazgatója lehess. A házasság,édesem és kispajtásom, egyenlő erők szövetsége.Nálam! De hol van még a mi házassagunk!

András

Ez az! Hiszen a gyerek...

Jutka

Azért nem muszáj, Én nem megyek bele egy ilyen karrierházasságba.

András

De hát a szerelem - mindent legyőz!

Jutka

Még a karriert is. Akkor?

András

De hiszen..Szeretjük egymást!

Jutka

Szerettük,amíg szakítópróbára nem tetted a szerelmünket".Én ugyanis nem kívánok,..Nem is akarok szakítani a családommal. Sem a szüleimmel,sem a keresztnagyapámmal,a Kepával, a Bumburnyák elvtárssal,ahogy voltál szíves csúfolni. Mert a te apád,és személy azerint te is - sokot köszönhettek neki. Szegénynek!

András

A rossz múlttal szakítani kell.Radikálisan, Nem szemezgetni belőle,mi jó.mi rossz..Az úgy rossz,ahogy van,és kész! Nincsenek skropulusaim.

Jutka

Látod,ebben is különbözünk.És végletesen. Nekem meg vannak skropulusaim. És nem is kívánok szakítani velük,Mert ez a jellemem része, tisztelni a múltból azt, ami erény.

András

Akkor te nem is leszel képes fejlődni.

Jutka

Fejlődni! Tipikus káder-mentalitás! Nem veszed észre, hogy most pont olyan vagy, mint a legdogmatikusabb tenyészkáder?..A feleségem nem fejlődőképes, hát elváltam."

András

Mint a kedves keresztnagyapád! A kulák lányával, a Kemáddal! Nem fejlődött vele, együgyű paraszt maradt, hát szeretőt tartott, a Nusi mamádat.

Jutka

A te jőtevődöt, aki a kapitalizmusba segített téged Micával! És az ő pénzén lettél kaptalista. És ez a komcsi háttérrel segít most a politikai létrán felfelé.

András

Ugy távolodunk egymástól, mint rakéta a Földtől.

Jutka

Sajnálom. Te vagy a rakéta, akit kilőttek.

András

Juditkám, könyörgök, érts meg végre! Csak pár hónap, míg a választás lezajlik. Aztán, ha képviselő leszek, fújhatnak a hátamra egy púpot, mehet minden a régi kerékvágásban. Vissza nem hívhatnak. mert visszahívás nincs, akkor meg ...? Mikor jelöltek, akkor is tudták a balos háttérrelmet.. Igaz, nem ducsekedtem vele..

Jutka

Csak a reakciós apád érdemeivel.., ,

András

Kénytelenek lenyelni a békát Ha meg, már bársonyszékben ülök, már birtokon belül vagyok, akkor minden sértés politikai ügy lesz, s ami már politikai ügy, az hamvába hull. Legfeljebb átülök a függetlenekhez. Na, de borzasztó!

Jutka

Lám-lám, ilyen a te elvi meggyőződésed!

András

A politika, drágám, nem erkölcsi kategória. Ott mindent lehet, ami célra vezet. A szilárd meggyőződés gátja a kompromisszumoknak. A demokráciához politika kell. A politikához is politika kell. A politika pedig a kompromisszumok művészete. Valahol, Churchilltől olvastam ilyet. Aki nem tud kompromisszumokat kötni, az elveszett a politikában.

Jutka

Rettenetes, hová süllyedtél te a hatalom közelében! És mivé lennél te a hatalomban! ..Milyen jó királyvíz ez a választás! Ilyen emberrel kötöttem volna össze a sorsomat?.. Tudod mit, Talján András?..(Befejezte a pakolást/ Nem kell költözködnöm, mert csak vendég voltam itt. A kocsimat viszem, holnap szónokolj a magadén. Ha mondanivalód van, holnap, a hivatalban megtalálász. Szép álmokat! /Ei./

András

Menj csak, menj a Bumburnyák nagyapádhoz! /Nagyot húz az üvegből./

Függöny!

26

II.felvonás

Szín: Taljánék lakása, egy családi ház nappali szobája.. Jobbra-balra ajtók, hátul középen a bejárat, mely az előszobába szolgál. A nappaliban jobbra, a sarokban bőrgarnitúra, kerek tárgyelőasztallal. A bal oldalon, két fal mentén nagy könyvespolc, azon -a könyvek között televízió. A könyvespolc előtt nagy íróasztal, rajta könyv- és iratcsomók között számítógép kivetítővel és telefon.

A szobában sötét van, csak a tárgyalósarokban világít egy állólámpa, előtte, az asztal fölé görnyedve Talján egy felerősített mobilt hallgat.

Bordulák

/dühödt hangja a mobilról/ Hogy lépjen vissza? Az én fiam, a tied javára?..Annak a kapcabetyárnak az érdekében?..Aki engem kicsúfolt, és uton-útfélen Bumburnyáknak nevez?..És megszöktette a lányomat?

Nusi mama

/szintén dühösen/ Az én lányomat?

Talján

No, nem kell azért felfalnotok., Először is a lányotok csalta Andrást disszidálni, ha jól emlékszem. Másodszor pedig: beszélhetek én éppen más hangon is. Mert a ti időtök, elvtikém, lejárt. Elmúlt az ideje a diktatórikus hangnemnek.

Bordulák

/már rikácsol/ Hogy?.Mit?..Hogy beszélhetsz te más hangon is?

Nusi mama

/hippegve/ Ez hallatlan!.. Dávid az oroslánbarlangban..És ilyen hangon Nahát?!

Talján

/épesen felnevet/ Még hogy oroslánbarlang! Ez itt? Egy döglött orosláné!

Bordulák

/felzörög a tolóksija/ Te, Nusi! Én kidobom, lelövöm ezt a gazembert!.Ezt a piros nadrágos árulót!

Talján

Az az áruló most már árulkodhat is, a kedves fiad apjának viselt dolgairól! Megvannak a bizonyítékaim..

Nusi mama

(dühösen átszaladja másik szobába)

Bordulák

26

/magából kivetközve/ A névtelen leveleid!..Bah!

Talján

És most nincs a vejed,aki elsikkassza,eldugja azokat!

Bordulák

Na,hordd el magad,te tetű!..Te Nusi,hol vagy már?..Dobd ki ezt a senkiházit!

Nusi mama

/a szobából közeledő hangja/ Hozom már, megtaláltam! Várjon csak,Talján „főhadnagy úr"! Ha magának, akkor nekünk is vannak bizonyítékaink!... De attól maga nagyon meg fog lepődni.De nagyon!..

/A lehallgatás alatt Talján a maga szavainál izgatottan fel-felnevetett,majd le-lehorgadt,úgy élte végig a hallottakat./

András

/már jóval előbb benyitott,házikabátban,ujságokkal a kezében az íróasztalhoz ül,nem is vesz tudomást az apjáról,csak magában mormog/ Vén hülye! Most aztán megkaptad! Mehetünk vele a falnak.

Talján

Ijedten észreveszi Andrást,,gyorsan kikapcsolja a mobilt/ Tessék? Mondtál valamit?

András

/dühösen csapkod/ Egy francot!

Talján

Két napja,hogy ott voltom náluk,ezóta nem szólsz, csak morogsz rám. Hát rászolgáltam erre a szívességemmel, mondhatom!

András

/megvetéssel/ A hősiességeddel - mért nem mondod?Hisz úgy ágáltál ott.mint egy megkergült pulykakakas...

Talján

Én,barom! Vállalom érte az életveszélyt.mert ez a vak-béna vadállat le is lőhetett volna-,az én fiacskám meg,,a képviselőjelölt úr meg ezzel köszöni meg,hogy vén hülyének néz...Engem, aki feláldoztam érte a becsületemet! Na,megköszönöm,édes fiam!

András

A spion-módszereiddel!.. Na,sokra mentél vele! Beáll keretlegénynek a nyilasokhoz! Vén hülye!

Talján

Húsz éves voltom,és már nős.Anyád,szegény már terhes volt - veled.Csak így tarthattam meg a pozícióm a városnál. No,,meg: hogy költözhattünk volna ifjú. házasokként egy elhagyott szép zsidó lakásba,ahol téged felneveltünk?

András...

Legalább a fényképet dugtad vagy tépted volna el, te szerencsétlen!

Talján

Az az asszony dugta el, ez a Nusi!. Még Bordulák se tudott róla. ő meg még a Pölöskeitől, attól a főelvtárstól, a szeretőjétől lopta el. Ki tudja, ezzel akart az ágyába csalni, vagy azt tervezte, hogy alkoholomadtán felhasznál majd valami mocskos ügyben. Ki tudja?..Nála volt, és most lelőtt vele.

András

Még ha csak téged! De engem is, az Uristenit neki! Most hogy álljak így a tömeg elé? Kivagyok én veled! A mindkét színén kikopott köpönyegeddel, amit nem győztél eleget forgatni.

Talján

Amit mindig érted, és miattad tettem! Még jó, hogy a fiak nem felelősek az apák bűniért! Törvényesen.

András

De a választók nem a törvény, hanem az előítéletek szerint voksolnak, süsd meg! A jónép nem bújja a paragrafusokat. „Nem tudják, teszik” – a te Marx barátod szerint. Vagy Szálasi vagy Rákosi mondta? Te tudod!

Talján

Ne légy ízléstelen, jó?!

/Az ablakot nagy csörömpöléssel betörik./

András

/Ijedten, félve kiles az ablakon/ Ki az?! Atyaisten!

Talján

Ki? Hát ki volna? Itt a defekted titka.

András

De hát mi?... Azt mondod, hogy a defekt is?...Hogy ez?...

/Cseng a telefon./

Talján

Na, itt a felelet! Undorodom már a fenyegetésektől

András

Felvegyem? Mit gondolsz?.

Talján

Hja, kérem, aki politikára adja a fejét, az készüljön rá, hogy megkövezik.

András

Most ,mit csináljak?, Azt mondd meg! Ne szentenciázz itt nekem!

Talján

Csak semmi pánik, semmi forrófejűség! Számolj tízig, aztán vedd fel! Csak nyugodtan!

András

/kiszáratva/felveszi a kagylót/ Helló!.. */Kifelé/* Ez az... De ki maga? És hogy merészelté?

Azonnal hívom a rendőrséget...Letette!..Azt mondta,hogy ha nem lépsz vissza,megkeserülöd...Pontosan azt.

Talján

Engem is ezzel hívogatnak.

András

Akkor a defektem is?

Talján

És épp a garázs előtt,hogy biztosra menjenek.

András

/gyanúvall/ És te?.. Te ezt honnan tudod?

Talján

/gúnnyall/ Na hallod?! Én szúrtam ki a kerekedet, én törtem be az ablakod,és én fogok robbantani is,ne félj!

András

Na,ne hülyéskedj!

Talján

Mert úgy néztél rám. A hangodból meg azt veszem ki,hogy gyanús vagyok neked.A karrieredet is én keresztezem,én fúrom meg a boldogságodat,én vagyok a te veszedelmed,én gázolok bele a szerelmedbe, minden bajodnak én vagyok az oka.

András

Ugyan,Apa,ne vacakolj már!Tudom,hogy megteszel értem mindent.A karrierem érdekében mentél abba a vacak oroszlánbarlangba is,és úgy jöttél meg,mint egy

Talján

/fojtott dühvell/ Mint egy kivert kutya!..Úgy!..Ilyen megaláztatást!..De erre is te nyszerítettél.Nem azt mondtad?..Nem te mondtad,hogy nyílt levélben kitagadsz,ha nem teszem meg?*/elmerülten/* Bezzeg, amire te is vetemedsz a karrieredért!..Azért az se kutya!

András

/oda se figyel,a mobilján tárcsáz/ Halló! Rendőrség?..Itt Talján András beszélek,,A 356-456-ról, • • Kérem, egy életveszélyes;,, fenyegetést szeretnék bejelenteni,,Igen,a képviselőjelölt vagyok, Képném megvizsgálni,hogy most,vagy 10 perccel azelőtt hívták a számomat,és megfenyegettek,.. Most meg az ablakomat törték be..Éppen most, Az autógumimat meg kiszúrták. /A bedobott követ egy lemezlappal felveszi/ Igen, hogy az ujjlenyomat.. Persze! A készülékben benne van, az lehallgatható.. Igen..Hogy kire gondolok?.. Talán a vetélytársam, dr. Bordulák Gábor keze lehet... Persze, a jgyzőkönyvet.. Csak mostanában.. interjúk, meg a nagygyűlések. ..Igen, a számom, persze..Háromötvenhat, négyötvenhat... Köszönöm, főhadnagy úr!..Viszlát.

Talján

/morgolódvá/ Az a vén boszorka hát elkezdte az akciót,,A vén kurva!

András

Hát,az a fénykép felér egy bombával,..A fasiszta most bűnösebb, mint a kommunista,

Talján

Egykutyá,azt mondjátok mindig,Aki nem élt benne, könnyen Ítélezik.Az élet, fiam,nem fekete-fehér sakktabla.A kompromisszum mindig szürke. És sajnos,kompromisszum nélkül nem . élhet az ember.Valahol olvastam,hogy manapság nem lehet egy klasszikus konfliktust végigélni.A kompromisszum hajlongásra kényszeríti a gerinceket. Antigonék csak a színpadon vannak.

András

No,azért nem kell feltétlenül,,Nem kötelező mindenáron osztályvezetőnek,vezetőnek lenni...Persze,ha valaki prémiumot, jutalomüdüléseket meg kitüntetéseket akar,akkor bizony meg kell görbíteni azt a gerincet.Aki elfogadja a baksist, nem köpheti szembe kegyelmeset.

Talján

Hát pedig én szembeköptem...Köpdöstem ám,de istenesen!

András

Na,sagt schon! Föléd köptél éa visszahullt rád,Nagy dolog!

Talján

Hát tehetek én róla,hogy a Bordulák felettése épp a rokona, a kedves keresztapósa, a majdem-veje volt? s most már a mi rokonunk is,mert a te Juditkának az apja, sőt, a te hivatali fő'noköd,,a Venczel Géza.Na? Itt a kompromisszum kényszere,süsd meg a halat!

András

De én most eltéptem ezt a szálat.Leszámoltam a komcsikkal!.

Talján

Leszámoltál?!Hisz látom én,azért vetted magodhoz ezt a lánygyereket is takarítani, hogy Jutkát helyottesitse az ágyadban. Csak nem akarod elhitetni ;magaddal, hogy a munkája miatt tartod itt?Por meg pókháló itt minden!A kisasszony nyomába se ér Jutkának. Ezt pátyolgatod az ágyban,titokban meg virágot,sőt,szerenádöt adsz a másíknak, hogy azért folyamatban tortsd a kapcsolatot a kínosabb időkre, ha netán kudarcot vallanál a választáson,Akkor tán még jó lesz a komcsi is,mi?,,ll;No, te aztán hallgoos!

András

Én nem adok éjjeli zenét,

Talján

Nem!Csak épp fizeted a zenekart,hogy az ablaka alatt muzsikáljanak neki. Ti se vagytok különbek azoknál Loptok, csaltok meg hazudtok magatok is! A pióca legalább lefordul rólad, ha jóllakott, de titeket nem tud kielégíteni az államkincstár se, kapzsi népség!

András

Most figyelek rád! Végül is,te kivel tartasz? Velem, vagy velük?

Talján

Én már megpróbáltam az utolsót is az érdekedben, de rájöttem, hogy nincs fegyverem ellenük. Csorbult karddal meg ne hadakozz,

András

Szóval, leteszed a fegyvert, elég volt,

Talján

Az egész életem érted éltem. Érted éltük, szegény anyáddal együtt. És mit kaptunk érte?.

András

Na, itt vgyunk megint! A hálánál! Ez a ti vesszőparipátok, a hála! Jutka is mindig ezzel kötözött, hogy mivel tartozom én Gábornak is, hogy Stutgardban pátyolgotott. Na és? Legalább szerzett egy piros pontot a jobboldaltól. Jut eszembe a „kötözött sonka”! /*Gúnyosan felnevet.*/ A

Bumburnyák nevenapján így jellemzett benneteket a banya. Emlékszel?

Talján

Amit te videóra vettél. Azt is én vettem a Krimben. A videót. A jutalomüdülésen. Ahová a te Bumburnyákod küldött.

András

És én most térdelek elé, hogy háláljam meg neki, hogy kegyeskedett..

Talján

Azt nem. Csak jelzem, hogy a dolgok nem olyan egyszerűek. Minden mindennel összefügg. Hogy igenis, sokat köszönhetsz te annak a Bumburnyáknak.

András

Legyek hát nyúlbéla. Hát nem! Az életemre, a karrieremre törtek, életveszélyesen megfenyegettek, hát én se leszek könnyörületes. Amilyen az adjonisten, olyan lesz a fogadjisten. Tudom is, hogy mit teszek! Tehát a banyánál von a dokumentum ellenünk.

Talján

Sajnos, arról, hogy keretlegény voltam.

András

És a banya pénzeli a Gabikát is.

Talján

Meg a temetkezési káeftét, aminek te is részvényese vagy Gabival együtt. Tessék! Mindenki mindenkivel összefügg. Nincsenek vegytiszta dolgok ..A gyémánt is a piszkos földben érik.

András

No, nekem nincsenek erkölcsi skrupulusaim.

Talján

Azt látom.

András

Az akcióra reakció a válasz. Én ütésre ütéssel felelek. A drágalátos Gabikával nem vagyok összenőve. Hálalistenek, az én részlegem más épületben van. És különben is!

Ha nyerünk, én leszek a szemétfeldolgozó igazgatója. Ezért is áll a programom fókuszában a szeméttügy. Úgy otthagyon a Temetkezést, mint a pinty!

Talján

És Jutkával mi lesz?

András

Vagy jön,vagy megy«Tiszta sor.

Talján

Már elment.

András

Csakhogy egy bibi van.Gyereke lesz. S az enyém.

Talján

Vannak elegen hozzá... Meglesznek nélküled,ne félj f

András

Csakhogy én nem hagyom ám! Ami enyém,az az enyém is marad.

/Talján

/kiábrándultan/ Micsoda náció!...Kiszabadított agresszió - ez a demokrácia ifjúsága.

Az agresszió meg erőszakot szül, s az erőszak az ösztön diktatúrája. Az meg rosszabb az állami diktatúránál is,,mert kiszámíthatatlan. Ott csap le, ahol nem is sejtjed..Látod, a házasságod is elbaltáztad.Az ember ezer szállal kötődik a környezetéhez,akár akarja, akár nem.

András

Ajaj! Ezek a szálak nem gyökerek.Tartókötelek csak, melyek elszakíthatók. És én nem. vagyok gyáva elszakítani. Megígértem,hogy felszámolom a bolsi kapcsolatomat, hát meg is tettem,még ha fáj is!

Talján

Tudom. Megtagadod te az apádat is.

András

Az apák bűnét nem öröklik a fiúk.

Talján

Csak a dicsőségét, meg a vagyonát,ugye! Azt igen! Szerencsédre,az erkölcs nem olyan megbocsátó, mint a jog.

András

Örökölni? Én?Tetőled? Na, ne viccelj!

Talján

Mit is!? Én mindenemet pénzzé tettem,hogy betársulhass a vállalatba. A temetkezés a legbiztosabb vállalkozás!" Ezt mondtad. Azért szeretted bele Jutkába is,hogy az apja bevegyen a cégbe, És most itt van.A képviselőségedre rámegy a házasságod,meg a céged is.

/Kint csengetnek./

András

Ki a fene az?..Vársz valakit?

Talján

Én?..Ugyan ki keresne engem?

András

/kiindulna/ Tudtommal én se.

Talján

/megállítja/ Várj! Sose lehet tudni....Az ablak meg a kocsi után..

András

Azt majd meglátjuk!./ az íróasztalfiókból pisztolyt vesz magához, és kilopakodik!./

Talján

/az ablakhoz lopakodik, kiles rajta/ A fenének kell ez a képviselőség! Egy családban kettő is!.,Egymás ellen! Micsoda világ!

András

/feszült gesztussal betessékeli Gábort./ No,hallod,mindenkire gondoltunk,csak..••

Gábor

Csak rám nem, ugye! */Taljánhoz/*..Jóestét,,Mihály bátyám.*/Kezet nyújt./*

Talján

/miközben óvatosan kezet fog/ Meg kell néznem, nincs-e a kezében puskapor.Vagy kézigránát...

Gábor

Ugyan,Mihály bátyám! Ellenfelek vagyunk, mi Andrással, nem ellenségek.. */Kínálás nélkül leül, .a háziak feszült tanácsstalansággal állva maradnak./* Hiszen egy vályúból valódnunk.Nem?

Talján

Egy cég,de két üzemhely.

András

Hálistennék!..Így nem esünk egymásnak minden nap.

Talján

É'ppen lehetne. Látod azt az ablakot? Most dobták be. A kocsiját meg kiszúrták.*/Sokat sejtetõn/* Ezt valaki megszervezte..És azok nem mi voltunk ám!

András

Hja,kérem,elkezdődött a választási küzdelem. De hát, jól van, amilyen az adjonisten,olyan lesz majd a fogadjisten is Majd meglátjátok!

Gábor

Ez szörnyű!..Ezt meg kell állítani!..És Mihály bátyám azt hiszi?.Atyaisten,csak nem rám gyanakszik?!...Esküszöm,hogy ezekhez nekem semmi közöm!

Talján

Hát, nm az András hívei tették,annyi bizonyos.

András

Ilyenkor lehet a zavarosban halászni.Egyesek meglovagolják a zűrzavart. A háborúság soknak ad lehetőséget minden rosszra...

Gábor

No,,de ilyet!../*Andráshoz/* És jelentetted?

András

A rendőrségnek.De hát.. . Tudod hogy megy ez máma! Amíg vér nincs, addig nem komoly a dolog.Egy ablak meg egy gumikerék nem bűneset..Várhat. Sok a hal,,és nem győzik a fókák.

Talján

/Gáborhoz/ És te csak így?..Az ellenséggel?/ *Italt és poharakat szed elő./* Tessék csak.. Kínáld a vendéget,.Nekem dolgom van. Elnézést! */Gáborra se néz.kivonul a szobából./*

András

/Gáborhoz/ Rá se ránts! Az öregnek ósdi skropulusai vannak.Van neki egy lelkiismerete szegénynek,és az furdalja folyton. Mert a lelkiismeret, pajtikám,az olyan,mlnt a rák. Ha egyszer beléd költözött,onnét ki nem vered,míg csak ő nem üt ki!

Gábor

Nem valami lelkes drukkered az apád..

András

Ne is törődj vele!!..Mióta nyugdíjas, no, meg szegény anyám halála óta, megváltozott. Középutas lett. Jobbra is vág, meg balra is csapkod. Bennem se bízik,meg rád is gyanakszik.

Gábor

Kétkulacsos lett? Jobbról iszik, balról meg vedel.

András

Mindig is az volt. Tudod? Nappal apádat szolgálta hivatalosan,éjjel meg feljelentgette - magánúton..

Gábor

Névtelen levelekkel. Tudom. Géza volt köztük a választóvíz. Az egyenlőségjel.

András

A főnökünk. Na, az is!..Most meg, hogy a Nusi, az a vén boszorka lehűtötte apám rendszerváltás miatti lelkesedését, hát összeomlott, mint a rongy. Tudod, az a kép a keretlegényi multjából.Tán már tudsz is róla. Hogy nyilas volt, a szerencsétlen.

Gábor

Az enyém meg kommunísta.Na és?Hol von már a tavalyi hó!

András

De a jónép erre allergiás.Neki tiszta emberek kellenének a parlamentbe Nem mi.Így aztán kénytelenek vagyunk gyakran mosakodni.Vagy a másikat bemocskolni,hogy az se legyen különb. Ahogy mi csináljuk,ugye! */Nagyot nevetnek/*

Gábor

Még hogy tiszta! Ki tiszta itt manapság ötven év felett?Vagy fasiszta,vagy kommunista itt mindenki.. Közvetve vagy közvetlenül, mindegy* Ha csak leírták a nevedet, ha ott voltál valahol, ahol nem kellett volna,ha ajándékot kaptál,ha protekciód volt, ha kitüntettek, máris érintett vagy és nem tiszta.Csak az elmebajosok vagy a zárt osztályon élő bolondok tiszták,de azok is jobbra vagy balra honda-bandáznak.,Csak azok nem tudják,hogy mit.

András

Te, ez a Jutka komolyan veszi a szakításunkat. Nem magyaráztad el neki, hogy miről von szó?

Gábor

Dehogynem! Elmondtam, hogy csak ideiglenes, csak átmeneti dolog az egész.Hogy ha megváltasz, akkor minden visszaállhat. Visszahívhatóság nincs,a frakcióban meg ha lelkiznek, majd visszavágunk a nagymenőknek.. Mi is csak azt csináljuk, amit ők. Ja, párttársak, amit szabad Jupiternek, mért lenne tilos a kiségernek! Nem igaz?

András

Az! Ott van például az egyik bankár ügye. Soknak adott hitelt, a bankja becsődölt, de a protekciós hitelezők kimosták. Az ügyet addig halasztották, amíg elévült, és ő most éli világát a volt a hálás hitelezők jóvoltából. Hát, így kell ezt csinálni. A protekció lényegében korrupció Az meg ,mindig volt, mindig van, és mindig lesz, csak kisebb vagy nagyobb mértékben..Aki hatalmat akar, minxden hatalomra kész. Különben elvész, mint szar a levegőben.

Gábor

/az ablakhoz megy, kinéz rajta/ Látom, te már aktivizáltad magad. Pródukáltál két merényletet magad ellen.

András

Hát, ahogy megállapodtunk, Hergelni kell a nyáját, különben közömbössé válik,A közöny meg a népszerűség halála.Nem?

Gábor

Mibe került neked ez a két felhajtás?

András

Megcsinálta egy trupp a kettőt, csak a hallgatásukat kellett megfizetnem, Te,ezek úgy gyűlölnék téged,hogy megölnének egy kanál vízben.Focidrukkerek különben, náluk könnyön megy az ilyesmi. Minden balhéban benne vannak,akár jobbra,akár balra, csak megérje nekik. Pókerjátszma nekik a politika..De most már te is produkálj már valamit, nehogy csak én legyek a terrorista,hé! Robbants fel valamit, és fújd fel a sajtóban. Tudod, hogy megy az ilyesmi!

Gábor

És ha a rendőrség nyomozni kezd?

András

Majd elkormoljuk, összezavarjuk a szálakat és elhúzzuk az eljárást egész az elévülésig, Aztán már fújhatnak a hátunkra egy púpot, Az új választásokig még 4 év. Azalatt,„megszedjük magunkát, teleszívjuk a plejsinkat kapcsolatokkal, szerzünk egy rakás hálás, hálára kötelezett protektort, akik majd viszik a csacsit az inséges napokban is. Na látod így kell ezt csinálni,nem betojni!

Gábor

Jutkát csak bízd rám! Csakhogy az apja itt a bibi! Tudod, ez a Géza, a mi „ becsületes” vadszamar főnökünk!.. A te apósjelölted..A centrupárti jelöltet támogatja.

András

Hallottam róla. Jutka is rebesgette.

Gábor

Valami Pogány Ferencet, aki a függetlenekből szervezte a sleppjét., s a mi pártjaink leleplezésével, gucsmolásával operál. Komoly tömegek állnak mögötte A pártokból kiábrándultak kondája.Utálják a olitikát, hát a politikusokat is.

András

Nem érdekes. Nincs mögötte történelem. Újonc a politikában.Se multja.se jövője.

Gábor

De van mögötte tőke.Az nyomja neki o propagandát. És az nagy. szó manapság! A média a nyomtatott sajtó! S a mi Gézánk a "becsület szobra"! Mellesleg,én is ös szerúgtam vele a port. Úgy döntöttem,én is ott hagyom*

András

De hát a tied az 50 százalék!

Gábor

Az a Micáé. Nincs a nevemen, Én csak 10 százalék vagyok..Az anyám örökrésze. Tudod, a temetőoldal. Az meg csak arra jó,hogy kezdjek valamit másutt...Úgyis unom már.hogy Géza játssza az agyát felettünk.Ne haragudj már,ml vagyunk a közgazdászok,ő meg jogászként csűr-csavar felettünk.Jogászaink nekünk is vannak, azok is tudják a kiskaput. Ha meg nem találnak,hoznak rá törvényt. Mibe kerül? Egy képviselői javaslat, amit a többség megszavaz.

András

Mibe kerül? A frakcióvezető bekiáltja az „igen”-t vagy a nem-et, a banda megnyomja a piros gombot, és kész a törvény. Az állam a mi kezünkben, aki ellenáll, az dutyiba kerül, s amíg bűnös, addig bűnöző, az meg a nép bizalma nélkül vákumban él, oszt jónapot.

azzal a múlttal,ami van neki!...Köszönje meg,hogy eddig le nem buktattuk.Csak ne lenne olyan átkozottul magabiztos ! Tudod, olyan ő,mint a pók.Hagyja,hogy te,a legyecske ugrálj,táncolj kedvedre,hagyja...Mit,hagyja! Egyenesen várja,hogy hibázz, tévedj, aztán mikor már összegyűltek a gondok fölötted, akkor megment, mint egy messiás, aki megvált a

bűneidről, közben meghúzza a háló száját, és te belebonyolódsz és ő megemészti. Utálom a hálát, no!

András

No, a rokonság, meg a hála! Tele van a hócipőm ezzel a két fogalommal! A hála rabszolgává teszi az embert. Még meg vazallussá, mertt önként vetted a nyakad a járomba, hiszen azt hiyzed, hogy ő jót tesz veled. E nyűg alól kell felszabadulnunk. A szívesség nem jog és kötelesség, a hála pedig nem törvényfüggő.

Gábor

37

Te, az spád hová lett?

András

Biztos kiment valahová. A vécére vagy a konyhába. Nem érdokes!

Gábor

Ugy sejtem, viszketett nek a téma, azért ment ki.

András

Bízd csak őt rám! Majd én rendbe rakom a lelkiismeretét neki! Nincs más menedéke rajtam kívül, hát azt teszi, azt fogja tenni, amit én diktálok neki. Különben...

Gábor

Megyek is, mert még itt ér az újabb merénylet... Amit pedig már nekem kell megszervezni magam ellen! /Készül ódik. /

András

Megnézem én is, mit csinál, .Nehogy az apád példáján kezet emeljen magára. A szerencsétlen!

Gábor

Na, nyugodalmas, jó éjszakát!

András

Meglesz, légy nyugodt! /Kikísér, de az ajtóban visszainti/ Azért, Gábor... Ha már itt vágyunk... A merényletről jut eazembe... Azt a fényképet... Azt kéne elemelni.

Gábor

Hogyan?... És rám gondolaz?

András

Na, nem effektíve. Arro azért vigyázzunk, hogy az ártatlanságunk dokumentálható legyen..

Gábor

Mire gondolsz?... Én nem lophatom el... Micával én is összekaptam. Nem vagyok olyan jó helyzetben.

András

Asszonyok!... Éjjel fölösen beakasztasz neki, s mindjárt visszabékül... Hogy nem lophatod el!.. Hogy te milyen élhetetlen vagy! Valamit mindenképpen segíthetsz. Például nyomozhatnád, hogy hol tartja a banya azt a képet.

Gábor

Azt az egyet biztos nem tartja a táskájában.

András

Na,de ha te azépen megkérnéd,hogy mutassa meg...Mondanád neki,hogy kivételes helyen tartsa,nehogy megfújja az ellenfeled.Aztán éppen ajánlanál valami alkalmas helyet.

Gábor

Akkor tudná,hogy csak én lehettem az áruló, mert csak én tudtam róla.

András

Á!Elkottyantanád Micának..Meg tán másnak is,akit gyanúba keverhetnek majd.

Gábor

Na,jó!É aztán?

András

A többit majd az embereim elvégzik,ne félj!

Gábor

Nagy gazemberek vagyunk mi együtt,hallod!Megpróbálom,de csak azért,hogy ne tarts szarankónak.Na,megyek.

András

/miközben kikiséri Gábort/ Gyere,megmutatom a defektemet./Kimennek/

Talján

/bejön,utánuk néz/ Kikiséri! Ezek nem is ellenfelek, hanem bűntársak?: Ezek bolonddá teszik a népet Kifelé háborúznak, befelé meg ölelkeznek,kinevetik a népet;,aki felemelné őket, Kettős játékot üzem én is, de én épp az igazság érdekében árulkodtam •• Igaz, kevés sikerrel,Mit értek az én árulkodó levéikéim egy erőszakos rendszerrel szemben?A névtelen levél,ha akarom nincs,ha ókorom,nagyon is van,De még hálistennek, ezek maguk szerveznek merényleteket maguk ellen,hogy a nép szánalomból hozzájuk álljon...Kampányfogás - és ezzel meg van bocsátva minden,hiszen a kampányban mindee ha tilt is? A trvényt emberek hozták, hát emberek is változtathatják meg. Többségi állam mindent megtehet. De hát az erkölcs? És a jellem? És az a bizonyos gerinc?.. Hallod, te aszony,odafent?... Hogy mire nem képesek ezek!.. Hát nem, édes egy fiam! Talján Mihály mindig az erkölcsös utat járta,a fennálló törvényei ellenére is../A telefonhos lép,tárcsáz,/ Halló?!,,Venczel Géza lakása?, /ürtelcn moggondolja magát, lecsapja a kagylót,/ Uramisten!..Mit csinálók én?A saját fiamat árulom el?Mert még ha vét is a becsület ellen,ha csalárd játékot is üz,azért mégis az én fiam!Az én vérem! Hová süllyednél,Talján Mihály!.,Attól még,hogy el nem árulod őt ,a fülke magányában szavazhat majd ellene is,,kra látod!Kettős játék megint,mint a névtelen levelek,de mégis.. Az igazság, a becsület nevében teszed, mint régen, most is!.,«

András

/már korábban bejött, csöndben leste apját, most becsukja az ajtót.(

Talján

/ijedten felrezzen/ Szentisten!

András

Mit ijedezel? Tudom, hogy hallgatóztál.

Talján

Bocsáss meg!.. Bocsáss meg nekem!...

András

Mit?:Mit t bocsássak meg?Hogy hallgatóztál? Megszoktam már.. Hogy ilyen apám van.

Talján

/megsemmisülten/ Milyen?

András

Aki árulásból él. Megszokta, hát nem tud nélküle élni. Olyan vagY, mint egy kleptomániás. /A telefonhoz megy, a helyére rakja a kagylót, amit apja rosszul csapott le./ Felhívtál valakit, tudom.hogy biztosítsd a lelkiismeretedet...A különállásodról.

Talján

/mint aki veréstől fél/ Ugyan,fiam, hisz az apád vagyok!

András

/felveszi a kagylót/ Megkérdezzem I postát?

Talján

/kínok között/ Hagyd el,kérlek!Tényleg hivtam volna...Venczel Gézát..De csak akartam!

András

Ugye, tudtom!Sejtettem. Most mit csináljak veled?Fojtsalak meg,vagy zárjalak kalitkába?Te vén bolond!Gyámság alá helyeztetlek,te vén szaros! /Ütésre kész./

Talján

Jaj,ne! édes fiam,ne!.. Már fáj a hatom az utóbbtól is.. /Letérdel/ Megesküszöm, az anyád emlékére. •Mindenre,ami szent,hogy csak akartam,de nem,.. Csak akartam,de nem,..

András

/megragadja apját és betuszkolja a szobájába./ Most szépen bemegyünk a szobácskánkba, és csucsukál a kisbaba..És csak reggel jön ki, amikor apuci kiengedi. Érted, te vén nyavalyás?

Talján

/eszélős,siránkozó dühvel varegeti az ajtót/ Ne zárj be,az Isten áldjon meg!Andráskám! Fiam!

.Engedj ki! Nekem, kasztrofóbiám van!••.Engedj kiii!..Engedj kiil

András

/telefonál/ Halló,mentők?. .. Kérem,egy dühkitöréses pszichopatát szeretnék..A neve Talján Mihály,67 éves, Bálint u.29.1. emelet 3..Várom magukat. ..Köszönöm!

/Talján elhaló kiáltozása közben/ *

2.kép

Szín: az I.felvonás 2. képében "szerepelt" irodából Géza szobájának egyik fele - jobbra a másik fele szabad térre nyílik, melyre az irodából széles erkély szolgál.

A Géza szobája szokványos vezetői helyiség: íróasztal, mögötte polcos szekrény, előtte hosszabb tárgyalóasztal, a munkaértekezletek alkalmára.

Amikor a függöny felmegy, a szobában Mica, Jutka az íróasztal előtt ülnek, s nézik a szekrényben elhelyezett tévét. Gábor és András elkülönülve, a kanapén, egy dohányzóasztal mellett ülnek, s beszélgetnek.

A légkör fagyos, a két nő nemigen törődik Gáborékkal, szemmel láthatóan kényszerű együttlétre vannak kárhoztatva.

András

/Gáborhoz/ Figyeled? Ezek tényleg kiásták a csotabárdot. Mintha itt se lennének. Hallottál már ilyet?

Gábor

Á, most a tévét nézik. Ne is törődj velük! Majd megbékélnék, hiszen egy család, egy cég vagyunk, nem játszottunk itt horagszomrádot. Egyébként is: fontos munkaértekezletre hívott Géza. Tán eljönnek az öregek is.

András

Apád meg a Nusi..? A banya?.. Húha, akkor komoly a helyzetűt lesz az egész bagázs!

Apropos! Még nem vette észre?

Gábor

A fotót? Hogy elcsentem?.. Lehet, hogy észrevette, sőt azt is gyaníthatja, hogy én tüntettem el, de azóta még nem találkoztunk. Tudod, a választás idején alig voltam otthon, Micával meg most amúgy is haragszomrádot játszunk, hát ő sem szólt róla. Most meg, a választás után semmi jelentősége... De majd itt, most!.. Kipakol az öreglány!.

Mica

//Jutkához/ Figyeled a fiúkat?.. Azért eszi őket a fene!

Jutka

Csak hadd egye! Ne gondolják, hogy azt teszik velünk, amit akarnak.. De most, figyelj csak! Andráska jön, a kedves!

/A tévében most Andrászt interjúvolja egy riporter. Erre Andrásék is felfigyelnek, a lassan, az interjú alatt közelebb jönnek, s megállnak Jutkáéi mögött, /

András

/a tévében/ Hát, nit mondjak?.. Mit lehet ilyenkor mondani? Sajnálom.. Sokan voltunk, de nem voltunk elegenden. A városnak kellett az én szemétprogramom,

Jutka

/Micának/ Mert szemét egy program volt.

Mica

/kuncogva/ "Kiböki a szemét a szemét,maga szemét!" Jó szlogen volt,mi?:Mit szólsz

Pedig

Jutka /miután András bizalmasan simogatja hátulról,ő lerázza,, Micához sűgva/ Most azt hiszi, hogy szóra bírhat, de azt lesheti!

András

/a tévében/ Pedig mindenki látja, hogy elönt bennünket a szemét,A külvárosi szemétkerakó már betelt,a házakból már nem tudják elhordani a hulladékot. Mindent elborít a műanyag,amely nem bomlik szerves trágyává.No,de mindegy! Nem kellett a Bordulák Gábor útprogramja se,,

Gábor

/nevetve, hátulról a Mica vállára teszi a kezét./

Mica

/lerázza, rándít egyet a vállán, műundorral/ Na! Le is út, fel is út!

Jutka

/inkább Andráshoz/ Ami azt illeti,az százszor jobb volt!

András

Na,persze,mert az Bordulák volt! /A tévében/ Helyettünk a függetlenek programja gyozött.Mit csináljunk? Ez van! A népet nem lehet leváltani.

Riporter

/a tévében/ Mert annak a programjában mindkettejük programja benne van,A tiszta város tervében benne van a szemét és az útprogram is,csak szerényebb költségvetési keretek között,A.szemétszállítás reformja olcsóbb,mint a feldolgozóé. A Pogány úr programja nem olyan nagyvonalú.

András

Könnyű neki!Az Isten is őt támogatta,Meg az apósom is!A saját veje ellen!

Gábor

/évődve/ Nem is vagy a veje,sógorkám!

Jutka

/Micának/ még csak nem is lesz!

András

/a tévében/ Természetesen,a választók döntését elfogadom,hiszen „A népet nem lehet leváltani.”Nincs mit tenni,bele kell nyugodni a váltóztathatatlanba,

Jutka

/Micának,de hogy András is hallja/ Hogy oda ne rohanjak!Közben meg szervezte a tüntetést arra az időre,ha nem győznének a választásokon,,

András

/játszott sértődöttséggel/ Hogyan?Hogy mondja,kisaszony? Vagy hogy mondjam? /.Lágyult nevetéssel/ Leányasszony!

Mica

Ó,de szellemes vagy!

András

Hogy ki szervezte?És mit?

Jutka

Nem tárgyalunk.

Gábor

Testvér,ezek az asszonyok...Isten az atyám,ezek ellenünk szavaztak!

András

Ezektől még az is kitelik,

Mica

Noná,majd a karrieristákra!

Gábor

Húha,pajtás! Ezt se nekem mondták!

András

A te feleséged,nem az enyém,Hozzám nem is szólt.

Gábor

Hagyd el,csak truccolnak velünk! /Hátulról megcsíklandozza Micát/ Pedig eszi a fene őket!

Mica

/pajkos boszúsággal/ Tőlem akár meg is szakadhatsz ! /Lerázza magáról Gábor kezeit,/

Na,coki tőlom!Nem vagyunk olyan jóban!

Riporter

/a tévében/ És ahhoz mit szól,hogy az ellenfele, a munkatársa,és hogy úgy mondjam, a kedves sógora se jutott be a parlamentbe?Az ellenfél veresége nem nyugtatja meg?

Gábor

No;erre mit mondtál? Kíváncsi vagyok!

András

Magam se tudom már..Nem emlékszem

/A tévében/ Én így is nyugodt vagyok. A káröröm nem az én..Hogy is mondjom,..Nem az én formám...Egy biztost,hogy a választóim nem fogadják örömmel ezt az eredményt..Enyhén szólva!

Riporter

/a tévében/ Hogyan?Tán tüntetni fognak?

Jutka

Na ugye!

András

/a tévében/ Azt én nem tudom,hogy mi jár az emberek fejében.Csak sejtem.Az biztos,hogy nem lesz nyugalom.Azok nem hagyják annyiban a dolgot...

Gábor

Az enyéme se!

Jutka

/most már hátrafordul, természetes megdöbbenéssel/ De hát csak nem vonultok ezért is az utcára,az Isten áldjon már meg! Hisz nem az ellenségetek,az apám és mi győztünk Mica is én is ellenetek szavaztunk.Már bocsánat érte,de a választás alanyi jogunk!

Gábor

Juditkám, Itt nem az apád,nem is ti,hanem a pártonkívüliség győzött. Nem a programok, nem is személyek,hanem a pártokkal ellenszenvetők.

Jutka

Igenis,itt a pártundor győzött,Igen.Be kell látnotok,hogy a pártharcokba fáradt bele a nép.Mert a párt már intézmény,mely ideológiák és szervezeti szabályok szerint működik,és nem engedi meg a személyes véleményeket, hiszen köti a tagot a pártfegyelem. A Parlamentben még inkább a frakciófegyelem. A frakció így pusztán szavazógéppé válik.A szabadságggyőzött a párturalom ellen!

Gábor

No, azért a frakciókban meg a bizottságokban a képviselő élhet a véleménynyilvánítás jogával...Ha akar!

András

De meg is nézheti magát! Szekció a frakción belül,Aztán szekta,szekteriánus,tovább :szakadás, és áruló,meg ami még jön utána...

Mica

/Gáborhoz/ Látod,András is egyetért, pedig őt aztán nem vádolhatod baloldali elhajlással.Bor-
dulák Gábor!Hol van az a lánnglelkű reformer, akit én Stuttgartban megismertem?

Gábor

Im,itt vagyok,teljes egymagamban.Csak nem baj az,hogy az ember alkalmazkodik?
Ha nem vasfejű dogmatikus?Ha betársultál valahová, akkor már nem vagy független,ak-
kor már a társulat diktálja a rendszabályokat. Jut eszembe az amerikai festő,Pol-
lock egy maximája:"Ha belépsz a kép négyszögébe, akkor már annak törvénye szerint
mozogsz." Hát ilyen a párt is.

Jutka

Döntéshelyzetben ismerszik meg az ember. Hatalomban a cica is vadmacska lesz.

András

Nézd csak mg majd az apádat, Jutka! Most támogatta – ellenünk! - a szabadságpárti Pogány Pétert. Az majd őt jelölteti polgármesternek...A többségi közgyűlésben meg az lesz, amit a győztes diktál.

Gábor

Tiszta sor!

Jutka

Az én apám tanácselnöknek is becsületes, népszerű ember volt. Azért választották meg a rendszerváltozás után is...

Gábor

Lehet még népszerűtlen is! A feladatoktól függ!

Mica

Ne adja Isten!

Géza

/Irodája ajtajából kiszól/ Bejöhetnek, megjöttek az öregek.

A szín most Géza igazgatói szobája. Tágas irodahelyiség, íróasztal, körül beépített iratszekrény sor, a terem közepén tárgyalóasztal, 8-10 főre alkalmas, székekkel környezve.

Géza

Üljetek le, hívom az öreget is, már ők is megjöttek. /A színnel szemközt ajtót nyit ,s beengedi, besegíti a tolokocsiban ülő Borulákot, akit Nusi mama tol befelé./

Nusi mama

Na, együtt a díszes társaság!

Bordulák

Már bent vagyunk?...Na, Isten hozottbennünket!

Jutka /elésiet/ Sziasztok,Kepa!..Nusi mama!.. /Csókolózások./

Mica

Sziasztok! Papa! /Csók/ Mama! /Csók/

Bordulák

/Nusi mamához/Ez ki?

Mica

Mica vagyok. Nem ismered a hangomat?Már vártunk rátok!

Gábor

Csókolom! /Nusi mamának kezét csókolna, de az elfordul/ Veled majd számolunk, fiatalúr!

Gábor

/sértetten/ Jaj nekem! Miért?

Nusi mama

Majd sorra kerülsz.. Már nem fontos!

Szia, Apa /Megcsókolná/

Bordulák

Ez ki? Gábor vagy a fiam?

Nusi mama

Ez éppen Gábor.

Bordulák

/ eltolja Gábort magától/ Akkor nem a fiam!

András

/távolról/ Csókolok mindenkit! (Gáborhoz/ Ez húzós lesz!

/Bordulákhoz/ Ez meg az András.

Bordulák

/elutasítón/ Ül csak le, te is!

/Mindenki helyet foglal./

Bordulák

Na, együtt vagyunk? Akkor hát..

Géza

Ágit felmentjük, ő kint tartja a frontot. Fogadja az ügyfeleket. Az üzlet azért nem áll meg...Temetni kell...

Mica

Persze, a feleség az csak másolat..

Jutka

Anyut majd én képviselem.. A Venczel családból... Ha Apu (Gézára mutat/ nem lenne elég.

Géza

Hát akkor.. Köszöntöm a Társaság tagjait... Mica, vezesd a jegyzőkönyvet

Mica

/füzetet, tollat vesz/ Igen. /A továbbiakban ír./

Géza

Hát,először is: köszöntöm a társaság minden tagját./Mica felé/ Jelen vagyunk mindnyájan, ugye?/A többieknek/ Ezt a rendkívüli közgyűlést azért hívtam össze,hogy rendezzük a cég sorsát,jövőjét.Tekintettel arra,hogy a polgármesteri tisztem mellett én nem tudom vállalni a cég további vezetését, benyújtottam^ lemondásomat.Nusi mama,a cég főrészvényese kíván előterjesztést tenni.../eül./

Jutka

/eddig a zenessekrénynél matatott,most lemezt tesz fel halk zene szól/ Egy kis lírai aláfestés.../Aztán leül./

Nusi mama

/ülve marad/ Ho.Hát,amint a Géza zárszámadó beszámolójából mindenki értesült a cég szomorú állapotáról; éves hiányok,presztizsvesztés a konkurrenssekkel szemben,sa-

többi, úgy gondoltam, hogy..A magam részéről elfogadom Géza lemondását. Ki szavaz mellette?/Gézán kívül mind felnyújtják a kezüket./Tehát mindenki...S a magam részéről én kilépek a kft-ből.s a cég szanálását javaslom.

Gábor

/megdöbbenve/ Miért?..Hogyhogy? Apa.es ezt hagyod?

Bordulák

Övé a cég fele.Az enyém csak 20 százalék.A domboldal, az anyád kárpótlása. Bolond voltam, hogy neked adtam. Már nem tenném, légy nyugodt.. De akkor, hogy halálomon voltam, mit bántam én.. Nem az enyém volt, hát boldogulj vele! Én nem leszek kapitalista. S még így, hogy a képviselőségért még az apádat is megtagadnád...

Gábor

Én? Ki mondta ezt?

Nusi mama

Csaló tolvajokkal én sem közösködöm.

Gábor

CsalóTolvaj??

Nusi mama

Nem te loptad el az ő apjának fotóját?Ne tagadd,én senki másnak nem mutattam azt a fényképet,csak neked. Elkérted, hogy megnézd,hogy majd jól beolvasod neki /Andrásra int/ az apja múltját,s mikor elmentél,már nem volt a fénykép.És kinek állt érdekében,hogy eltűnjön? Ki másnak,mint a Talján Andrásnak,aki a te vetélytársad volt?Vetélytársad? A fenét! Ti egymást támogattátok a Pogány Péter ellen, a Géza megbuktatására.Összejátszottatok a - nép háta mögött!Ne tagadjátok!

Mica

Ez képtelenség!

Jutka

Ez aljasság!

Gábor

Mért éppen én? Nem csak én tudtam róla!

Bordulák

Hát ki a fene?

Gábor

Mica is tudott róla! Mit tudom én?!

Mica /ledobja a tollat/ Te aljas! Ezt nem tudom leírni!/sírva kirohan./

Bordulák

Képes lennél őt is bemártani?Te kapcabetyár! (A botjával felé sujt/

Gábor

/fenyegetőn/ Apám, ne merd...!

Géza

/eláll, lefogja/ Elég legyen!

Nusi mama

.Eszembe se jutott volna,hogy éppen te, aki mi mindent köszönhetsz nekem és apádnak, hogy képes lennél ennek a tolvaj Talján-fiúnak a kezére játszani a sógorod ellen!

András

A komcsi tanácselnök úr! Kicsinálta, hogy polgármester lehessen! Megforgatta a köpönyegét! Valóban, a politika a megalkuvások művészete!És ez a szerencsétlen jónép bevette, amivel megettették! Szóval,vége a vircsaftnak! Szanáljuk a céget!... Rendben!.. De ennek még nincs vége! Perre viszem az ügyet!Húsz százalék az enyém! És ebből nem engedek!áborján.azÉruló Talján fiát.

/reszketve a gyűlölettől/ A megölő ellenségemet! Azt a gazembert!

Az az apám,ás nem én.

Bordulák

Te meg a fia vagy!A nevedberp*.az érdekedben toltá be a pofáját a házamba.mint a barátom, mint a jóakaróm akart lebeszélni,hogy léptessem vissza a fiamat,mert különben kitalálja a kommunista multamat,a kétszínű spicli,aki nappal nyalt,éjjel meg belém rugdosott Jutka.

/Andráához/ Tán csak nem akarsz megtagadni az apádsé,aki.

András..

Ha, te csak ne szólj bele,jó?A gyerekeket hordod,ne felejtsd el..

Géza

Arra neked ne legyen gondod.Jutkát nem köti hozzád semmi.Arról én kezeskedem,

András

No,persze,a polgármester úr" majd elintézik elboronál mindent.Van tapasztalata a tanácselnök elvtársnak!

Bordulák

/fenyegetőn/ Na,most aztán..!Ki innen! Takarodj,még a közelemből

András

A tíz százalékomig nekem jogom van..

Nusi mma

Azt is az apád fektette be. Neked!

András...

Naésaztán!A nevemen van.!Az enyém.

Mica

Apám,Géza !Most minek ezt?Egy vályúból vagyunk,

/dühki tör és s el/ Tg nem!Már te sem!...In

csaló kapitalistával nem alkus som. .líem

közösködöm.Nem vagy az örökösöm!Kitag-
talak! Már megírtam a végrendeletem.Mehetaz,
amerre látsz!
Vagy úgy?Akkor mehetek is!

;.JUtká-.

r /kinéz,az ablakon át az utcára/ figyel -

/ Úristen, már itt van a tömeg!

Na, Gábor, amit főztetek,most egyétek is meg!! Iltt a népgyűlés,amit szerveztetek

Gábor

(/Andrással együtt ez ablakhoz sietnek,a többiek ia utánuk/ Megmondtam,ugye,
hogy folytatása lesz a szavazásnak!

//Kint "Csaláal Osaláat* felkiáltásokkal erősödő" tömegzaj hallatszik*Aztán wUjra-
válaaztéat!!JjrválaaBtáattBeoeaptak!EI*

árultak bennünkett. . árulék U » Árulókl, Áru-
lok!* felkiáltások hallatszéna*./

m ez?..Most egymást verik. •A két tá-
bor!

Mért két tábor?

A le/ helyrébb, lia most ti kimentek

közéjük,és rendet tesztek..Vagy hívom

| rendőrséget*

Hívjad,Apu!Manek nem lesz jó vége.

/miközben telefonál/ Sz spontán tün-

tetés i* kincs bej elöntve. •/A továbbiakban

telefonál./

He most van bennetek ptrányi becsület,

okkor lementek és rendet tesztek.A ti

bandátok,rátok csak hallgatnak...

/e székében az ökleit rázza/ Amíg vla?

nem folyik,mert aztán én. • • !

Se csak nyugodj meg,nem lesz semmi baj!

Hyugi,öreg,nyugi!

/Gáborral kirohannak./

/Jutkával az ablakot kémlelik/ Ha,májd

rend lesz már..*

Jutka

Gondolod? Sn nem úgy látom...Kézd,ahogy meglátják őket!

/Kint "Csalók!Árulók!..Most is együtt vannak!" felkiáltásokkal a tömeg Gáborék ellen zúdul./

Parancsnok

/a térről felhallatszik a hangja/ Testvérek Polgártársaim!Ez a két ember,ez a két bolsevik becsgpott bennünket.Rajuk szavaztunk,ggak.a Hllaa,a Jk összsjátccottak a kutunk mögött!Elárultak bennünket,s átjatszották a hatalmat a harmadik jelöltnek,aki a komcsik bérence.A Szabadság Párt a szocik utódpartja!Le velük!Le veiük!Le velük!

/A tömeg hangos éljenezés közben ismételgeti a felkiáltást, közben "Üssétek!Verjétek agyon őket!" felkiáltások vegyülnek a tömegzajba.

/Jutka

Jaj,Istenem! Most meg verik őket!Ezek lincselnek, valósággal ! Táblákkal,ököllel ütik őket! Istenem!

Géza

,szóltál a rendőröknek?

Jutka

itt kell már lonniök.

/bejön a szomszéd azobáhol/ Itt ez? Látjátok ti is?..Ez borzasztó!..Mi lesz itt,Úristen!

/hangja lentről/ Állj! /Lövés hangzik./Megálljatok!

Jutka

/a zeneszekrényhez siet, lemezt válogat/Apa,jó a hangszóró?

Géza

Eddig az volt. Mit akarsz?

Jutka

Figyelj! Mindjárt lesz itt rend! (feltesz egy lemezt, kisvártatva -míg lent a Parancsnok vezényszavai hallatszanak tömegzajgás, felcsendül a Himnusz. Erre kint morgás,zajongás után erősödő énekhangok.

Egy polgárr

Na,most jön a vaker!

Parancsnok

Csendet! Csendet,az Úristenit!

Géza

/kilép az erkélyre,a néholi morgás közepette/ Testvéreim!Magyar polgárok!Polgár-

társak! Látjátok,két táborra szakadt a város.Két pártra.S e két tábort,mely előbb egymásnak esett,most,a Szózat egyesítette.Jelenti ez azt,hogy van nemzeti egység.

/Innentől Géza szónoklata elcsendesül ,lehalkul/ Hogy a nemzet imája még összefog bennünket! jobb és baloldali párthíveket.De gondoljátok meg:nem kellene-e túlemelkednünk a kicsinyes pártvillongásokon. Vajon csak egy párt mondhatja,nevesheti magát nemzetinek?"s a másik, amelyre milliók szavaznak,az nem nemzeti ?Azok nem hazafiak?Azok vajon hazátlanok?Idegenek e hazában?

Mica

/Géza szónoklata alatt,Jutkához sűgva/

/És most mi lesz velük?Gábor mégis a férjem! Nem?

Jutka

András is vérzett,ahogy ütötték.Azért no, mégis.. Szeretem. Vagy sajnálom

Mica

Akkor gyere,mentsük meg őket!Gyere!

/Jutka kezét fogva,kiszaladnak./

Nusi mama

/miközben szájítatva hallgatta Gézát utánuk szól/ Hát ti meg?Hová szaladtok?

Mica

Majd jövünk.

Jutka

Mindjártl

Bordulák

Most meg mi van?Ki beszél?S ezek hová?

Nusi mama

Géza beszél, Szépen. Nemzetet csinál a pártokból.

Bordulák

Ja? Az jó lesz! Úgy kell nekik!

Függöny

SEFT

Kárpáti Béla

dráma 2 felvonásban

I.felvonás

Szín: úrhatnám konyha Csermák Márton antikvárius házában. Modern stílusú konyhabútor, beépített konyhaszekrény, hűtő-fagyasztó és gáztűzhely a konyha jobb oldalán. Azon túl, a sarokban függönnyel eltakart zug, alkalmasint holmi takarandó konyhaszerek számára, mely játékunkban rejtőzködésre lesz alkalmas.

hátsul, középen (a nézőtérrel szemközt) ajtó, mely a szín mögötti üzletbe szolgál. ettől balra lépcsőfeljáró alatt, a falnál támlás hencser. a baloldali falból üvegezett ajtó nyílik az előszobába, melyből az udvarra nyílik kijárat.

Telka

(a tűzhely mellett, a tálalópulton hagymát szeletel, a krumplogulyás alá készíti a pörköltöt. Közben magnórt hallgat, most Quenn Bickle Race száma fut, annakütemére dallikózik.)

Tibor

(beles az előszoba felőli ajtón) Tiszta az ájer? Magad vagy?

Telka

(nagy hangon, mintegy leszólva a fiút) Gyere, nyugodtan! Kitől vagy úgy begazolva? Anyuékat leköti az ellenőr. (Beles a középső ajtón.) Ők aztán gazolódnak! De te?..Hallod ezt a Mercuri számot? (Tiborhoz táncol, behúzza, s dévajul hozzádörgölődzik.)

Tibor

(vonakodva engei magát)

Majd jön az anyád, és kizavar. (Magához rántja a lányt, táncolnak.)

Telka

(enyelgőn) Te csak ne félj, amíg engem látsz!

Tibor

(elfordul a lánytól, leül az egyik székre) Úgy bánik velem, mint egy rabszolgával. Ha rám néz, már futok előle. A szeme, mint a korbács, aki munkára hajt. (Utánozza) Már megint itt vagy? Neked semmi dolgod?

Telka

(édelgőn, csúfondárosan a fiú ölébe ül.) Mint a nyúl a farkas előtt... Igaz, fiúka?

Tibor

(morgolódva) Szinte öklel a tekintete. Pedig a néném lenne – valahonnan.

Telka

Ó, tekis hontalan, te!

Tibor

(mint akit megcsíptek, felugrik) Mit, hogy hontalan! Van nekem hazám!

Telka

(engesztelően) Persze, hogy van, no! (Vissza, magához vonja.) Ne haragudj, csak úgy mondtam...Szerelemből!

Tibor

No,úgy.. Szeretetből... Még elviselem.

Telka

Sze-re-lem-ből,te! Neked az mindegy? Mert nekem nem! A szeretet a gyerekek meg az öregek szerelme. Mi szerelmeskedünk,ha nem vetted volna észre..

Tibor

(elterelő mozdulattal) Na, segítek?

Telka

Már mindjárt kész vagyok. De azért a krumplit pucolhatod, ha akarod. Én addig csinálom a „perkeltet”. (Eléadja a kosár krumplit.)

Tibor

(hámoz) Perkelt? Sertés vagy marha?

Telka

Sertés, te marha! Gulyásleves lesz, meg túrós palacsinta.

Tibor

Húha! Micsoda ünnep van ma? Szüli- vagy névnap? Mifelénk azünnepi menü.

Telka

(a hagymától könnyezik) Ó,te szegény! Látod, már siratlak is. Egy év óta megszokhattad volna, hogy nem vagy otthon. (A sercegő zsírba kaparja a hagymát, kavargatja.) No, igyekezz, mert készül a pörkölt. (Egy tálból húskatonákat rak a lábasba.

Tibor

(gyorsabban hámoz) Ebben én mester vagyok. Felénk a krumpli, azaz”kolompér”,a szegények kenyere. Úgy szeretem a sült krumplit napraforgóolajjal! Forró olaj majorannával és savanyú káposztával! Vagy ha nem káposzta, akkor egy hosszúlépés... Jó szagú konkordiából! De megteszi a kadarka is, ha nincs jobb... Vagy az Otelló. Ó, az már vasárnapi ebédnek is elmegy... Minálunk! Noná! Pláne, a mai időkben!

Telka

Ó, ti szegény erdélyiek! (Aí magnóra figyel.) Figyeled? Baromi jó szám! Szinte látom/hallom a százötven meztelen csaj bicaversenyét! Mit összesikonganak, atyavilág!

Tibor

Én nem szeretem Mercury... Tegnap is, a koncerten csak vártam, mikor hullanak ki bajsza alól a porcelánfogai..Egy, kettő, három..

Telka

e Ó, te bolondos! Csak Anyu mwg ne hallja,hogy együtt voltunk, mert akkor...

Tibor

(meg se hallja) De komolyan! Foszforeszkálnak a fekete bajsza alatt. Aztán meg.. Úgy mutogatja a szőrös mellét mintha igazi férfi lenne!..Lett volna! A buzija!

Telka

Sok színésznek ragasztják is. Csomókban. Mint a vádlit is. Némelyiknek. Még a muszklit is, ha kell!

Tibor

Tán a haja is paróka... Az egész ember egy kitömött báb! Megfigyeltem, az egyik csaj kigombolta a blúzáát, és meztelen rázta a csecsit. Szinte odaadta magát a buzinak.

Telka

Mintha annak mewg kellett volna!Az!.. Ej, te erénycsősz! Minek megy az ilyen koncertre? Ha nem szeret arénázni?

Tibor

Én nem arénázi megyek a koncertre. Iemenni primitívbe, hogy jól érezzem magam. Ha majom is volt az őszám, nem kell feltétlenül majommá lennem.

Telka

Kit érdekel, hogy ki mulattat? A fő, hogy engem feldobjon, Azért fizetem, azért tapsolom, hogy kiszolgáljon. Mint egy pincér: adsza-nesze.

Tibor

Te kis haszonleső,te! (Enyelgés.)

Telka

Haszonélvező,és nem élősdí. Én eltartom magam. Megengedem, sőt megfizetem, hogy reprodukálják a munkaerőmet.

Tibor

(sértődötten) Most rám célzol? Neked is a begyedben vagyok?

Telka

Jaj, az Istenért! Ne légy már olyan mimóza, te! Szűzanyám, hogy nem tudsz szabadzni a komplexusaidtól!

Tibor

Ez nem komplexus. Ez lelkiállapot. Ez tényvaóság. Sajnos!

Telka

Na, most jönnek a székely sirámok! (Énekel) „Ki tudja, merre.”

Tibor

Na, ne légy idétlen!

Telka

Szegény erdélyi magyarom, aki feketemunkán kénytelen tengetni az életét abban a reményben, hogy ittmegszedve magát, otthon megjátszhassa az amerikai nagybácsit..

Tibor

Na, ebből ugyan nem esznek, szegények!

Telka

Mert a szerelem itt tart, ugye, pucikám! (Tibor fülcimpáját káristolja.)

Tibor

(nehézsóhajjal) Hol van még az! Addig még –anyád is van, meg apád is – szegény!

Telka

Te csak néfélj.míg engem látsz! Én a drogériámbn nagyobb forgalmat csinállok, mint Apu a könyvesboltjában.

Tibor

Engedély nélkül!.. Várj csk, majd az ellenőr mos..! Beteszi nektek az ajtót!

Telka

Nektek? Hisz te is benne vagy , hékás!

Tibor

Na, én mint ok! Az egyik! De ti vagytok a bűnösökés áldozatok.

Telka

Ha mi, akkor te is, mert munkanélküli leszel! (Gyöntöli Tibort.)

Tibor

(játékosan menekül) Az kerülget engem, nem énőt. A fene essen bele!

Telka

(mint előbb) Mit is kell mindjárt a falra festeni az ördögöt? Nem lesz elég akkor szívóskodni, ha megvan a baj? Amíg nem büntetnek., addig nincs baj. Addig ártatlanok vagyunk. Ha meg büntetnek, az is – ajaj! Hol van még az ítélet a végrehajtástól! Aztán még :felszámolás, csődeljárás, meg a kiskapuk. Ezelőtt protekciónak hívták, most meg lobbinak. Vannak rokonok, meg ismerősök.. H meg azok se, hát, hálisstennek,korrup a bürokrácia! Az meg aztánügy összekúszálja a törvényt, csak az bukik eé, aki hülye. (Csókolná Tibort, de az aggódva menekül az öleléséből.)

Tibor

Rémes, hogy ti mennyire bíztok magatokban!

Telka (megsértődve) Mondd, te tényleg szeretsz, vagy csak úgy mondod, mikor szeretkezünk?

Tibor

(az ajtóra ijed) Halkan, te hülye! Szeretkezünk, meg szerelem! Ha meghallja anyád, úgy szétüt közöttünk, hogy azt se tudjuk, merre szaladjunk!

Telka

No, még csak az kell, hogy te is itt hagyj a faképnél! Én állom, tartom itt a frontot, vállallak, küzdök érted anyámék ellen, te meg egyszercsak felszeded itt nekem a sátorfádat, és meglépsz a nagy bűdös gazdagságoddal!

Tibor

(kelletlen tiltakozással) Mit képzelsz? Nem vagyok én csaló!

Telka

(újra az ölébe ül, babusgatja) Vagy házasságszédelgő, ugye!

Tibor

Én amit nem tudok teljesíteni, arra nem teszek í

I.felvonás

Szín: úrhatnám konyha Csermák Márton antikvárius házában. Modern stílusú konyhabútor, beépített konyhaszekrény, hűtő-fagyasztó és gáztűzhely a konyha jobb oldalán. Azon túl, a sarokban függönnyel eltakart zug, alkalmasint holmi takarandó konyhaszerek számára, mely játékunkban rejtőzködésre lesz alkalmas.

hátsul, középen (a nézőtérrel szemközt) ajtó, mely a szín mögötti üzletbe szolgál. ettől balra lépcsőfeljáró alatt, a falnál támlás hencser. a baloldali falból üvegezett ajtó nyílik az előszobába, melyből az udvarra nyílik kijárat.

Telka

(a tűzhely mellett, a tálalópulton hagymát szeletel, a krumplogulyás alá készíti a pörköltöt. Közben magnórt hallgat, most Quenn Bicikle Race száma fut, annakütemére dallikózik.)

Tibor

(beles az előszoba felőli ajtón) Tiszta az ájer? Magad vagy?

Telka

(nagy hangon, mintegy leszólva a fiút) Gyere, nyugodtan! Kitől vagy úgy begazolva? Anyuékat leköti az ellenőr. (Beles a középső ajtón.) Ők aztán gazolódnak! De te?..Hallod ezt a Mercuri számot? (Tiborhoz táncol, behúzza, s dévajul hozzádörgölődzik.)

Tibor

(vonakodva engei magát)

Majd jön az anyád, éskizavar. (Magához rántja a lányt, táncolnak.)

Telka

(enyelgőn) Te csak ne félj, amíg engem látsz!

Tibor

(elfordul alánytól, leül az egyik székre) Úgy bánik velem, mint egy rabszolgával. ha rám néz, már futok előle. A szeme, mint a korbács, aki munkára hajt. (Utánozz.) Már megint itt vagy? Neked semmi dolgod?

Telka

(édelgőn, csúfondárosan a fiú ölébe ül.) Mint a nyúl a farkas előtt... Igaz, fiúka?

Tibor

(morgolódva) Szinte öklel a tekintete. Pedig a néném lenne – valahonnan.

Telka

Ó, tekis hontalan,te!

Tibor

(mint akit megcsíptek, felugrik) Mit, hogy hontalan! Van nekem hazám!

Telka

(engesztelően) Persze, hogy van, no! (Vissza, magához vonja.) Ne haragudj, csak úgy mondtam...Szerelemből!

Tibor

No,úgy.. Szeretetből... Még elviselem.

Telka

Sze-re-lem-ből,te! Neked az mindegy? Mert nekem nem! A szeretet a gyerekek meg az öregek szerelme.Mi szrelmeskedünk,ha nem vetted volna észre..

Tibor

(elterelő hadmozdulattal) Na, segítsek?

Telka

Már mindjárt kész vagyok. De azért a krumplit pucolhatod, ha akarod. Én addig csinálom a „perkeltet”. (Eléadja a kosár krumplit.)

Tibor

(hámoz) Perkelt? Sertés vagy marha?

Telka

Sertés, te marha! Gulyásleves lesz, meg túrós palacsinta.

Tibor

Húha! Micsoda ünnep van ma? Szüli- vagy névnap? Mifelénk azünnepi menü.

Telka

(a hagymától könnyezik) Ó,te szegény! Látod, már siratlak is. Egy év óta megszokhattad volna, hogy nem vagy otthon. (A sercegő zsírba kaparja a hagymát, kavargatja.) No, igyekezz, mert készül a pörkölt. (Egy tálból húskatonákat rak a lábasba.

Tibor

(gyorsabban hámoz) Ebben én mester vagyok. Felénk a krumpli, azaz kolompér –aszegények kenyere. Úgy szeretem a sült krumplit napraforgóolajjal! Forró olaj majorannával és savanyú káposztával! Vagy ha nem káposzta, akkor egy hosszúlépés... Jó szagú konkordiából! De megteszi a kadarka is, ha nincs jobb... Vagy az Otelló. Ó, az már vasárnapi ebédnek is elmegy... Minálunk! Noná! Pláne, a mai időkben!

Telka

Ó, ti szegénY erdélyiek! (Aí magnóra figyel.) Figyeled? Baromi jó szám! Szinte látom/hallom a százötven meztelen csaj bicaversenyét! Mit összesikonganak, atyavilág!

Tibor

Én nem szeretem Mercury... Tegnap is, a koncerten csak vártam, mikor hullanak ki bajsza alól a porcelánfogai..Egy, kettő, három..

Telka

e Ó, te bolondos! Csak Anyu mwg ne hallja,hogy együtt voltunk, mert akkor...

Tibor

(meg se hallja) De komolyan! foszforeszkálnak a fekete bajsza alatt. Aztán meg.. Úgy mutogatja a szőrös mellét mintha igazi férfi lenne!..Lett volna! A buzija!

Telka

Sok színésznek ragasztják is. Csomókban. Mint a vádlit is. Némelyiknek. Még a muszklit is, ha kell!

Tibor

Tán a haja is paróka... Az egész embereggy kitömött báb! Mewgfigyeltem, az egyik csaj kigombolta a blúzát, és meztelen rázta a csecsit. Szinte odaadta magát a buzinak.

Telka

Mintha annak mewg kellett volna!Az!.. Ej, te erénycsősz! Minek megy az ilyen koncertre? Ha nem szeret arénázni?

Tibor

Én nem arénázi megyek a koncertre. Iemenni primitívbe, hogy jól érezzem magam. Ha majom is volt az őszám, nem kell feltétlenül majommá lennem.

Telka

Kit érdekel, hogy ki mulattat? A fő, hogy engem feldobjon, Azért fizetem, azért tapsolom, hogy kiszolgáljon. Mint egy pincér: adsza-nesze.

Tibor

Te kis haszonleső,te! (Enyelgés.)

Telka

Haszonélvező,és nem élősdí. Én eltartom magam. Megengedem, sőt megfizetem, hogy reprodukálják a munkaerőmet.

Tibor

(sértődötten) Most rám célzol? Neked is a begyedben vagyok?

Telka

Jaj, az Istenért! Ne légy már olyan mimóza, te! Szűzanyám, hogy nem tudsz szabadzni a komplexusaidtól!

Tibor

Ez nem komplexus. Ez lelkiállapot. Ez tényvaóság. Sajnos!

Telka

Na, most jönnek a székeley sirámok! (Énekel) „Ki tudja, merre.”

Tibor

Na, ne légy idétlen!

Telka

Szegény erdélyi magyarom, aki feketemunkán kénytelen tengetni az életét abban a reményben, hogy ittmegszedve magát, otthon megjátszhassa az amerikai nagybácsit..

Tibor

Na, ebből ugyan nem esznek, szegények!

Telka

Mert a szerelem itt tart, ugye, pucikám! (Tibor fülcimpáját káristolja.)

Tibor

(nehézsóhajjal) Hol van még az! Addig még –anyád is van, meg apád is – szegény!

Telka

Te csak néfj.míg engem látsz! Én a drogériámbn nagyobb forgalmat csinállok, mint Apu a könyvesboltjában.

Tibor

Engedély nélkül!.. Várj csk, majd az ellenőr mos..! Beteszi nektek az ajtót!

Telka

Nektek? Hisz te is benne vagy , hékás!

Tibor

Na, én mint ok! Az egyik! De ti vagytok a bűnösökés áldozatok.

Telka

Ha mi, akkor te is, mert munkanélküli leszel! (Gyöntöli Tibort.)

Tibor

(játékosan menekül) Az kerülget engem, nem énőt. A fene essen bele!

Telka

(mint előbb) Mit is kell mindjárt a falra festeni az ördögöt? Nem lesz elég akkor szívoskodni, ha megvan a baj? Amíg nem büntetnek., addig nincs baj. Addig ártatlanok vagyunk. Ha meg büntetnek, az is – ajaj! Hol van még az ítélet a végrehajtástól! Aztán még :felszámolás, csőd eljárás, meg a kiskapuk. Ezelőtt protekciónak hívták, most meg lobbinak. Vannak rokonok, meg ismerősök.. H meg azok se, hát, hálistennek,korrupt a bürokrácia! Az meg aztánúgy összekúsálja a törvényt, csak az bukik eé, aki hülye. (Csókolná Tibort, de az aggódva menekül az öleléséből.)

Tibor

Rémes, hogy ti mennyire bíztok magatokban!

Telka (megsértődve) Mondd, te tényleg szeretsz, vag csak úgy mondod, mikor szeretkezünk?

Tibor

(az ajtóra ijed) Hlkan, te hülye! Szeretkezünk, meg szerelem! Ha meghallja anyád, úgy szétüt közöttünk, hogy azt se tudjuk, merre szaladjunk!

Telka

No, még csak az kell, hogy te is itt hagyj a faképnél! Én állom, tartom itt a frontot, vállallak, küzdök érted anyámék ellen, te meg egyszer csak felszeded itt nekem a sátorfádat, és meglépsz a nagy bűdös gazdagságoddal!

Tibor

(kelletlen tiltakozással) Mit képzelsz? Nem vagyok én csaló!

Telka

(újra az ölébe ül, bbusgatja) Vagy házasságszédelő, ugye!

Tibor

Én amit nem tudok tejesíteni, arra nem teszek ígéretet.

Telka

(kétkedve feláll) Nem. Te csak előbb beköltözöl a házba, s csak aztán kérsz rá kiutalót. Van eszed! Te kis önkényes honfoglaló!

Tibor

(felugrik) Ezt hogy értsem? Magyarázd meg!

Telka

Na, most megint ez az érzékenység! Egy szó megszellent, s te már a plafonon vagy tőle. De hát ezt nem lehet így!

Tibor

(visszaül, s kellenlenül az ölébe vonja Telkát) Tehozzád külön szótár kell, hallod-e! (Csókolóznak)

Vigéc

(ötvenes, keszeg férfi, bejön) Oppardon! (De nem húzódik vissza.) Édes fiatalság! Drága szerelmes gyermekeim! Én soha jobbkor!..És soha jobbhelyre!.. Bizisten, kisasszonykám, ennél eklatánsabb pillanatban!... Amikor csókolózó galambbúgást, szerelmes madárcsicsergést, a szívek tavaszi kivirágzását látom-hallom ebben a bájos-szép otthonocskában...

Telka

(a Tibor ölében) Figyeled ezt? (Vigéhez) Mit akar,tata? És kicsoda maga, hogy így ránk tör?

géteret.

Telka

(kétkedve feláll) Nem. Te csak előbb beköltözöl a házba, s csak aztán kérsz rá kiutalót. Van eszed! Te kis önkényes honfoglaló!

Tibor

(felugrik) Ezt hogy értsem? Magyarázd meg!

Telka

Na, most megint ez az érzékenység! Egy szó megszellent, s te már a plafonon vagy tőle. De hát ezt nem lehet így!

Tibor

(visszaül, s kelletlenül az ölébe vonja Telkát) Tehozzád külön szótár kell, hallod-e! (Csókolóznak)

Vigéc

(ötvenes, keszeg férfi, bejön) Oppardon! (De nem húzódik vissza.) Édes fiatalság! Drága szerelmes gyermekeim! Én soha jobbkor!..És soha jobbhelyre!.. Bizisten, kisasszonykám, ennél eklatánsabb pillanatban!... Amikor csókolózó galambbúgást, szerelmes madárcsicsergést, a szívek tavaszi kivirágzását látom-hallom ebben a bájos-szép otthonocskában...

Telka

(a Tibor ölében) Figyeled ezt? (Vigéhez) Mit akar,tata? És kicsoda maga, hogy így ránk tör?

Vigéc

..Egyébként.. Doktor Keglovits Ernő nyugalmazott gimnáziumi tanár vagyok Azaz: volnék. Korengedménnyel, persze, merthogy sok a tanár és kevés a gyerek.Régen azért volt sok gyerek,mert a szülők unták magukat, most meg azért van sok, mert kevés az idő. A szabadidőt uralja a tévé.. A piacgazdaság, ugye.. Csökken a kereslet, de bő a kínálat. A nyomor, mint tudjuk, fordított arányban van a szaporulattal. Mert ki gondol máma a gyerekre,ha üres a hasa? Bizony, igaza volt a jó öreg Malthusnak: többen vagyunk, mint amennyit el tudunk tartani. Ha Isten vagy,-mondta már Madách eszkimója is, add , hogy kevesebb ember legyen és több foka... Ugyebár,hm..

Telka

(kacagva,nevetgélve hallgatják Vigécet.)

Vigéc

De mit beszélek itt feleslegesen? Itt,látom, minden feltétel adott: szép lakás, nag szerelem.. Ennek gyümölcsöznie is kell mám! (Retirál, mert érzi, hogy túllőtt a célon.) Szóval.. Tanár volnék..Paidegógusz, a fene essen belém! És némi jövedelemkiegészítés céljából besegítek, ugye a házasulóknak. Mert én, mint öreg Amor tudom ám, hogy mikor hová, és kihez kell bekopogtatni. Amikor éppen duruzsol a szerelem kályhamelege,amikor hallani.. Én meghallom! Két szív összecsendését,amikor látom a lázrózsákat az arcoscskákak...

Tibor

Telka, ez bizonyosan... A kályhameleg.. Hallod?

Telka

Fogadjunk, hogy ez be akar mnket mőszerolni! Tanár úr, drága, milyen szakosnak tetszik lenni?

Vigéc

Milyen-milyen! Hát persze, hogy magyar-történelem!Abból van most a legtöbb fölösleg. Folyót lehet velünk rekeszteni. Meg népművelővel. Meg könyvtárossal, orosz szakossal, énekessel meg földrajzossal.Mire kéne mostaz egészségtan, mikor az egysz ország idegbajos meg szocikóros?

Telka

Sejtettem, mert nagyonszörpös dumája van.

Vigéc

Hát persze, hogy be akarom szervezni magácskákat egy nagyszerű, milliókt érő szerelmes üzletbe,drága kisaszony. Mert ahogy elnézem, itt már megfészkel a szerelem, csak egy szerencsés pénzmagocska kell, ami csirába szökken és milliókat fiadzik.

Tibor

(Terkához) Félrehord a szövege, figyeled? Nála már a mag is fiadzik.

Telka

Humán szakos szegény, nemcsodálom. (Súgva) Hadd törje még magát egy kicsit! (Vigéhez) Csak főzzön még, Tanár úr, hátha rápuhít a sweftre!

Vigéc

Milyen szakszerű! Nem a közgázba járt véletlenül, kisasszony?

Telka

Csak egy nyomorult gimit végeztem. Általánosat. Haszontalanul.

Vigéc

Azért, mert máma mindenki közgazda vagy politológus. Párttörténetet, tudszocot tanult, aztán filozófiát tanított, most megint párttörténetet,politológiát tanít, mint az átkosban.Micsoda karrier!

Tibor

Vagy jogász! A francot beléjük! Kiperlik már a borjút is a tehénből!

Megint táblabíróvilág lettünk, mint a reformkorban.

Telka

Hagyd már!.Na, folytassa, Tanár úr, csak mondja, mondja, nagyon érdekel amit mond!

Vigéc

Maguk engem kinevetnek. Maguk csak játszanak velem. Pedig a tanítványaim is lehettek volna...

Tibor

Ha az a volna ott nem volna! Akkor minden rossz volna.

Vigéc

Hiába,no! A mai fiatalok nem tisztelik a kort. Pedig az idősebbek tisztelete nem kegy, hanem kötelesség.

Telka

Iazán, Tanár úr!Csipem a dumáját!

Vigéc

Dumáját! Ha nekem egy tanítványom ezt mondta volna!

Telka

No, akkor? Mit tehetett volna? Pofon üti? Felpofozza? Szegény Tanár úr! Akkor kirúgták volna!

Vigéc

(keserűen) Visszaélnék a helyzetemmel. Én csak kényszerűségből vigéckedem. Elég szégyen az az államra nézve!

Telka

No, igazán, Tanár úr!..Hogy is van azzal az egylettel? Hátha belépünk? Agitáljon még!

Vigéc

(bizonytalan gépiességgel) Ez az egylet igen jó garanciával ajánl maguknak tagfelvételt. Ha ezer, kétezer, vagy háromezer forintos tagdíjat vállalnak havonta,.. Kinek mi konvenieál, ugye, akkor, miután az egyletnek már több, int 400 tagja van, az egy év után már..

Telka

(darálva) 12 hónppal számolva, mondjuk az 1000 forintos tagdíj esetén 400 x 12 ezer, az annyi,mint négymillió-nyolcszázezer, skét év után, ha a tagság száma nem nő, persze, az nő és szaporodik, akkor két év múlva már majd tíz millió, s ha még várunk is az esküvővel,és persze, buzgón fizetjük a tagdíjat, akkor már húsz millió is ütheti a markunkat...

Tibor

Ha ugyan addig bottal nem üthetjük nyomát a cégtnek!

Vigéc

(gépiesen tiltakozva) Hová gondol, fiatalember! (Aztán hangot vált, kiábrándultan) Maguk tényleg a bolondját járatják velem.. Magukis felhajtók?

Tibor

Mi az hogy! Mi aztán igazán!

Telka

(neveve) Kedves Tanár úr, Az én papám az egyik tulaj ebben az egyletben. Az anyám a főkönyvelő meg pénztáros, ugyanott,a keresztapám meg a főtulaj! Minket aztán mószerolhat kedvire, mi már benne vagyunk a seftben nyakig!.

Vigéc..

Igazán?.. Aztán, kissszony, monja csak: tényleg olyan jól fizet ez a cég? Mert én mégcsak most próbálkozom vele! Van már pár kuncsaftom, mennék is felvenni a jutalékot.

Telka

Persze, hogy jól fizet! Busásan!.. Hogy milyen a cég?..Anak már országos, sőt, nemzetközi hálózata van... Ez, Tanár úr, egy hólabda! Épített már hóembert valaha?

Vigéc (

Már hogyne!...Gerekkoromban szegény anyám nem győzte szárítgatni a kesztyűmet miatt. Szóval, hólabda, azt mondja, kisasszony? Csak aztán lavina ne legyen belőle!

Tibor

Addig nem jut el,ne féljen!

Vigéc

(ijedten) Hogy-hogy? Úgy gondja, uram, hogy nem éri meg a végét?

Telka

Már mért nem érné meg a végét? Fejlődik, dagad,mamutvállalat lesz! Egy Ford, egy Mitsubisi, egy Shell! (Tiborhoz, fogai között) Ne rontsd a seftet, te hülye! (Vigéhez) Menjen csak fel, Tanár úr, a központba, ott keresse Katona elnök urat.. Ő a főnök, ő a feje az ,(Kifelé tolja.) De most más dolgunk van. Tudtunk örülni a szerencsénk. Vizontlátásra.

Vigéc

(kifelé menet) Azértcsak gondolják meg a belépést. És nálam, csak nála, íratkozzanak. Mert én voltam az első felhajtójuk! (Kimegy.)

Tibor

Na, ez aztán beletaposott! Szerencsétlen flótás!

Telka

Miért? Mit akarsz? Az egylet megy, prosperál, a keresztapám új székházat vett a főutcán, piktorral festeti magát, Apunak is tudott kölcsönözni a konyveházhoz, a tagok is gyűlnek, harapnak a jutalékra, a felhajtók tülekednek a munkáért, és a fiókok is nyilogatnak az országban, egymás után. Mi kell még? Nagy seftmajasztteraz én keresztapám,.. Na, megvan már az a krumpli? (Belenéz a fazékba.) Haddfőjün még! Mi meg addig.. (Beleül a Tibor ölébe, csókolóznak.)

Tibor

(csókok közben,tartózkodva) Paprikával? Sok hagyma, mi? És csipetkével?

Telka

(Ugyanúgy) Ó, a paprika csíp, a hagyma meg elédesíti...Csak módjával.

Tibor

(most már menekül) Mindent cak módjával!..Tudod, az anyád!

Telka

Jóúgy, ahogy van. Ez Borspd, nem Erdély, kis székelyem!

Csermákné

(jön, méregtől felfuvalkodottan) És ti? (Tiborhoz) És te?..Mi van itt? Kupleráj? (Telkához) Odabent nyúzzák apádat miattad.. Miattatok, ti meg itt hetypetyéztek? Ahelyett, hogy..

Telka

Hát mit csináljunk? Főzzük az ebédet, no! Ott vagytok ketten, Mi kell még?

Cysermákné

Mi ketten!.. És ti ketten? Édes kettesben! Nekünk fő a fejünk, ti meg..

Telka

(tréfásan) Mi is! Ő főz, én meg fővök. Na és?

Tibor

(elvonulóbann) Hagyd el! Tudom, hogy én vagyok itt a szálka. Mondtamén!

Csermákné

(magában, morgolódva) De majd megadom én neki! Megmutatom én, hol lakik a magyarok istene! Hova is tettem? (Kisvártatva, a konyhaszekrény tetején megtalálja a videokamerát.) Majd befűtök én neki, csak kukackodjon itt nekem! (A kilépett Tibor után lép, visszafogja.)

Tibor!Hé! Tibikém,aranyom!

Tibor

(tehetetlenül, hagyja magát visszahúzni)

(Telka

(megkövülten) Anyu! Nem jutok szóhoz! Aranyom?!

Tibor

Itt a világ vége!

Csyer mákné

Mit, a világvége?! Mi van ezen csodálkozni való? A rokonom vagy, nem?

Tibor

Eddig nem vettem észre.

Csermákné

Nem-e? Hát nem fogadtalak magamhoz? Adtam szállást, kvartélyt meg kosztot. Még állást is, hogy megszédhesd magad! Nem?

Tibor

Hát éppen...

Telka

Erre kíváncsi vagyok.

Csermákné

Mit kell ezen csodálkozni? Hogy egy kis szívességet kérek?.. Azok után!

Tibor

De mi lenne az?

Csermákné

Semmiség!.. Te úgyis szeretsz fotózgatni. Igencsak ácsingózol a videokamera után. Hát most a kezébe adom.

Telka

Hát ezt honnan szerezted?

Csermákné

(meg se hallja) Elbújsz nekem itt, a függöny mögött, és amikor jelzek,te bekapcsolod és felveszed, amit csinállok. Onnét épp az asztalra látni. Ezcsak nem nagy kérés.

Telka

De mit akarsz ezzel? Kit akarsz? Magadat megörökíteni? Vagy az ellenőrt? Atyaisten!

Csermákné

Semmiség az egész. Majd meglátjátok! Csak bekapcsolod a Kamerát, s mikor intek, te megnyomod a gombot. Ez csak nem nehéz munka? Na, fogd már, és ülj a függöny mögé! (Magában, miután Tibor vonakodva elvonul a függöny mögé) A kényes székely istenedet!

Tibor

(kijön a függöny mögül) Nekem.. Én az ilyenben... Nem is tudom... Nem is értek a kamerához.

Telka

Szóval, te csőbe akarod húzni az ellenőrt. Jól mondom?

Csermákné

Mit, csőbe húzni?! Mások megveretik, vagy kinyírják az illetet. Ez csak nem erőszak?

Telka

Nem erőszak, csak cselvetés. Csőbe húzás, magyarul.

Csermákné

Na, és ha az?! Mindenki úgy boldogul, ahogy tud! Az állam törvénnyel zsarol, a polgár meg védekezik, ahogy tud. Csellet! Na és aztán! (Tiborhoz) Na, csinálod, vagy nem?

Tibor

Ehhez engedély kéne...

Telka

Inkább majd én. Őt hagyjuk ki a buliból!

Csermákné

(epésen) Ha nem, hát nem. Ha még ennyit se. Azok után! (Telkának nyújtja a kamerát.) Akkor majd mi magunk. Vállaljuk a felelősséget. Érted is!

Tibor

(csendesen kioldalog.)

Csermákné

A sehonnai! Még erre sem képes! A beszari alak! (Innentől a palacsintát süti.)

Telka

(durcásan) Mindig bántod.. Nem állhat meg a szemed előtt. Pedig..

Csermákné

Pedig? Mi az, hogy pedig?

Telka

Pedig. Én szeretem, na!

Csermákné

(dühösen) Úgy! És mit szeretsz benne? Mondd! A nyomorúságát? A pucér senkit?

Telka

Nem senki! Tanító. Diplomás! Mindig azt mondtad, hogy csak diplomás lehet a vejed. Mindegy, hogy ki, mi, csak diplomás legyen. Még ha semmit se csinál, csak diplomás legyen! Hogy ne kelljen a proosztó vejed miatt szégyenkezned a szomszédok előtt.

Csermákné

Az akkor volt. Már vagy tíz éve! Még iskolába jártál. De azóta már megváltozott a világ! Egy utolsó szerelő is többet ér, ha diplomája van, de egy tanító ma már!.. Dunát lehet velük rekeszteni. S hozzá egy jöttment!..Egy menekült! Piha!

Telka

A rokonod.

Csermákné

Rokon! Milyen rokon? Hatodíztól. Befogadtam, akár egy koldust. Mit tehettem? Jött, kért, s én adtam neki kosztot meg kvártélyt. Meg munkát! A mai időkben ez nagydolog!Életet adtam neki, megélhetést. Ő meg így hálálja meg! Belepiszkít a megtartó fészkebe!

Telka

Nem piszkol. A vejed lesz.

Csermákné

Ez?.. Te bolond vagy, édes lányom! Ez sose fog téged elvenni! Ennek, a nyakam teszem rá, hogy ennek van otthon valakije! Vagy azt gondolod, hogy ez..

Telka

Nem ez! Nem tárgy ő!

Csermákné

Hogy ez a fiú 28 évig éppen téged keresett? Ennek olyan udvara van otthon, mint egy kakasnak a szemétdombon. Manapaság, fiam, mikor három lány jut egy fiúra

Telka

(kétségbeesve) Nem igaz! Engem szeret!

Csermákné

Téged? Na, ne nevetess! Hát, ide süss! (A konyhazekrényből egy levelet vesz elő.) Én elkaptam egy levelét.

Telka

(undorral) Felbontottad?

Csermákné

Tudni akartam, mi van benne. Tudod, szeretek a kulisszák mögé látni, mielőtt a darabot nézem.. Itt van, olvasd!..!

Telka

Nem érdekel! A más levele! ..Ez aljasság, Anyu!

Csermákné

Te szerencsétlen!(Kinéz az ajtón, nem hallgatózik-e Tibor, aztán, hogy meggyőződött róla, hogy nem, suttogóra fogja a hangját.) Hallgasd meg! Ennek gyűrűs menyasszonya van Segesváron. Ez oda van kötözve Segesvárhoz! Ez, ahogy egy kicsit összeszedi magát, inal haza házasodni. Arra kell neki a pénz! ..Olvassam, Itt van fehérén-feketén. (Olvassa) „Édes egyem!” Hallod? Édes egyem! Ez nem akármil!

Telka

(hisztérikusan) Hagyd abba! Nem akarom! (De azért odafigyel.)

Csermákné

(olvassa) „Fél éve már, hogy hazalátogattál végre...” Tudod, mikor hazautazott, májusban.

Telka

(már érdekli a levél) Na és!?

Csermákné (olvassa) „Nekem az volt az újjászületésem. A boldogság, hogy együtt lehettünk, mgáldotta a szerelmünket...” Ez nem érdekes, csak széplelkű ömlengés...Blablabla! Hanem innét!..”És a szerelmünknek, képzeld, gyümölcse támadt.” Figyeled? Támadt!

Telka

Támadt?.. hogy támadt?..Azt írja?

Csermákné

(mutatja) Pontosan! Támadt. Azt írja!

Telka

(átveszi a levelet, olvassa) „...már a hatodik hónapban járok.. (Számolja az ujján) „... és boldog vagyok, hogy kettős várákozásban élek. Várom őt, és várlak téged, születendő gyermekem apját..” (Kiborulva) Jaj, nem!.. Ezt nem kellett volna! Miért kellett! (Összetépi a levelet, pityereg.) Mit akartál ezzel? Mire volt ez jó?

Csermákné

Én csak az igazságot.. Hogy meg ne csaljanak. Telka

Telka

Köpök az igazságodra, tudod?.. Hagytál volna hazugságban! Az illúzió is jobb az ilyen igazságnál! Mire jó mindez?..Hogy emésszem magam miatta? Öljem meg magam, vagy mit csináljak? Azt akarod? Öljem meg magam, azt akarod?

Csermákné

Az Istenért, kislányom! Dehogy, dehogy! Inkább magamat, mint téged! De hogy te másért!.. Ezért a szélhámos nyavalyásért?

Telka

(az asztalra borul, sír.)

Csermákné

Az Istenért, Telkám! Kislányom, Telkicém! Csak nem vagy te is – úgy?! Szentséges Szűzanyám!

Telka

De igenis, úgy vagyok! Éppen, hogy úgy! Igenis, terhes vagyok! Én is! Terhes vagyok! Terhes vagyok, és kész! És moast ájulj el, szakítsd rámaz eget, ölj meg, ha akarsz.Én megtartom, tudd meg, hogy nem leszek hajlandó elcsináltatni! Mert nekem..Nekem Tibor az egyetlen lehetőségem, mert én.. Engem kerülnek a fiúk, mint a leprást, annyira! Ha osztálybulin voltam is, mindenkit, az utolsó lepcsés kurvát is vitték a fiúk, csak engem hagytak ott magnak, petrezselymet árulni..

Csermákné

Ma már? Hát mért nem álltal közjűk?

Telka

(folytatva, mint fent) S amikor szégyenszemre, nagy lelki küzdelmek után elhatároztam, hogy magam kérek fel egy fiút, az úgy vette, hogy velem már mindent lehet; fogdosni, taperolni, mindent. Hogy már a vécébe is hívom, ahogy a kurvák szokták, és azt tehet velem, amit akar. Hogy elutasítottam, hát nekem

állt, hogy akkor miért jövök én buliba, ha ilyen kényes vagyok. Na! Bezzeg, ha jó kis pofám lenne!

Csermákné

Apádat szidd, ne engem!.. Az első lány az apját formázza.

Telka

De te választottad!.. Te mentél hozzá!

Csermákné

Na, most aztán elég legyen ebből! Hogy jössz te ahhoz, hogy a szüleidet.. Mert ő terhes! Mert őt felcsinálták! Atyaúristen! Én ezt nem bírom el! Nekem kívül a szemem a szomszédok előtt! Hogy egy ilyenhez.. Egy senkihez adjam a lányom! Hogy egy sehonnai üljön bele az én szép vagyonomba!

Telka

A tiéd! Mintha Apu nem is lenne a világon!

Csermákné

Na, az apád! Az aztán van nekem! Egy rakás szar! Sziklakő a nyakamon! Ha én nem lennék, nem lettem volna, még te se lennél ilyen módban! Ha keresztapád, meg ez az egylet nincs, apád még mindig munkanélküli könyvtáros lenne, és segélyké sorakozhatna! vagy ahogy most szokás, a kukásokkal, részeges mihaznákkal várhatná a ostást, hogy mielőbb hozzájuthasson ahhoz a pár szerezreshez, amit segélyként ad a város a szegényeinek. ..Jaj, hogy miért is vert meg az Isten két ilyen szerencsétlennel! De miért?

Cermák

(jön az emeletről, Ellenőrrel) Mi ez a nagy hang, Anyukám?

Csermákné

(előbb hirtelen elfordult, most szaporán kenegeti, túróval töltögeti a palacsintát) Ó, semmi, semmi, csak évődök itt a lányoddal. Mint mindig. (Titkon int Telkának, aki a kamerát rejtve, bevonul a függöny mögé.) Majd intek.

Csermák

(székkel kínálja Ellenőrt.)

Ellenőr úr, az egész csak adminisztrációs hiányosság.. Kezdeti esetlenségek.. Hiába no, nem ismerjük még a dörgést, hisz nem vállalkoztunk sosem. könyvtáros vagyok én, kérem,

homonímus, honnan tudhatnék mindent a vállalkozásokról?..Csak formális mulasztások, amit majd pótolunk, természetesen.

Ellenőr

(miután leült) De kérem,uram! Ezek nem mulasztások, ezek törvéysértések! Ezek nélkül elkezdni sem lehet. Vállalkozási engedély, cégbejegyzés, meg minden. A hulladéktelep, a drogéria – engedély nélkül!.. És a fiatalember is.. Se bejelentés, se tébé, se munkaszerződése nincs. Semmi!

Csermákné

De hisz csak családtag a szerencsétlen! Rokoni szívesség, semmi más. Megesett rajta a szívünk. Már az is baj? Erdélyi menekült úgyszólván., ha megkínálhatnám.–

Csermák

Az!.. A drogéria meg..Hát üzlet az magának,uram? Csak olyan alkalmi stand. Csak épp nem kint, hanem bent, a könyvesboltban. Na és? Pár hónapja csak,hogy elkezdtek. Csak azért, hogy felmérjük a piacot, mielőtt kikérnénk rá az ipart.

(Hajbókoló készsége vált.) De kedves uram..Ellenőr úr! Ha meg nem sérténém (Ugrik a konyhaszekrényhez, abból üveget, poharat vesz elő) Egy kis házi pálinkával, ha megkínálhatnám.. Most már utána vagyunk.Ez finánclátta, kifőzdei, de jó. Van vagy ötven fokos.

Ellenőr

(megfeledkezve, lelkesedik) Az jó! Az az igazi! A házi kisüsti! (Aztán visszaretten.) De nem, köszönöm! Szolgálatban soha!

Csermákné

(miután elkészült, tányér palacsintát tesz az asztalra. Leül, bialmasan lehúzza magáho Ellenőrt is.) Kedves uram..Ha nem haragszik, szeretnék valamit kérdezni. De csak négyszemközt. (Csermákhoz) Apukám,te csak menj vissza a boltba. Elvégre nem tarthatunk egész nap zárva (Ellenőrhöz) Nem igaz? Csermák

(zavaros készséggel) Igen-igen.. Ahogy akarod, Anyukám. Persze!A mór megtette kötelességét.. (Zavartan kibotorkál.)

Cermákné

(a vonakodó Ellenőrhöz) Na, foglaljon már helyet, nem eszem meg! (Közben önt a poharakba, int Telkának a függöny mögé.) Naaa!

Ellenőr

(bizonytalanul leül) Hát éppenséggel..

Csermákné

No, tényleg.. Nekem csak... Egy nőnek csak nem fog kosarat adni?!

Ellenőr

Nem, köszönöm! (Kényszeredetten leül.) Nekünk nem szabad!.. Hohó, az adóhivatal!

Csermákné

Ne féljen, nem akarom én leitatni!... Különb en is: a jegyzőkönyv már meg van írva, a tények azok tények...

Ellenőr

(szorongva iszik) Hát igen, a tények azok kemény dolgok, ahogy mondani szokták...megérezzék rajtam az alkohol, tetszik tudni... A kisüsti meg olyan.. Távolsági,-ahogymondani szokták...

Csermákné

Hát akkor.. Ha már én is iszom. Egészségére!

Ellenőr

(kiissza a pohár pálinkát) Ha már úgy sincs semmi más dolgom. Nehogy megérezzék rajtam az alkoholt, tetszik tudni.. Távolsági, ahogy mondani szokták. No, meg ha megtudnák odabent, hogy hatáskör, meg szemellenzés.. Tetszik tudni, hogy van?(Köhint, krádog.)

Csermákné

Na és? Köztisztviselő maga, nem szolgál! (Újratölt, s koccint.) Vagy igen? Egészségére! Csak nem ártott meg?..

Ellenőr

Ó,nem! (iszik) Csak épp.."Köztisztviselők!" Jó volna! Mi csak közalkalmazottak vagyunk. A köztisztviselők! Azok nagy urak! Meg a képviselők! Azok maguknak szabvazzák meg a fizetésemelést, nem kell hozzá törvény meg rendelet. Amennyit nem szégyellenek, annyit. Aiszégyen meg nem divat manapság. Úgy bizony, keszcsókolom. Mi csak közalkalmazottak vagyunk. Közszolgák!

Csermákné

No, kóstolja meg a palacsintát, ha már itt van. Most sütöttem, túrós. (Maga is vesz, eszik.) De hát maguk is szabadie mberek, nem? Attól, hogy államiak.(Tölt a poharakba.) No, még egyet!.. Na, ha én is iszom, csak nem retirál!

Ellenőr

(miután ittak). Az államiak! Hö! Régen, az apámék idejében az állami ember az nyugodtan élhetthaláláig. Biztos egzisztencia, nyugodt élet. Az apám vasutas volt. Az igaz! De a mi állásunk már – mint a kutya vacsorája . ma van, holnap nincs..Akkor mondják fel, amikor akarják. Ma már az ember az ötödik ikszen túl azt várja,hogy mikor szanálják. A nyugdíj meg massa, a segély meg rövid,ds az embernek a gyerekeit is segítenie kell, mert azokis vagy félnek a munkanélküliségtől, vagy már éppen azok. Á, azt hirdették ezek is, hogy a demokrácia ott van, ahol megszűnik a félelem, ahol szabadság van. Hát kérdem én, nagyságos asszonyom, hol itt a demokrácia! Ki nem fél manapság, hogy lapátra teszik? Csak a milliárdos!

Csermákné

Még az is! Higgye el, hogy még az is,! Mert az meg a millióit kell, hogy féltse!

Azért meg kifosztják, kirabolják, még meg is ölik!

Ellenőr

Az ám! Úgy, ahogy tetszik mondani! Vagy megszarolják, túsul ejtik, vagy feldúlják a vagyonát, ha nem adja a zsozsót.. (Eszik.) Fínom!

Csermákné

Na, azért őket se kell féltetni! A zsebükből a nagy politika. Finanszíroznak egy-két alapítványt, kitartanak három-négy képviselőt, akik lobbiznak az érdeükben, aztán még a rendőrség is nekik dolgozik. Mert azokat a szerencsétleneket is ők pénzelik. Száz szónak is egy a vége, a kisember csak kisember marad, amíg nagy kutyák vannak.

Ellenőr

Azok meg mindig vannak, voltak és lesznek is. Ha kicsik vannak, nagyoknak is kell lenniök, ugye..

Csermákné

Akikkel aztán megy a nagy kézmosás odafent.

Ellenőr

Attól olyan fehér mindegyiknek. Heheh!

Csermákné

Meg olyan kövér!.. Ha neki odafent szabad nagyban, nekünk idelejt kicsiben miért ne! Mi sem vagyunk magunknak ellenségei, ugye, hogy ugye! (Tölt.) Na, ha már ilyen jól megértjük egymást.. Isten éltesse!

Ellenőr

(szabódik, de iszik)

Csermákné

(tölt) No, még egyet! Na, és az Ági? Az én osztálytársam?.. Ő hogy van?

Ellenőr

(megdöbben) Milyen Ági? (Visszatolja a poharat.)

Csermákné

Mi, persze, hogy is tudta volna, hogy maga idejön, és hogy ki Z Bobák Etus!.. Mert az vagyok én, a volt osztálytársa neki. Nem említette? Mögöttem ült. Ma az angol se menne. Mert előírják. Tudok egy szót se. Persze, a németből se.. Mert amire engem kényszerítenek, az nem megy. Sak amit magam akarok. Az tuti.

Ellenőr

(meglepetten) Nahát!.. Ezt nem is tudtam. Hogy az én Ágikámnak! ..Nahát! Sose említette!

Csermákné

Mindig is nagyra volt magával az érettségi találkozókra. Hogy milyen rendes, készséges, udvarias és házias! És milyen jó adószakértő! No, egyen még, és töltsön magának! Mi azóta se találkoztunk. Pedig mindig összejönnek a többiek...Már akik itt laknak, helyben. De én nem szeretem, ha dicsekednek, nagyozolnak előttem. Pedig jól tudom, hogy a fenét megy nekik úgy a csacsi!

Ellenőr

Hát igen.. Oda azok járnak akiknek van mivel dicsekedniük.

Csermákné

Hogy ezt vettünk, meg ezt építettünk, ilyen, meg olyan kitüntetést, jutalmakat kaptunk, karriert csináltunk.Mazdánk, meg Toyotánk van, Spanyolban meg Görögben jártunk, Ibizán, meg mallorkán jártunk.. Ó, az embernek kifordul a gyomra! (Tölt.)

Ellenőr

Mi is ezt mondjuk Ágikámmal. (Felveszi a poharat, de nem iszik.)

Nekünk meg, szerencsétlen csóróknak meg alig telik a rezsire. A fűtést, világítást se tudjuk fizetni..

Ellenőr

(leteszi a poharat) Abban is adósok tetszenek?

Csermákné

Igya meg nyugodtan, azt éppen még kinyögjük valahogy..

Ellenőr

Még hogy kinyögik! (Veszi a poharat, inni készül.) Ismerem én a vállalkozókat! Tudom én! A bankban fial a tőke, itthon meg megy a síránkozás. (Iszik.)

Csermákné

Hát aztán:..? A Mészáros Pista? A főnöke?

Ellenőr

(megreked a torkán az ital,krárog) A Mészáros?! Hát őt is?.. Igen?! (Leteszi a félig ürtett poharat.)

Csermákné

Igy csak meg nyugodtan, nem köpöm be! ..A Pista! Nagy szoknyapecér az!..Még mindig az? Nekem, előttem nem kell mázolni..Én ismerem a Pistát. Hajtott is rám, csavarhattam volna az ujjam köré, de hát... Nekem nem tetszett a harcsapofája.. A gülüszemeivel!

Ellenőr

(felragyog) Ugye?.. Ugye, hogy olyan? A golyvájával. De jól mondja, nagysád!

Csermákné

Tusi.

Ellenőr

Mi si?

Csermákné

Modom, Tusi. Ez a nevem. A becenevem. A szűk baráti körben. Bizalmasan.

Ellenőr

Tusika, Értem. (Felnevet.) Harcsapofájú, meg gülüszemű! Tisztára!.. De jól mondja!

Csermákné

Tudom én! Mindig ilyen volt. Felfelé nyalt, lefelé taposott. Biciklikáder!Ellenőr

(mohón iszik) Nekem mondja?..Én aztán tudnék mesélni róla!..No,de hát: ne szólj szám, nem fáj fejem.

Csermákné

Persze, megértem. Ami négyszemközt megy, az meg se történt. De előttem aztán beszélhet. Én is tanácsi voltam 20 évig, benne is voltam az apparátusban. Megtanultam az alapszabályt. „Ha elmondod, letagadom!”

Ellenőr

(felenged) Látom, anaccsád beleváló csaj! Már megbocsásson, de így hívjuk hivatalon belül a nőket.

Csermákné

Tusi.

Ellenőr

Persze-persze! Tusika. Husika! Sika! Hehehe!

Csermákné

Akkor inkább már Husika. Így is hívtak a tanácson. Hajaj, a tanácson.Én aztán tudnék mesélni! A Háború és béka sovány kis brossura lenne ahoz képest.A Csehovtól.

Ellenőr

Tolsztoj.

Csermákné

Tessék?

Ellenőr

Azt mondtam, Tolsztoj. Merthogy ő írta.

Csermákné

Azt mondtam, nem?

Ellenőr

Csehovot hallottam.

Csermákné

Orosz vagy ruszki, nekem mindegy! Az orosz- oroszlán. A Leó. Fogatlanul, gimnasztorkában. Mindegy (Újra tölt.)

Ellenőr

Köszönöm, már ne!

Csermákné

Béci! Na! Ellenőr

Béci?..Hát a beceneve is tetszik... Hát ennyire?... (Felveszi a poharat, de nem iszik.)

Csermákné

Persze, hogy ismerem! A főnököm szólt előre.

Ellenőr

Afőnöke? (Leteszi a poharat.) Hogy szólt?..Hogy én ma jövök?

Csermákné

No, persze.. Hogy jönni fog.

Ellenőr

(meglepetve) Hát ki a kegyeds főnöke, Tusika?

Csermákné

Ki? Hát a Katona Guszti... Az egyesület elnöke.

Ellenőr

Atyaisten! A Katona?

Csermákné

Ő hát! Pusztán barátságból. Merthogy neki a Mészáros Pista a haverja. Ő mondta, hogy ma kiküldi magát.

Ellenőr

(kalkulál) A Mészároستól a Katona.. Na, ez aztán!

Csermákné

Igya csak meg!.. Ilyenek ezek.. A főnök a fejünk fölött...

Ellenőr

Egymásért, meg egymás ellen. Nahát!

Csermákné

Két dolgot szeretnék én, Béluskám.. No, igyonelőbb!

Ellenőr

(még mindig ámuldozik) Ez aztán!.. Nem, köszönöm.

Csermákné

(közelebb hajol) Az egyik az, hogy.. Béla.. De most őszintén, bizalmasan.. Ennyit csak megtudhat az ember.. Ha már így ráfázott erre a vizsgálatra..

Ellenőr

(már hidegen, kijózanodva) Na?

Csermákné

Csak annyit mondjon el nekem...Ez nekem nagyon fontos.. Ugye, feljelentésre jött? Ugye, bejelentett valaki bennünket?

Ellenőr

Hát..Ennyit még... Megengedhetek a hivatali titokból, hogy – igen.

Csermákné

És látta maga ezt a feljelentést?

Ellenőr

Csak úgy, magunk között.. Az Ágikámmal való ismeretség nyomán, ugye.. De többet már..

Csermákné

És az aláírás ugye, Katona volt? Katona Gusztáv.

Ellenőr

Hát ez aztán már.. Igazán nem! A feljelentőt nem szabad kiadni.

Csermákné

Nézze, Béluskám..

Ellenőr

Krasznai, ha lehetne kérnem.. De befejezésül csak az ismeretség kedvéért mondom, hogy: igen. Csodálkoztam is egy kicsit, mert az ilyen hátmögöti támadásokat nem szokás írásban, ugye.. Mert ennek, így nyoma van, ugye..Dokument, ugye.. (Feláll.) De ezzel aztán végeztem is..

Csellárné

Krasznai úr.., Ha már úgy akarja.. Maga is kisember, miis azok vagyunk. Látja, hogy labdázunk velünk a főnökeink. A nagykutyák ott fenn, azt teszik velünk, amit akarnak. Gondolja meg, mi az én nagy gondom! Ez a jegyzőkönyv.. Ha ezt beadja, nekünk végünk. Nézze! Maga is szülő, mi is azok vagyunk. Aígyerekek boldogságáért mindent.. Fogjunk össze a főnökeink ellen! Ők ellenünk, mi ellenük. Meglátjuk, ki az erősebb. Fogjuk össze, és maga se bánja meg! (Egy borítékot vesz elő.) Na, szóval, itt van. Rászánok a jó szívére egy ötvenest..

Ellenőr

(tiltakozva) Ó,nem!

Csermákné

Na, megtoldom: egy százast! És nincs jegyzőkönyv.

Ellenőr

(megdöbbenve) Hogyan? Hová gondol, drága..!

Csermákné

Száz, na! És átírja a jegyzőkönyvet.

Ellenőr

De hát hogyan? Számozott oldalak..?

Csermákné

Vételez egy másik könyvet.

Ellenőr

De ebben már egy másik vizsgálati anyag is...

Csermákné

Átírja! Egy délután. Mi az? Megéri, nem?

Ellenőr

De ketten szoktuk. A társam most beteg. A főnök most soron kívül küldött ide..

Csermákné

Aláírja a társa nevét. Ne mondja, hogy nem tudja!..Legfeljebb segítek én! Én benne vagyok.

Ellenőr

(ájultan) Egy évi fizetésem Ennyi még sose volt a kezemben! Csak a bankban láttam.. Tudja, aszonyom, milyen idegen milliókkal számolni, mikor a mi zsebünk .üres? A család meg fillérekért kiabál? De hát honnan ez?Akkor miért nem?

Csermákné

Kölcsön ez is. És tudja, ki adta? A feljelentőm, a főnököm, a Katona. Na, mit szól? Csak hogy megmeneküljünk. Elő! csókol, hátul meg szúr. Na, milyen ember? És nekünk, kedves Béla ez a könyvesbolt – csak ráfizetés. Az uram mániája. Mert ki vesz most könyvet, mondja Béluskám, Most mondja meg! Szerencsétlen uram, amíg könyvtáros volt, kedvezményrel táskaszámra vette a könyveket. Ezresek voltak a törlesztéseink. Mert könyvcsekk volt akkoriban,tudja. Lett is nagy könyvtárunk, és ebből lett az antikváriumunk. ogy legyen valami hasznunk az elfekvő készletekből.. Érti már?

Ellenőr

Értem. De hát Katona akkor miért?

Csermákné

Az az én ügyem. Őt csak bizza rám!

Ellenőr

(veszi a táskáját) No, én ebbe nem megyek bele.(Leteszi a borítékot.)

Csermákné

(visszafogja) Szóval nem, Krasznai úr?

Ellenőr

Szó sem lehet róla!

Csermákné

(most már ellenségesen) Akkor másként beszélünk, ellenőr kartárs. A függöny mögül eléráogatja Telkát.) Idenézzen! Felvettük az egész manővert

Telka

(zavartan) De Anyu!..

Csermákné (elveszi a kamerát) Itt van az egész korrupciós ügylete, kedves uram.íA palacsinta, a pálinka, a pénz, meg a szöveg elejétől a végéig. Levetítem magának, ha kéri. (A kazettát bedugja a lejátszóba,s bekapcsolja a gépet.) Tessék, lássuk a medvét!

Telka

Anyukám!

Ellenőr

(ájultan a székre ereszkedik) De én nem vettem át! Nem fogadtam el!

Csermákné

De kézbe vette. Legfeljebb a végét levágjuk. Nos, kedves Béla?

(Közben a gép fut, a szalagon se kép, se hang.)

Telka

Anyukám...

Csermáknl

Ne szólj semmit, kislányom! Mjd móresre tanítom én az urakat, ne félj!

(A szalag üresen fut.)

Ellenőr

Még semmi!..Semmi?!

Telka

Én nem vettem fel, Anyukám.

Csermákné

(megkövülten) Mit? Mit nem vettél fel?

Telka

Nem vitt rá a lélek. Őt kirúgják...Neki is családja, két lánya van.. És nekünk se jó...Ez vesztegetés!

Ellenőr

(diadalmasan feláll, menni készül) Ugye-ugye! A lányának több esze van, mint a lányának. Nem akar vesztegetési perbe keveredni. Igaza van, kisasszony! (Indul.)

Csermákné

(megragadja Ellenőr táskáját, az nem hagyja, dulakodnak.)

(eléáll, elzárja a kijáratot) Innen egy tapodtat se – a jegyzőkönyvvel!

Ellenőr

(dulakodás közben) Engedjen, vén bestia! Ez hatóság elleni erőszak!

Csermákné

Hatóság? Te? Legfeljebb egy kis nyomorult közeg!.. Tőzeg,te! Kis trágya!

Telka

Anyu! (kikiált az üzlet felé) Apuuu!Apukám!

Csermák

(jön, riadtan választja el a dulakodókat) Etus! Te megbolondultál!

Ellenőr

(hogyzabadult) Vén bestia! Nahát! Volt szerencsém! (Tépetten kirohan.)

Csermák

(a pénzcsomagra réved) Mi ez itt?

Telka

Anyu meg akarta vesztegetni. Azzal!

Csermák

(nézi a pénzt) Százezer forint! „Beteg az államgépezetben valami.” Etus, ki adott neked ennyi pénzt?

Csermákné

(összecsomagolja a pénzt, kamerát, egy utitáskába rakja) Ki? No,ki?! Mit törődsz te vele? Mit törődtél te valaha is a családi ügyekkel? Csak idézget a hülyekönYveiből és a fellegekben jár! A

széplélek! Mint a vak, a napba néz, de a földön meg elbukik egy kavicsban is! (Csúfoldódva)
„Beteg az államgépezetben valami!”

Telka

Anyukám, ennek nem les jó vége.

Csermákné

(készlődik)

Csermák

Most hova készülsz? Hová méssz? Etus, ennek nem lesz jó vége!

Cermákné

Ennek nem lesz jó vége! Mikor mondasz már magadtól valamit? Mikor lesz már egy saját gondolatod? Bemagolt idézetekből, idegen gondolatokból áll az egész életed! Mi vagy te, ki vagy te, hogy így sopánkodsz itt nekem? (Telkához) És a kisasszony is jól megkeverte nekem a szart! Ha börtönbe jutok, te juttattál oda, ezt ne felejtsd el! Jól bevásároltam én veletek! Én dolgozom, én adok szájukba ételt, én kerítettem vagyont alájuk, és ez a hála! Szépen vagyunk, Csermákék!

Rohadjatok meg magatokban! Volt szerencsém!

Telka

(utánalép) Anyu!

Csermák

(visszatartja) Hagyd csak, hadd menjen! Ő befejezi, amit elkezdett, őt nem tudod megállítani. Önfejú, de igaza van. De tudom én, hogy honnan fúj a szél! És tudom is, hogy mit fogok tenni!

Tibor

(jön, felvészett kézzel) Hová szalad Etus néném?

Csermák

„Ha mérgeződés nélkül múlik el egy nap, akkor már boldogok vagyunk.”

Tibor

Ez most kitől?

Csermák

Mit tudom én? Csak úgy eszembe jutott.

Telka

(már Tibor beléptekor észrevette a vért) Úristen, veled meg mi történhetett?

Tibor

Egy rozsdás, szar vödör.. Az istenit ennek az ócskás, szaros világnak!

Csermák

Mutasd csak!.. Hogyan történt?

Tibor

Ahogy pakoltuk fel a sok vacakot, egy rozsdás vödör alja végig hasította a kezem. Az istenit, de fáj!

Csermák

„Korunk nagy kérdéseit vassal és vérrel” –mondta Bismarck. (Hozza az elsősegély-dobozt)

Először is bejódozzuk, aztán bekötjük. (Csinálja.)

Telka

Még vérmérgezést kapsz.. Rozsdás volt, azt mondd?

Tibor

(szsziezeg a jódtól) Rozsdás? Már revés volt, egyenesen. Tán a sebbe is került rozsdá..

Csermák

Akkor tetanusz kell. Mikor kaptál utoljára?

Tibor

Mit?

Telka

Hát tetanuszt.

Tibor

Ja, vagy két éve. Még otthon, behordáskor apám megszúrta a villával. Véletlenül, szegény. Úgy odavolt értem. Mindjárt ültetett a bakra, s hajtott a doktorhoz. Akkor kaptam utoljára tetanuszt.

Csermák

De maradj csak! Szaladok is Józsiért. Sose lehet tudni..Nem szédülsz? Feküdj le inkább. Unokaöcsém a Jóska, mindig átjön, ha hívjuk.. Itt van a szomszédban, majd áthívom.

Telka

A mobilon hívom, hogy otthon van-e. (Telefonál.)

Tibor

Átmegek én. Minek jönne a helyünkbe. Nem halálos ez. Tán az ügyeletre elmehetnénk..

Telka

(a telefon után) Beteg van nála, de rögtön jön, ha végez. Mondta Gizke, a felesége,.. Jaj, Istenem, csak el ne késsen!. Tán már úton is van.

Csermák

Megyek is eléje..(Kimegy.)

Telka

(Tiborhoz ereszkedik a kanapéra) Jaj, drágám, csak bajod ne legyen! A fene szt az ócskatelepet!

Tibor

(édelegve) Miért? Akkor mi lenne? Ha bajom lenne?

Telka

Én nem viselném el. Minek kellett Anyunak azt az ócskatelepet kitalálni?

Tibor

Hogy legyen nekem valami munkám. Nem?

Telka

Anyunál sose lehet tudni, mit miért tesz. Csak utána. Akkor meg mnár késő. Beszerezhetett volna az egyletbe maga mellé a pénztárba. Apa akarta is, de ő...

Tibor

Ellenezte? Pedig az jó lett volna. Egy fix mégis..

Telka

Apu őmellette! Akár a nyúl a farkas mellett. Csak fartol, ha tenni kéne. Meg aranyköpéseket idéz! Szerencsétlen!

Tibor

De hát te?

Anyád? Etelka néném mért szalad el? Észre se vett, csak szaladt kifele.

Telka

Á, szegény! Meg akarta vesztegetni az ellenőrt. De nem sikerült.

Tibor

Akkor most azért lesz bajban...Hát azért kellett volna videóra venni az egészet! Dehá te?

Telka

Nekem kellett volna, de nem vitt rá a lelkem. Szegény kisember az is, kirúgták volna.

Tibor

Na, képzem, hogy elege lett belőletek.

Telka

Attól nem tartok. De tőled, igen!

Tibor

Éntőlem? Miért?

Telka

Tibikém! Ki az a Róza?

Tibor

Róza? Milyen Róza?

Telka

Hát te Rózád. Mert van neked az is. A Telka mellett. Róza is, meg Mari is, meg Julcsa is. Ki még?

Tibor

Most mit hülyéskedsz? Mit akarsz ezzel?

Telka

Te mit hülyéskedsz? Mit a terved? Mire számítasz?

Tibor

Mire számíthatnék én? Egy menekült koldus! Aki az anyád kegyeire szorultam. Akivel úgy bánhatnak, mint egy kapcaronggyal! Minden alkalommal belém szúr, én meg lassan fakírrá aszokitt hogy elviselhessem a kínzásait. Mert ha egyszer úgy istenigazásban kinyitnám a számat, hát..

Telka

Havelem maradsz, hát kinyithatod. Mert én kinyitom melletted, helyetted is. Hallanád csak, hallottad volna az imént, hogy kiosztottamőnagyságát! Őt csak bízd rám ismerem a szájaízét neki. De van egylevél.. A kis Rózácskától!

Tibor

Elfogtátok a leveletem? Felbontottátok?

Telka

Anyu vette át, és még elfelejtette átadni neked. Itt van. (Nyújtja a levelet.)

Tibor

(olvassa.Megrendül, majd felderül az arca) Elolvastátok? Ez aljasság volt. De nem baj! (Áhitattal) Gyerekem lesz!.. Egy édes, pici jószág! (Elmélyülten ábrándozik.)

Telka

Az! Egy édes pici jószág mindig édes. Csak azt kell eldöntened, hogy mit csinálsz most. Kit teszel szerencsétlené: Rózát vagy engem? Kit fogsz elhagyni: engem vagy őt? Mert két lóra, gondolom, nem ülhetsz.

Tibor

Tusikám te értelmes és intelligens lány vagy...

Telka

(elhúzódik) Na, most jön a süket duma. A lefőzés. Hogy Tusikám, te úgyis megérted, hogy mindkettőtöket egyformán.. Meg hogy ti mégis jobban álltok, mint mi odaát, hogy te még úgyis megtalálsz a hozzád való partit, hogy te fiatal vagy és szép, és még előtted az élet, meg minden. (Kitör.) De ez nem igaz! Én nem vagyok szép,és márnem vagyok fiatal! És én iugenis, téged szeretlek, ha te nem is úgy, és nem is annyira!

Tibor

Tusikám,, édesem, én mindig is mondtam. Éreztettem veled, hogy én nem vagyok egészen szabad. Engem hazaköt sok minden. A szüleim, a testvéreim, a rokonság, az egész család. Ott vannak a halottaim, ott az egész múltam, az életem. Én nem tudnék itt maradni. Az ember első hazája a szülőföldje. Ott más íze van a levegőnek, a víznek, ott a vér is másképp lüktet bennem. Más ízekhez szokott a nyelvem, más illathoz az orrom, és ott mások.. Hozám nőttek az emberek, bennem élnek, vér vagyok a vérükből.. Ezt kell értened! Te eljönnél oda velem? Nem kívánhatnám tőled!

Telka

Miért? Az ember ott van otthon, ahol szeretik.

Tibor

De ki tudja?..

Telka

Én tudom, mert én szeretlek. Nálam, velem itthon vagy!

Tibor

Csakhogy itt nem csak veled élek. Anyád is van, aki nem szeret engem, s aki úr ebben a házban. És én nem kívánom, hogy megtagadd miattam...

Telka

Inkább megtagadod a gyerekedet.

Tibor

Azt nem! Ahhoz megyek haza.

Telka

(a hasára mutat) És itt hagyod ezt.

Tibor

Már hogy...Atyaisten!..Csak nem vagy úgy?!

Telka

De úgy vagyok!.. Én is! Nagyon is úgy vagyok, ha tudni akarod! Három hónapja nincs menszeszem.

Tibor

Az még nem fix. Lehet valami komplikáció is.

Telka

Gondolod? Már voltam az orvosnál. És van gondozói lapom is. Itt van. (Mutatja.) Járhatok tanácsadásra.

Tibor

Na, már csak ez kellett nekem! És az anyád, tudja?

Telka

Már igen. Apu még nem. De ha tetszik nektek, ha nem, én megtartom ezt a gyereket.

Tibor

Neked elment az eszed!

Telka

Ahá! Megszólalt benned a kalandor! El akarsz hagyni. De a gyerek a tiéd, ezt ne felejtse el. Minden következményével együtt. És most már: mi vagy a Rozikád. Istenem! (Sírva kirohan.)

Csermák

(jön, ütközik Telkával, s döbbenetesen néz utána) Hát ennek meg mi baja? Még olyat! Majd feldönti az embert! (Tiborhoz) Mindjárt jön a Józsi, csak egy beteghez ugrott be. Azt letudja, és szalad ide. No, nektek meg mi bajotok van? Az egyik mint a vihar, a másik meg cövek.

Tibor

Jaj, Jenő bátyám, bele kell ebbe bolondulni. Úgy fordulok hozzád, mint az apámhoz.

Csermák

(leül, lehúzza magához Tibort) Nono! Megtisztelsz. Bár az időbeli távolság fel is jogosít rá..Meg a vérrokonság, ugye..

Tibor

Tudom, te jobb vagy hozzám, mint Etus néném...

Csermák

Messziről kerítesz, nehéz lehet a szíved. Hogy is mondja Radnóti?. „Sötét a bánat kútja, mint a jég, de a tükrén mégis ott borzong az ég.” A fenét! Megint másra jár a szám!

Tibor

Mert ha ő, Etus néném megtudná, seprűvel kergetne ki.

Csermák

Ugyan, Tibikém! Én tudok mindent. Látom én, ami közted meg a lányom között szövődik. Az asszony másra várt, de én veletek vagyok. Mert én nem abból a kapzsi fajtából vagyok, mint önaccsága. Ha nincs a szocializmus, rám se köpött volna a Bobák család. De hogy a vagyonuk felét elvették, kisajátították, meg államosították, hát leereszkedtek hozzám, a csóró, munkás származású hivatalnokhoz, de a diplomát azt behajtották rajtam. Mert a Bobák családba csak diplomával lehet bejutni, amit aztán nagy flancos aranykeretben felakasztanak a falra. De kitoltam velük, mert az én diplomámon már nincs aranyozott keret, meg arany zsinóron lógó öklömnyi fapecsét, csak egyszerű íves rajzlapra redisztollal cirkalmazott felírás, hogy „Mi, a Rektor”. Mert ma már mindenki kisdoktor, aki csak egy kicsit törí magát. Ma már plágiummal is lehet doktorátust szerezni! És a rendszerváltás után aztán kárpótolták őket, visszaadták a vagyonukat, és most azzal rázza a rongyot a naccsága, felettem is..

Tibor

Hej, nagyobb az én bajom, Jenő bátyám!

Csermák

Már akkor micsoda, öcsém, facsiga?

Tibor

Hát az éppen, hogy apa leszek.

Csermák

Rá se ránts, kisöreg! A szrelemnek természetes következménye az ágy. Ma már!

De én veletek vagyok, hogy idézzek már magamtól is valamit! Az ágy után meg természetes jön a gyerek! Igaz, ma már véékeznek is a fiatalok, tableta meg kondom, vagy mi a fene! A mi időnkben még az se volt! Csak „Kiszállni Hatvanban” – ez volt a parancs. Szóval, a szenvedély nem tűri a manipulációt. Az csak jön, és durr bele! Ez is megérthető! Az én lányom meg él-hal a gyerekért. Mondta is mindig, hogy ha nem menne férjhez, akkor is fogadna magához egyet. Bolondulásból! Azért egyet se félj, én majd beadoma naccságának. Eszi, nem eszi, nem kap mást.

Tibor

Hát ez szép, és rendben is lenne. Én szeretem is.. Becsülöm is Telkát. Abban nem lenne hiba...

Csermák

Hát akkor meg? Mitől félsz? Az állás? Oda se neki! Bejössz az üzletbe társnak. Te is pedagógosz vagy, meg én is. A fene a nyomorúságba! Megkérjük az engedélyt a drogériára is, és akkor hadd menjen a csacsi. Te árulod, én meg olvasom és kommandálom a könyvet. Mert

úgy vagyok én az antikváriumban mint a gyerek Móra a Csontos Szigfrid mesekönyvvvel, inkább olvasom, mint árurom. Te éppen jó leszel nekem. Mellém!

Tibor

És így megyünk tönkre.

Csermák

De boldogan!

Tibor

Hej, Jenő bátyám, Jenő bátyám, de szép is lenne! Aztán innét még egy iskolába bejuthatnék..

Csermák

Könyvárosnak! Na látod! Csak hát.. Ezt olvasd el! (Nyújtja a levelet)

Csermák

Mi ez? Neked szól! Mi közöm nekem ehhez?

Tibor

Csak olvasd. Neked megengedem. Te nem vagy a afeleséged. Ő bezzeg nem vonakodott felbontani..

Csermák

(miközben nézi a levelet) Hát, ő már ilyen. Szeret a kulisszák mögé lesni. Úgy tartja, hogy ő vett engem férjül, nem én őt feleségül. És ami igaz, van is benne valami Mert amikor én nősültem, csupasz voltam, kívül-belül. Állás nélkül, pénz nélkül. Mert nekem az özvegy anyám mellett egy fitying sem volt a zsebemben Míg én jártam az egyetemre, levelezőn, persze, ő tartotta itthon a frontot. Magyarul, ő iskoláztatott ki, egyszerűen, ő szerezte a diplomámat. Fel is hánytorgatja nemegyszer. Hej, pedig de sokszor kipakolhattam volna! De én csak álltam, hallgattam és túrtam. Aztán, beleszoktam. Mindig előttem járt Defoe Péntekje. A Robinsonból, tudod. Mindig a leltár: hogy azt mondja: nézzük csak: mi van, mit veszíthetek, mit nyerhetek? És mindig többet veszíthettem, mint nyerhettem volna. Úgy is mondják, hogy rossz a rosszal, de rosszabb a rossz nélkül. Mint Németh László Papucshős-e; otthagyja az asszonyt, mégis visszatér, hogy visszahajtsa fejét a járomba.

Tibor

(már tajtézik a türelmetlenségben) De bátyám, az istenért! Most nem rólad, rólam van szó, meg a lányodról! Legalább olvasd el!

Csermák

(kényszeredetten olvassa a levelet) Mi van?... Hogy te!... Hogy neked?..

Tibor

Hogy nekem Erdélyben és itt is... Gyerekem lesz, no! Otthon Rózsának, itt meg Terkának! Kettő, egyszerre! Csak ott előbb, mint itt! És én meg sehogy se vagyok, sehol!

Csermák

És azt mondod, hogy mindkettőnek?..

Tibor

Én vagyok az apja! Igen. Ez az én bajom!

Csermák

Baj! Nagy baj!.. De hát akkor meg..Egyszerű! Elveszed Telkát, azért meg majd fizeted a tartásdíjat. Fizetjük! Mert Telka nekem mindennél előbbre való.

Tibor

De hát én ott vagyok otthon. Én itt nem tudok.. Nem tudnék megtelepedni. Nekem ott van mindenkim: a szüleim, a múltam, az életem van ott! Alevegő, ami étet, a vér, ami bennem lüktet.

Csermák

Várjunk csak, várjunk!.. De a nyelved.. A hazád azért mégiscsak.. Anyanyelved a hazád.” Nem is tudom már, ki mondta!

Tibor

Nekem Erdély a hazám, ha románok is a papírjaim. A lakhelyem Románia,de a hazám, az otthonom Erdély. Én ott vagyok otthon. Az itthon nem otthon! S a hazán kívüli élnek magyarok.

Csermák

(tanácstalanul) Nem tudom...Nem tudom.

Gábor

(jön, kíséretében Telkával) Szervusztok, szia, Jenő bátyám! Na, nézzük ezt a haldoklót! (Kezeli Tibort.) Ahá! Hát, nem mondom! Elég csúnya !Tetanuszt! Mikor kaptál utoljára?

Tibor

Két éve.

Gábor

Akkorjő. Most beadjuk. (Telka segít, Gábor injekciót készít, a továbbiak alatt beadja.)

Telka

Súlyos, ugye? Ugye, súlyos! Gabikám ezzel ugye, nem mehet.. Ezzel feküdni kell, ugye?

Gábor

Hát, ami azt illeti..Nem ártana.. Pihentetni..Aztán majd meglátjuk. Kiírnálak, de a munkaviszonyod..?

Tibor

Pihenni?..Ezzel?..Kis vágás az egész! És a tetanusz után..

Telka

Pihenni fogsz, és kész! Nem engedlek dolgozni! Punktum!

Tibor

De anyukád!?

Telka

Őt csak bízd rám. Majd én elintézem vele!

Csermák

Ez ilyen. Ha ő egyszer kinyitja a száját.. Mint Zrínyi Ilona, Munkácsban...

Gábor

Na,ez megvan. És bekötöttük. Egyelőre mu kakerülő leszel. Aztán majd meglátjuk... És nekem mennem kell, még várnak a betegeim. (Készülődik.)

Csermák

Hát bizony! Hol a boldogság mostanában? Az orvos magánpraxisában.

Gábor

(elmenőben) Hát, ha a robot a boldogság, akkor ez az. Na, Isten veletek, sziasztok! (Kézfogás, Telkának csók,és elsiet.)

Telka

(kikíséri) Pihenni fog, ne félj! Pihenni fog.

Tibor

(hanyatt vágja magát a heverőn) Atyaúristen!

Telka

(visszajön, Tiborhoz fekszik, nyugtatja) Bíz rád magad, kisöreg!

Csermák

„Mit tegyünk?” kérdezte Csernyisevszkij...Vagy Gribojedov? Már nem is tudom.

Telka

Apukám, te is csak idézgetsz, ahelyett, hogy cselekednél! Micsoda ember vagy te?

Csermák

Ha én egyszer cselekedni kezdek!. De tudom is, hogy mit!.. Majd meglátjátok!

II.felvonás

Szín: a Kiházasító Eg irodája. A színen (forgószínpad) Katona Gusztáv elnöki szobája, melyből jobbra és balra nyílik kijárat. Szemközt a falon elkészült egész alakos portréja, alatta díszes íróasztal, a falon jobbra-balra iratszekrények. Az íróasztal előtt (a nézőtérnek háttal állított) kisebb asztalon számítógép. Aíbald oldalra párnázott ajtó, a Csyermákné szobájába nyílik, a jobb oldali kijáratot titkos tapétaajtó zárja, ez rejtett folyosón kiképzett boxokat takar.

Amikor a függöny felmegy, Katona az elnöki szobában íróasztala előtt áll (háttal a nézőtérnek), s a falon függő képnek pózát mímeli.

Csermákné

(a bal oldali szobából jön, kezében a video-táska, majd kipukkad a kép láttán)

Látom, tetszel magadnak. (A táskát a komputerasztalra teszi.)

Katona

(csak késve veszi észre Csermáknét) A nyavalyát hozod rám, Etus! Mi lenne, ha kopognál, mielőtt bejössz?

Csermákné

Úgy se hallanád, úgy kipárnázod a titkaidat. Meg se halod, mi zajlik körülöttem. Aztán meg: tudtommal nincsenek titkaid előttem. Vagy vannak?

Katona

Jó, hogy ületfelek vagyunk, de azért lehetnek nekem is titkaim, intim ügyeim...

Csermákné

Ó, hogy oda ne rohanjak! Még hogy intimügyek! Te intimpista! Tükör nem kell az elnök úrnak? Ki is volt az a mitológiai szépfüú, aki víztükörben csodálta magát?

Katona

Ki csodálja? Csak kipróbáltam a cég imádszát.

Csermákné

Tán te lennél a cég imádsza? Cégérnek is kiábrándító lennél, nem még hogy a cég reklámarca lennél! Egyébként, tudod mennyibe került ez az önimádatod? Kifizettem.

Katona

Noná! Kiutaltam, nem?

Csermákné

És ezzel kifújt a bankszámlánk.

Katona

(meg se hallja, folytatja) A cég és én egyek vagyunk.

Csermákné

Én? És mi? Tudomásom szerint hatva/nygyven százalékban osztozunk.

Katona

Húszat-húszat írtam rátok – az én pénzemből! S az én nevem már márkája a cégnek. Ez a kép, a fejem fölött MÁR NEM IS ENGEM ÁBRÁZOL, HANEM A CÉGET FÉMJELZI. Minél nagyobb, annál hatásosabb. Hogy is mondta a piktor? Hogy a barokk is ezzel operált; a monumentális propagandájával.

Csermákné

Szóval, ez olyan reklámfogás. a reklámkeretbe.

Katona

Ahogy mondd, kedvesem. És oda is kell könyvelned.

Csermákné

Már rég kimerült.

Katona

Akkor tedd át a szervezési keretbe.

Csermákné

Már az is. Nem tudom fizetni a szervezői jutalékokat. Tegnap jött be az a tanár is, hogy már hat tagot beszervezett.

Katona

Tudod, hogy csak tíz után fizetünk.

Csermákné

Egy fityingünk sincs már.

Katona

Hogyan? Hát nem jönnek a befizetések Hisz annyi tagunk van már!

Csermákné

Tagok már vannak, de nem fizetik a tagdíjat.

Katona

Hát azért fogadtam behajtólegényeket?

Csermákné

De miből, te szerencsétlen? Tudod, mit kérnek azok? Hiszen életveszélyes munka! Fél lábuk a sírban, a másik a börtönben. És a tiéd is!

Katona

Azok tudják a dolgukat, ne félj! Álarcban, inkognitóban, és ravaszul. Hisz ez a hivatásuk! Bízd csak ide! Nekem megvannak a kapcsolataim fölfélés is meg lefelé is! Úgy fognak tejelni, mint a pinty!

Csermákné

Szerintem, beadhatnánk a kulcsot.

Katona

Miért? Én nem tartozom senkinek. Nekem tartozik mindenki. Ha fizetnek, én is fizetek. Körbetartozás. Ez a szociális piacgazdaság népbetegsége.

Csermákné

Nem tartozol? Hát a tébé, hát az adóhivatal?

Katona

Az csak az állam. Vagy állami érték. Az meg olyan, mintha az anyámnak tartoznék. Úgyis elengei, ha bajba jutok. Nem kell komolyan venni! Egyébként minkét adósnál bebiztosítottam magam.

Csermákné

(a tapétaajtó felé mutat) Ezzel a luxusbordéllal?

Katona

Ezzel csak korrumpálom a fejeseket. Hanem: újíteni fogunk! Mit szólnál hozzá, ha szolgáltatásainkat a születésre és temetkezésre is kiterjesztenénk?

Előtakarékosság a keresztelűőre meg a temetésre. A tag fizeti a havi tagdíjat, mi meg gondoskodunk az illendő szertartásról. Na?

Csermákné

Neked felforrt az agyad! Ez éép olyan vak álom, mint a lanovka az Avasra, meg futószalagút a főutcára. Tiszta biztosító! Az meg már van és működik.

Katona

Merjünk álmodni! – Ezt mondják a politikusok.Lám, az Olimpia is táskát)hogymegmozgatta az állóvizet.

Csermákné

Csakhogyszponzort is álmodj hozzá, hé,mert anélkül buborék az ötlet!

Katona

Azérttartok több nyársat a tűzbe. Az egyikkel korrumpálok, a másikkal lobbizok, s akettőből kijön az üzlet.

Csermákné

A seft! (A videotáskát dobja az íróasztalra.) Ez a nyársad,lám, nem jött be.

Katona

(kibontja a táskát) Mi az? Nem kellett a dohány? S a videó?

Csermákné

A drágalátos keresztlányodat előntötte a majré. Vagy a humanizmus? Mittudomén?! Egszerűen „nem vitte rá a lelke” azt mondta. Nem vette fel a bulit. Pedig már főve volt a pali. Leitattam, szinte amarkomból evett, már a kezében volt a zsozsó is de mikor tanúsítanom kellett volna, se kép, se hang , semmi. És most imádkozom, hogy vesztegetésért be ne pereljen. Pedigmár az osztálytár-poént is bedobtam.

Katona

És bevette?

Csermákné

Az volt az első csali. És bejött.

Katona

Az ilyen hülye nem tud perelni. Van tanúja a vesztregetésre?

Csermákné

Ha csak a saját lányom nem, akkor nincs.

Katona

Na,látod! Akkor meg csigavér, anyafej!

Csermákné

De ott a jegyzőkönyv! A hulladékgyűjtőről meg a drogériáról. És ez a te műved, apafej!

Katona

Hogyhogy az én művem?

Csermákné

Te jelentettél fel, hogy megszabadulj tőlünk.

Katona

Ezt meg ki mondta? Ezt a marhaságot? Ezért adtam pénzt, meg kamerát?

Csermákné

Hát, ez vagy te. A két nyársaddal. Ha nem sikerül az adócsalás, legyen ott a vesztegetés. És akkor a Csermák cégnek befellegzett. Ezt akartad. De ráfázol erre, Katona Gusztáv!

(A tapétaajtó felől buja kacaj, közeledő léptek.)

Katona

Az istenárt, Etukám, tűnj el innét! (Kituszkolja a bal oldali ajtón) Maradj ott! El ne menj! Majd folytatjuk, mert életbevágó!

Csermákné

Ahá! A te luxusbordélyod! (Eltűnik.)

Gizike

(jön buja kacajjal a tapétaajtón) Nahát, Gusztikám, ezt jóleltalálta!.. Egészen újjászülettem! Tudja, mit jelent a magamfajta korosodó..Na,nem! Csak szalmaözvegynek, hogy néha fiatal lehet? Hogy arra képesül, amire ifjúkorában vágyott? Ó, végre, végre hímemre találtam! (Áradozás közben megdöbben.) De ugye, nincs itt senki?! Ugye, azt mondta, hogy ma zárva tart? (Körülkémlel.) Jaj, istenem, de csacsi vagyok! Még az kéne, hogy az uram!..

Katona

Még az a szerencse, hogy külföldön van. Hja, egy külkereskedő!..

Gizike

Na, azért nem kell őt se féltetni! Megvan ott neki a napi pipi!(Kacéran újjal csókot nyom Katona szájára.) Még szerencse, hogy magában megbízhatom, hiszen mga is járt már bennem.. Vigyázzon, az uram kopói kegyetlenek! No, pá, Gusztika, én szaladok is el Az anyagiakat majd a partnerem.. Tudja, ahogy szoktuk. Pá,fiúka,pá!

Katona

(kezet csókol) Kisztihand, Gizike!. Örülök, hogy jólesett végre!

Gizike

Ezt majd prolongálni kell!...Majd hívom, Gusztika, majd hívom!.. És ne takarná, tuszkolná vissza)

Csermákné

felejtse, fő a diszkréció!..Pá-pá!

Mészáros

(jön,gombolkózva) A fene a fehér májadba!Ez maga a verduni vérszivattyú!

Katona

Hallom, minden rendben volt.

Mészáros

Ez egy feneketlen tehén.Ehhez én csak tinó voltam.

Csermákné

(csendben megjelenik az ajtóban)

Katona

(kétségbeesve takarná, tuszkolná vissza.)

Csermákné

(csakazértis előbújuk a takarásból) Szia, Pista!

Mészáros

(megűtődve) Mi ez? (Katonához) Hát azt mondtad, hogy senki.. Hogy ma zárva tartasz?!

Katona

(lesujtottan, kétségbeesetten) Igen, de .. Ő a munkatársam...És most váratlanul..Nem is értem!

Mészáros

Eta? ..Te meg? Én nem is tudom.. (Katonához) Te kapcacabetyár!..Kompromittálni akarsz? Ezt megrendezted!...

(Csermáknéhez) Megrendezte., ugye?..Hogy legyen tanúja.. És revolverezzen!.. De orrod tőle fokhagymás, öregem!.. Énvelem ráfáztál!..(Csermáknéhez) Én csak.. tetten akartam érní ezt a titkos találkahelyet!.. Hogy legyen bizonyítékom.. Tanúm erre a bűnbarlangra..Mert a vezérigazgató úr.. Ennek a nőnek a férje..Engem is megbízott, hogy nézzek a körmére a feleségének...

Katona

(már győztesen) Hát te nem csak rá, de bele is néztél!..Heheh!

Csermákné

Látom, Pistuka, nem tagadtad meg magad.

Katona

Ami jó,az jó! Ahogy mondani szokás.

Mészáros

Ei ne hidd már a látszatot, Etuka!..Én ebbőla nőből kiszedtem mindent! Mert ez beszél, annyit dumál közben... Jajgat, liheg, és azt se tudja, hogy mit

beszél. .Csak ami a száján kijön!..De elmondta, hogy ő gyakran..Hogy előbb a Gusztikával, aztán mostanában minden héten, vagy két hétben telefonál neki a Gusztika, hogy új őzbak van a láthatáron.. Hogy.. Engem is így cserkészett be.. Először, de utoljára! És ezt megkeserüli! Tiltott prostitúció!

Katona

Hogyan?.. Várjunk csak azzal a prostitúcióval! Mi is a prostitúció? Nemi szolgáltatás –pénzért. (Cysrmáknéhez) De hol itt a pénz? Adott az úr, a Mészáros úr, az adóhivatal rettegett elnöke.. Adsott nekem egy fillért is?.Te vagy a tanúm, Etus, hát kaptam én tőle egy fillért is? Baráti, szíves szolgáltatás, ysemmi több. Átengedtem egy szobámat, mint egy legénylakást.A barátomnak. És? Kinek mi köze hozzá? Hogy a barátom – most – történetesen az adóhivatal eloke? Hát, istenem! Ő volt a soron!

Mészáros

Hallod? Hallod, Etike? Most én voltam soron!- azt mondta. Tehát sor van itt! Egész sor jár ide, tehát folyamatos titkos iparúzés folyik itt!

Csermákné

Na és? Mi köze ehhez az adóhivatalnak?

Mészáros

Nekem? Majd a rendőrségnek!

Katona

De az meg téged ért tetten.

Csermákné

Én tanúsíthatom.

Mészáros

Te?.. Avoltszeretóm? Egyszerű: féltékenységből!..Nem bírtad elviselni.. De hogy van csak? Nálad ma vizsgálat folyik. Én ellenőrtküldtem oda.

Katona

Hogy távol tudjon innét...Így tervezte.

Mészáros

(Csermáknéhez) Az ő kérésére. Ugye, ezt nem tudtad?..És meg se döbbensz rajta? A főnököd, a barátod.. Vagy mondjam, hogy a szeretőd? Ő jelentett fel. Na!Nem érted? Ő maga!

Csermákné

Nem lep meg, mer kiszedtem az ellenőrből. Az majd a kettőnk dolga lesz. Bízd csak rám! Az viszont tény, hogy most én vagyok a koronatanútok. Mindkettőtöknek. Mentőcsónak a családi élet viharos tengerén. Milyen izgalmas! Zablára fogom a két pernahajdert. És ti most a tenyeremből esztek!

Mészáro

(háborogva) Ilyen helyzetbe hozni engem!

Katona

Hja, nem nekem kellett a lövészárkok..

Mészáros

De te kínáltál meg velem! A fene a jó dolodat! De a kutyafarmon rendezett esküvő kutyaviadal

aidat még nem is említettük. Majd nekem lesz rá gondom!

Katona

Látod, ott is az a bibi, hogy résztvevő voltál! Vagy ott is téglát voltál? Agent provokateur! Csermákné

A lényeg az, Pista, hogy a jegyzőkönyvet kell majd anulálnod. Mintha meg se történt volna.

Mészáros

Hogy a fenébe? Ha egyszer felvették! Szabályosan!

Katona

Hát elfektetted. Szabálytalanul! Mi az neked?

Csermákné

Vagy tanúskodom a kupi ügyben. És jaj neked, ha a férj megtudja.

Mészáros

Egyszóval, behúztatok a csőbe! Diverzánok! Hallod, Etus, kár, hogy nem fojtottalak meg, mikor csókoltalak!

Csermákné

A múlt, kispajtás, nem jogcím a jelenre. Azóta változott a világ, s vele változtunk mi is. Ki hogy tudott. Kit hogy szorított az élet.

Mészáros

(menni készül) Aífene essen belétek!

Katona

Nem tartóztatlak. Nekünk még fontos dolgunk van

Mészáros

(gúnyyal) Nagyon élveztem az együttlétet. (Kivonul).

Csermákné

(utánakiált) Ne felejtse el a házi feladatot! A jegyzőkönyvet!

Katona

(ugyanúgy) Őrizze meg jó emlékezetében!

Katona

(miután magukra maradtak, italt tölt, Csermáknénak is) Hej, Etus, látod, azt mondom én mindig: micsoda párok lettünk volna ketten! (Megölelné.)

Csermákné

(elhúzódik tőle, undorrla) Na, el ne kezd, mert hányingerem van tőletek!Az egyik kezeddel megölsz, a másikkal meg megitatsz.Pfuj!

Katona

Megölelsz.. Azt akartad mondani,nem?

Csermákné

Ne játssz a szavakkal, tudod te jól, hogy mire gondolok!

Katona

Hát nem érted? (Átkarolja Csermáknét) Még most sem érted, hogy csak érted,teérted csinálom az egészet? Mitgondolsz, miért vontalak be a cégbe? Még meg a saját tőkémme! Mibe kerül nektek ez a cég?

Csermákné

Ajándékozási szerződéssel, rendben..De akkor miért akarsz bennünket tönkretenni?

Katona

Az uradat akarom róladleválasztani.

Csermákné

Börtönbe csukadni. Köszönöm szépen! És így akarsz te engem magadhoz kötni! Bírjuk a céget a lányommal 20-20 százalékban de itt mindig csak az van,amit te jónak látsz.És te nem vagy csalhatatlan! Egyenesen borotvaélen táncolsz. Te fantasztá vagy, nem menedzser.

Katona

Hát épp ezért kellenél te nekem, hogy kombinálj nekem, te kombinátor, te! (Átöleli, megcsókolgatja.) Meddig bírod még a szerencsétlen flótás mellett? Téged nem érdemel meg az az ember! Az a nánámtütü, pipogya, teddideddoda jófiú, aki nem árt, nem is használ senkinek.Mint a hala meleg vízben, csak halódik, nem él.

Csermákné

(kibontakozik az ölelésből) Ne gucsmold őt, mert véle engem is ócsárolsz! És én ezt nem szeretem. Én szeretek uralkodni,s ő hagyja, hogy töltsen a kedvem. Nem szeretem, ha az akaratomat gáncsolja valaki. Ezért nem férnénk mi össze.Te is cézár, és is cézár, két dudás egy csárdában, Isten mentsen!

Katona

De hát akkor, itt a cégen belül hogy férsz meg mellettem?

Csermákné

Veled úgy vagyok, hogy a magadét tékozolod, nem az enyémet. Itt minden a tiéd, nekünk csak ajándékoztad a negyven százalékot. De beleszólásunk egy

csepp sincs, kikötés szerint.. Tiéd a kazal, ugrálhatsz rajta kedvedre. Ha csődbe méssz, az a te bajod, nem a miénk. Mi nem veszítünk semmit

Katona

Hogy tudsz ilyen ellenségesen idegen lenni velem? Azok után, ami köztünk volt, meg amit áldoztam rátok! Itt vagy velem, mellette már évek óta, nem is tudom, miért nem erőszakoltalak már meg!

Csermákné

Mert te cézár vagy Gusztikám, és nem élvezed az erőszakot. Te nem bitorolni, te győzni akarsz. Az erőszak nem szül odaadást, csak megadást. Amegalázott, a szolga fölött nem lehet diadalmaskodni. A kölcsönös odaadás, az a diadal. Még az állat is megudvarolja a párját, míg az magához engedi őt.

Katona

Emlékszel, mikor először megcsókoltalak? Emlékszel? No, hol volt?

Csermákné

Ne idéttlenkedj!

Katona

A Hatvanötösök útján. Emlékszel?

Cysermákné

Fiatalok voltunk. Régen volt.

Katona

Tél volt. Zuzmarás fák. A holdfényben csillagmiriádként ragyogtak a jég szemek.

Csermákné

Bolondos!

Katona

A zsebembe dugtad a kezed, mert fázott. Pedig kesztyűd is volt.

Csermákné

De fáztam!

Katona

Fázutál! No, ne nevetess! Megjátszottad a szende szűzet. Mint most is! És akkor én, a kis hülye, még megkérdeztem, hogy megcsókoljhatlak-e. És te? No, mit feleltél?

Csermákné

Mi!..No, mit is?.. Hogy „De ne mondja meg senkinek, mert engem még nem csókolt meg senki.” (Kuncogva felnevet.) Kis hülye voltam!

Katona

Kis hazudós!

Csermákné

De tényleg! Akkor még nem – sokan..

Katona

De többen!

Csermákné

No, hát volt..Nem mondom, már akkor is volt udvarom. Nem vártam rád, annyi bizonyos.

Katona

Tudtam én azt. Azért is álltam félre

Csermákné

Nem félre! Te átálltál máshoz. Engem meg úgy hagytál..Félen-szögön!

Katona

Hogyhogy félen-szögön?

Csermákné

Hát úgy.. Hogy mire köztünk vége lett, nekem két hónapja már nem jött meg.

Katona

(odajjed) Hogyhogy nem jött meg? Ezek szerint..

Csermákné

Úgy, hogy...Ezek szerint: igen.

Katona

És azt mondd, hogy Telka..

Csermákné

Nem mondtam, mert nem akartam. Mert büszke voltam. Elvégre, nekem is van önérzetem. Olyannal váltottál fel, akinél én ezerszer különb voltam.És ezzel engem megsértettél. De nagyon!

Katona

Csak azért, hogy féltékennyé meg aktívabbá tegyelek. Tudod, a férfiak úgy ugratják ki a nyulat a bokorból.. Piaci konkurencia!.. Ha te nem, akkor megyek máshoz..Anyád is mindig ránk nyitott.. Sose jött össze.

Csermákné

De egyszer aztán!...De akkor nagyon!

Katona

Úristen! Ha akkor mondtad volna!

Csermákné

Meggyűlöltelek. Mondtam, hogy büszke voltam.

Katona

És férjhez mentél!

Csermákné

Kénytelen voltam. Hogy anyám ne tudja meg. Felakasztotta volna magát szégyenében No, meg volt elég választékom Nem szorultam egyetlen-egyre.

Katona

És ez a Jenő, tudta?Mégis?

Csermákné

Volt nála elég szerelem-tartalékom, hogy megbocsássa. Válalata, és nem firtatta a hét hónapot.

Katona

Pedig tudta!

Csermákné

Annyira azért nem hülye.

Katona

És mégis belement a kapcsolatunkba. Barátkozás, komázás, meg minden!

Csermákné

Mert engem figyelt. Mindig is éreztem, hogy az imádata mögött a vesémbé lát.

De nem szólt. Igaz, nem is volt módjában. Úgyszólván mi tartottuk el.

Aztán szomorú évek, államosítás kádevilág, meg minden. Jól jött a munkáskáder, aki tanulhat és diplomás lehet. De mindig éreztette velem, hogy adósa vagyok. Mint a spekuláns hitelező, aki vár, vár, csak arra váer, hogy egy alkalmas pillanatban kirukkoljon az aduással...Aztán már csak ingerelt.. Hogy nem zavarja az értékvesztés, hogymár nem tiszta árut kapott. No, meg közben a közvélemény is változott, nem volt szégyen a koraszülés...

Katona

Te drága! Ha tudtam volna! (Ölelkeznek.)

Csermákné

Visszacsbítás, ugye? Azt vártam.

Katona

De majd most! (Heves csók.)

Telka

(sírva jön, az anyja szobájából, megrendül, hogy látja a csókolódzókat) Anya, az istenért! A keresztapámmal! Ó, Istenem! (Elájul.)

Csermákné

(odaijed) Kislányom! (Éleszthgeti Telkát.)

Katona

(ketten feltámoogatják Telkát). Tegyük ide!,(Egy fotelba ületik.) Vízet neki!

Vagy konyakot?

Csyermákné

Menj a fenébe! Vadorzó!

Katona

(döbbsenten) Miért? Mért vagyok én vadorzó!.. Könnyű Katit..

Csaermákné

Legalább hallgass! Meg akarod ölni? (Élesztgeti Telkát.) Telkicém! Kislányom!

(Katonához) Ennek valami baja van!

Egy ilyen semmiségtől kipurcanni!?!.. (Hogy Csermákné lesújtóan ránéz)

Bocsánat!..Nem így akartam.

Csermákné

Hát, te aztán tényleg nem változol!

Katona

(pipogyán) Most mit mondtam, Persze, hogy ettől!..Manapság! A mai lányok már! Fel se veszik! Te is akartad! Hisz benne voltál! Namég!

Telka

(ébred, teljesen összetörve, anyját eltaszítva feluhrik, hogy menjen)

Undorodom tőled! Pfuj!

Katona

(elébeáll) Hova rohannál? Beszéljük meg!

Telka

És te?..Csak nem akarsz az apám lenni? Förtelem! Hát ezt csináljátok ti együtt! Eltakarítottok Aput, hogy ne legyen a lábatok alatt, mi?..Dugjuk be egy könyves kuckóba, míg mi itten külön házasséletet élünk. Szép! Hányhatnékom van tőletek! (A mosdóba siet)

Katona

(készséggel ajtót nyit eléje) Jaj, kislányom,csak bajod ne legyen már!

Csermákné

Ennek más baja van. Valami történt vele. (Benyit a mosdóba Hadd segítsek,kislányom.. Nem kellfélreértened!

Telka

(öklendezve harákol)

Katona

No,d ettől úgy odalenni?! Hisz nem történt semmi! Úgyszólván .

Csermákné

Legalább befognád a szát!

Telka

(lihegve, fuldokolva az ablakhoz tántorog) Nézzetek csak ki az ablakon!

Katona

(kinéz) Kik ezek?... Itt gyülekeznek: Mit akarnak ezek?

Csermákné

(az ablaknál) Hát az ügyfeleid. Látom azt a tanárt, aki a fejpénzért jelentkezett.

Telka

Az ám A tanár úr! Minket is be akart mószerolni.

Katona

Ezek nem érdekesek! Ma zárva vagyunk. A testőreim majd feltartják őket.

Csermákné

No,persze! Ma díszkrét napot tartunk. Ilyenkor nincs fogadás.

Katona

Különben csak tüntessenek! Elférnek a téren... Csak Mészáros kommandójától tartok. (Egy bőröndbe pakolni kezd.)

Csermákné

Az adókommandó?

Telka

Nocsak-nocsak! Hát itt tartanánk?

Csermákné

Hát mégis csődbe mentünk?

Katona

A fenét! Csak egy időre meglépek Ausztráliába. Nem jössz velem?

Telka

Ausztráliába? A fiókjaidhoz! Nem mondom!

Katona

Két repülőjegyet van készletben A végső esetre, ha netán.. Jobb elébe menni. Minek bevárni a döntő csapást? Most, hogy Mészáeosra már nem számíthatok...

Csermákné

És azt akarod, hogy én menjek veled.. Ausztráliába! Én! Hajyak itt csapopot, családot, üzletet, mindent,és ,menjek veled. Min ek?

Katona

Hát, mondjuk, nyaralni egyet.

Csermákné

Én! Cysermák Jenőné! Veled! +s agyjam itt a férjemet, a terhes lányomat!

Hogy te milyen aljas vagy!

Katona

(pakolgat) Per pillanat nem tudok jobbat. Két jegyet van..

Telka

Előre vetted! Már sejtetted, hogy szükséged lesz rá!

Katona

Na, mi lesz? Vagy te, vagy.. (Telkára néz.)

Csermáknl

Na, szép!

Telka

Anyu! Keresztapu! Még nem tudtok valamit.

Csermákné

Atyaisten! Mit tudsz még?

Katona

Akármi is, száníthatsz rám!

Telka

Hát azt akarom mondani... Ettől vagyok így.. Mert Apura nem számíthatok.

Jajgat egyet, mond egy idézetet, aztán semmi.

Katona

Ismerjük!A nánámtütü!

Csermákné

No, te csak hallgass! Mi az, kislúányom? Mondd csak! Az a fiú az!

Telka

Hát az, hogy Tibor, az az aljas, piszok, meglépet. (Sírva) Itt hagyott a nyomorult! Az az erdélyi lotyó kedvesebb neki!

Katona

Hohó! Nem úgy megy az! Még elkaphatjuk a határon! (A mobiljához nyúl.)

Csermákné

Csak ne hülyéskedj! És milyen jagon? Hazamegy. Teljesen jogszerűen. Itt se bejelentkezve, se munkaviszonya, semmi joga. Mit fognál rajta? Megy a családjához vissza! Ugyis visszatoloncolnák. Legalább nem várta meg..Csak mi üthetnénk a bokánkat.

Telka

De nekem ő volt az utolsó lehetőségem. Volt!

Csermákné

Ugyan! Bírom én a te „utolsó lehetőségeidet”! Marhaság!

Katona

Az! Fiatal vagy, szemrevaló fruska, szép melled, farod, kemény marokba illesz! Mit vagy úgy oda? Annyi palit szerzek neked Ausztráliában, amennyit akarsz! Ott harapnak a fehér magyar lányokra!

Csermákné

Még te is, te ocsmány kandúr!

Katona

Én? Mit beszélsz? A saját – keresztányomra? Én? Meg vagy örülve?!

Telka

Na, nekem itt elegendő van mindenből! Mindenből! Jó lenne egy kis kikapcsolódás.

Csermákné

A keresztapáddal? Te hülye! Tudod milyen ember ez?

Katona

Hát milyen lennék? Gáláns!

Telka

Hogyan? Tudtommal neked megfelelt! Még csókolóztál A „nánámtütü” apám mellett még jól is esett egy kis hivatali etyepetye is vele! Nappal vele, itt az irodában a kanapén, vagy (kitárja a függönyt) itt hely ugye, éjjel meg otthon, a nánámtütüvel! Videót meg tévékamareát nem használtatok? Úgy tartósabb az izgalom, ugye? Tán még hiányozna is, ha elmenne!

Csermákné

(pofon ütné) Ne légy aljas! Hogy merészelsz, te kis szuka!

Telka

(védekezve megragadja anyja karját) Te meg kurva vagy, édesanyám!

Katona

(elválasztja őket) Hogy szabad?!... Nem szabad így.. Az édesanyáddal!

Telka

Na ne mondd! Tán-édesapám! De Apu tudja az édes titkokat. Énnekem elmondta.. Csak ő nem akar kontrabontot, édes egy anyám! Milyen érzés két férjjel élni? Nekem meg adja a tisztességet. Megbotránkozik, mikor hallja, hogy a lánya megesett? Mert az még házassága előtt le mert feküdni a szerelmével! Mint ő maga, annakidején!

Csermákné

Szerelmével!

Telka

Igenis, a szerelmével! Mert Tibor engem szeret. Mert én olyan órákat szereztem neki, amelyeket sosem fog elfelejteni. Nem úgy, mint az a halvérű román szuka!

Csermákné

Azt nem kétkeltem, hisz mindent bedobtál ebbe a partiba, amit lehetett...

Telka

tVolt kitől örökölnöm (Katonához) az orromat a számat meg a testemet. Most már tudom, hogy kitől vagyok ilyen csúnya! És kitől ilyen szereleméhes!

Katona

Hogy gondolod, hogy anyád, meg én?.. Hogy te az én..

Telka

Lányod vagyok! Mondd csak ki bátran!

Katona

Á!,Az apád csak féltékenységből..Mániákusan féltékeny,és mindenfélét fantáziál..Anyád nekem csak munkatársam. Hivatalban meg nem..Hogy is gondolod?

Csermákné

Nem is tudom, hogy agyonüsselek vagy bepereljelek.

Telka

Ne fáradj, Anyám! Én úgy határoztam, hogy megszököm az apámmal.(át-
karolja Katonát).Vagy mondjam, hogy a Gusztival? Megbízom benne, a
lányával csak nem fog kikezdeni...Vagy talán mégis?...Mit szólsz ehhez,
Anyukám?

Cermákné

Aljas vádakkal illetsz! Védekezhetnék, hogy mindeddig távol tartottam
magamtól ezt az embert, akinek látom, már csurog érted a nyála. de
fölöslegesnek és megalázónak érzem. Nekem ebből.. Belőletek elegendem van!
Csináljatok, amit akartok!Jó szórakozást Ausztráliában! (Kitekint az ablakon)
Ha ugyan ez a tömeg még kienged! (Nevetve a maga szobáján át elvonul.)

Katona

Na, ez ugyan elhagyott minket!

Telka

(sírva leül) Olyan szerencsétlen vagyok. Engem mindenki elhagy!

Katona

(átöleli) Egyet se búsulj,Telkicém! Nem is érdekel, hogy az apád vagyok-e
valóban!

Telka

(Katona ölébe hajtja a fejét) Engem se! Inkább ne!

Katona

Inkább ne? .. Milyen igazad van! (Magában.) Legalább nem kell
magyarázkodnom.

Telka

(hirtelen felszökik) Na, mi lesz?Már nem szökünk Ausztráliába? (Kinéz az
ablakon) Kint már lázad a nép!

Katona

(gyorsan szedelőzködik, egy táskát Telka kezébe nyom) Telkicém, drágám!
Amint kívánod! Ausztrália imádni fog téged! Hová akarsz? Perthbe, Sidneybe
vagy Melbournebe? Mindenütt vannak fiókjaink. Ott nagy keletje van a

szerződéseinknek, mert az emberek azt se tudják, hová fektessék a pénzüket. Ott neked mindened meglesz! És ennek a kisdednek is!(Telka hasához dörgölődik.) Meglásd, egy milliomos lesz a férjed!

Telka

Olyan erős bennem az utálat, hogy a legkisebb szeretet is már szerelem nekem. Olyan kíváncsi vagyok, hogy szinte belázasodom tőle! Csak lennék már a repülőn!

Katona

Már repülünk is! (A mobilján leszól a testőröknek) Hé, fiúk! Gyertek a hátsó bejárathoz!.. A kocsival? Hár persze, hogy a kocsival! Mivel mással? Micsoda? Hogyhogy nem tudtok? Lefogtak a tüntetők? Hát miért hagytátok? Hát mennyien vannak?..Már olyan sokan?

Telka

(az ablakra ijed) Kész tömeg!

Katona

(a mobilba) Persze, követelőznek! Noná! Ha fizetnek, majd én is fizetek! Na, de borzasztó! (A telefonba) Halló? Totó Taxi? Egy kocsit kérem a Fürdő utca 6 szám.. Igen, a hátsó bejárathoz! De nagyon gyorsan, mert a repülőtérrre kell! (Telkához) Mi lemegyünk a hátsó bejárathoz, ott várnak. Van egy titkos kijáratom... Én mindenre elkészültem, ne félj! Fogd azt a táskát! (Maga két bőrönddel, az újonnan festett képpel új kijáratra nyit, de ott megtorpan, mert Csermákot látja két rendőrrel maga előtt.Mögöttük tömeg) Az istenit! Hát ezt hogy tudtátok?

Csermák

Hja, ahol árulók akadnak..

Telka

Apa! Hát nem ismerek rád! Te a helyzet magaslatán?! Hősi pózban!Ez nem lehet igaz!

Csermák

Okoskodás a tett halála. Ez tőlem van! És megszabadítlak! (Ölekezés)

Katona

(időközben a boxok felé nyíló ajtón szökne, de ott Mészáros az adókommandósok élén állja útját.) Erre sem menekülhetsz, komám! Parancsnok úr!

Kommandós

Katona Gusztáv, megbilincselem.A kezét!

Katona

De milyen joggon? Csak nem akar letartóztatni?

Kommandós

Azt nem. Csak feltartóztatom. Miután a szökési kísérlet tanúk előtt is bizonyított, előzetes őrizetbe veszem.

Ellenőr

(a tömegből Csermáknét tuszakolja előre) A bűntársával együtt. Mert ő is szökni próbált.Ő az üzlettársa!

Telka

No, anyukám, hát jól összejöttetek!

Csermák

Ugye,megmondtam, hogy egyszer még megmutatom, hogy ki vagyok!Finita

Comédia!

Függöny!

